

GEMEENTE WAGENINGEN

Bestemmingsplan Buitengebied

1.	INLEIDING.....	3
1.1.	Aanleiding.....	3
1.2.	Plangebied	3
1.3.	Vigerende bestemmingsplannen.....	4
1.4.	Doelstelling.....	4
1.5.	Leeswijzer	5
2.	OVERZICHT BELEID EN WET- EN REGELGEVING.....	6
2.1.	Rijksbeleid	6
2.2.	Provinciaal beleid	11
2.3.	Regionaal beleid.....	19
2.4.	Gemeentelijk beleid.....	21
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	24
3.1.	Algemene gebiedsbeschrijving	24
3.2.	Beschrijving per deelgebied	25
4.	TOEDELING GEBIEDSBESTEMMINGEN.....	30
5.	FUNCTIONELE REGELING	33
5.1.	Agrarisch	33
5.2.	Wonen	37
5.3.	Niet agrarische bedrijvigheid	41
5.4.	Onderzoek en Onderwijs.....	41
5.5.	Recreatie	42
5.6.	Maatschappelijke functies	43
5.7.	Infrastructuur	43
5.8.	Duurzame energie-opwekking	44
6.	REGELING OMGEVINGSKWALITEIT.....	46
6.1.	Archeologie	46
6.2.	Aardkundige waarden	48
6.3.	Cultuurhistorie	49
6.4.	Natuur.....	50
6.5.	Landschapswaarden	53
6.6.	Water	56
7.	MILIEU.....	62
7.1.	Milieu algemeen	62
7.2.	Plan-MER	62

7.3.	Geurhinder	71
7.4.	Ammoniak	72
7.5.	Geluid	74
7.6.	Luchtkwaliteit	76
7.7.	Externe veiligheid	77
8.	HANDHAVING BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED	84
9.	PROCEDURE	86
9.1.	Inspraak en vooroverleg	86
9.2.	Zienswijzen	86
10.	JURIDISCHE TOELICHTING	88
10.1.	Algemeen	88
10.2.	Wijze van toetsen	89

Bijlagen	(apart bijlagenboek)
Bijlage 1	Commentaarnota vooroverlegreacties
Bijlage 2	Reactienota inspraakreacties
Bijlage 3	Zienswijzennota
Bijlage 4	Nota van inlichtingen "Kennisgeving MER bestemmingsplan Buitengebied Wageningen"
Bijlage 5	MER (extern)
Bijlage 6	Aanvulling MER
Bijlage 7	Eindconcept toetsingsadvies MERcommissie
Bijlage 8	Toetsingsadvies MERcommissie

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Het bestemmingsplan Buitengebied Wageningen vervangt alle huidige vigerende bestemmingplannen en herzieningen die gelden in het buitengebied geheel of gedeeltelijk. Met voorliggend bestemmingsplan beschikt de gemeente over een actueel en samenhangend beleidskader. Daarnaast voldoet de gemeente Wageningen aan de eis voortvloeiend uit de Wet ruimtelijke ordening dat gemeenten vóór 1 juli 2013 een nieuw en actueel bestemmingsplan moeten vaststellen.

In voorliggend plan zijn het recente beleid van Rijk, provincie en gemeente verwerkt. Daarnaast vormt het plan een samenhangende regeling waar voorheen sprake was van een lappendeken aan planologische regimes.

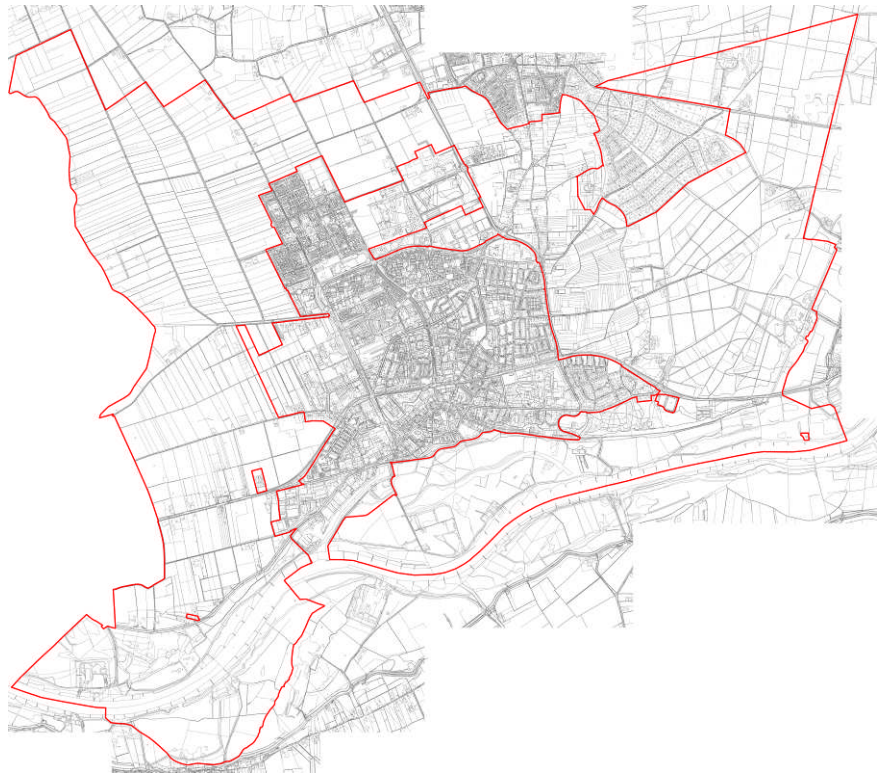
Het bestemmingsplan 'Buitengebied' is een plan met een conserverend karakter. Dit betekent dat voorliggend plan uitgaat van de geldende bestemmingsplanregeling alsmede hetgeen daarnaast vergund is. Verder zijn beleidsmatig regels en ontwikkelingsmogelijkheden afgestemd op het beleid en wet- en regelgeving zoals dat in de afgelopen jaren tot stand is gekomen of momenteel op verschillende overheidsniveaus wordt voorbereid.

Voor onderhavig plan is tevens een planMER opgesteld. Met het opstellen van de planMER wordt beoogd om de milieuruimte te bepalen, die in het plangebied aanwezig is. De resultaten van het onderzoek naar de milieueffecten zullen worden gebruikt als nadere onderbouwing bij het opstellen van voorliggend bestemmingsplan, zie ook paragraaf 7.2.

1.2. Plangebied

Het plangebied betreft grotendeels het gehele buitengebied van de gemeente Wageningen. De locaties waarvoor ontwikkelingen in voorbereiding zijn, 'Plantenveredeling', 'Wielersbaan' en 'Future Center' (inclusief de watertoren) vallen buiten het plangebied. Hiervoor worden afzonderlijke planologische procedures doorlopen. Ook de locaties Aan de Rijn 1 en 2 en Grebbedijk 28 maken geen onderdeel uit van dit bestemmingsplan buitengebied, aangezien hiervoor recent locatiespecifieke bestemmingsplannen zijn vastgesteld.

Het plangebied is vastgelegd op navolgende kaart.

1.3. Vigerende bestemmingsplannen

Voor het buitengebied gelden nu de volgende verschillende bestemmingsplannen:

- Boven- en benedenwaarden;
- Uiterwaarden west;
- Landelijk gebied noord en west;
- Landelijk gebied oost;
- Havengebied 2002 (gedeeltelijk);
- Tarthorst 1980 (gedeeltelijk);
- Huppelpad e.o. 1990;
- Landelijk Gebied West - 1970;
- diverse partiële herzieningsplannen.

1.4. Doelstelling

Het bestemmingsplan streeft de volgende doelen na:

- Reguleren van ruimtegebruik;
- Het veiligstellen en vastleggen van bestaande waarden en belangen;
- Implementeren van bestaand beleid;
- Hanteren van principes als rechtsgelijkheid, redelijkheid en doelmatigheid.

Voorliggend bestemmingsplan betreft hoofdzakelijk een conserverend bestemmingsplan. Het doel is wel om tevens binnenplannen (beperkte) ontwikkelingsmogelijkheden te bieden, mits deze voortvloeien uit bestaand beleid en geen complexe afwegingsprocedure vereisen. Daarnaast wordt nieuw beleid dat een beperking vormt van de huidige ontwikkelingsmogelijkheden conform de huidige geldende juridische regeling, uitsluitend doorgevoerd mits dit vigerende rechten niet aantast.

Na de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' beschikt de gemeente over een plan dat:

- actueel, adequaat en digitaal raadpleegbaar is;
- aangepast is aan en inspeelt op bestaand/actueel beleid en wet- en regelgeving;
- een duurzaam kader biedt voor behoud en versterking van waarden;
- uniforme regels bevat en handhaafbaar is.

1.5. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een korte weergave van beleid en wet- en regelgeving van de verschillende overheden waar rekening mee moet worden gehouden.

Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de algemene doelstellingen voor de ontwikkeling van deze gebieden.

Hoofdstuk 4 gaat in op de gebiedsbestemmingen en de wijze waarop het beleid en de gebiedskenmerken hierin vertaald worden.

Hoofdstuk 5 beschrijft de nadere regeling ten aanzien van de detailbestemmingen (zoals landbouw, wonen, overige bedrijvigheid, recreatie en infrastructuur).

Hoofdstuk 6 beschrijft de nadere regeling ten aanzien van de aspecten m.b.t. omgevingskwaliteit (archeologie, aardkunde, cultuurhistorie, natuur, landschap en water).

Hoofdstuk 7 beschrijft alle aspecten met betrekking tot milieu.

Hoofdstuk 8 geeft aan hoe de gemeente wenst om te gaan met de handhaving en naleving van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 9 verwijst naar de binnengekomen inspraak- en vooroverlegreacties.

Hoofdstuk 10 geeft een toelichting op de juridische opzet van het plan.

2. OVERZICHT BELEID EN WET- EN REGELGEVING

Bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan zal rekening gehouden moeten worden met bestaande wet- en regelgeving en met bestaand en nieuw beleid van gemeente en van andere overheden. Dit hoofdstuk omvat een globaal overzicht van relevante wetgeving en beleid.

2.1. Rijksbeleid

Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. De Structuurvisie vervangt verschillende bestaande nota's zoals: de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de agenda Landschap en de agenda Vitaal Platteland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. In deze structuurvisie schetst het Rijk haar ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028.

Het Rijk wil dat de verantwoordelijkheid voor het ruimtelijk beleid meer bij provincies en gemeenten komt te liggen. Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Bij het beheren en ontwikkelen van natuur krijgen agrariërs en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk- economische structuur van Nederland;
2. Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn. Een leefbare en veilige samenleving vraagt om een goede milieukwaliteit, waterveiligheid en zoetwatervoorziening, bescherming van cultureel erfgoed, unieke natuurlijke waarden en locaties voor landsverdediging.

Inhoudelijk heeft de structuurvisie onder meer betrekking op het beleid voor de grote rivieren en de Ecologische HoofdStructuur (EHS). Dit beleid is ook relevant voor de gemeente Wageningen. Het beleid ten aanzien van deze aspecten verandert ten opzichte van het oude rijksbeleid niet significant. Wel zal het nationale beleid voor de Nationale Landschappen komen te vervallen. Dit beleid is echter door de provincie overgenomen, waardoor deze gebieden (vooralnog) een beschermd status behouden.

Barro

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), beter bekend als de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte, zijn dertien nationale belangen opgenomen die juridische borging vereisen. Het Barro is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Het Barro is op 30 december 2011 deels in werking getreden met enkele onderwerpen aangevuld per 1 oktober 2012.

Het betreft de volgende nationale belangen uit de SVIR: 1) Rijksvaarwegen, 2) Project Mainportontwikkeling Rotterdam, 3) Kustfundament, 4) Grote Rivieren, 5) Waddenzee en waddengebied, 6) Defensie, 7) Hoofdwegen en landelijke spoorwegen, 8) Elektriciteitsvoorziening, 10) Ecologische Hoofdstructuur, 11) Primaire waterkeringen buiten het kustfundament, 12) IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte) en 13) Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

De opname van het nationale belang 9) Buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in het Barro is uitgesteld in afwachting van de behandeling van de Structuurvisie Buisleidingen.

In voorliggend bestemmingsplan is rekening gehouden met de bepalingen uit het Barro. Dit betekent dat de Beleidslijn grote rivieren is vertaald middels de dubbelbestemming 'Waterstaat- Stroomvoerend Rivierbed' en bescherming van de EHS in het plan wordt gewaarborgd.

Het Barro duidt het gebied rond de Rijn aan als een van de 'erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde'. Het gaat om de 'Romeinse Limes'. Het Barro geeft aan het gebied de volgende kernkwaliteiten bezit:

De unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt langs de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- *forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;*
- *militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;*
- *scheepswrakken.*

De provincie dient de exacte begrenzing en regeling van deze gebieden nader te bepalen. In het bestemmingsplan zijn de betreffende kwaliteiten vooralsnog beschermd middels de dubbelbestemming Waarde-Archeologie.

Natura 2000

Natura 2000 is het grootste initiatief op het gebied van natuurbescherming in Europa. Het is een samenhangend, Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Het netwerk wordt gerealiseerd door bijdragen van alle lidstaten van de Europese Unie. Behoud en herstel van de biodiversiteit in de Europese Unie is het doel. De Natura 2000-gebieden worden aangewezen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

De verplichtingen voor bescherming van natuurgebieden is opgenomen in de Natuurbeschermingswet, terwijl de Flora- en faunawet zich richt op de bescherming van planten en dieren. Activiteiten die negatieve gevolgen op natuurwaarden kunnen hebben (zoals uitbreiding van een camping of bouwactiviteiten in of nabij een beschermd gebied), mogen bijvoorbeeld niet plaatsvinden zonder vergunning. Er wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechtert en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaatsvindt.

Voor elk plan dat op zichzelf of in combinatie met andere plannen significante gevolgen (positief en negatief) kan hebben op een gebied dat is aangewezen als Natura 2000, Vogel- of Habitatrichtlijngebied moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Toestemming mag verleend worden nadat zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast of als er geen alternatieve mogelijkheden zijn en het plan om dwingende redenen van openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd. In dat geval moeten alle nodige mitigerende en compenserende maatregelen getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Indien van een plan daadwerkelijk significante gevolgen worden verwacht is regeling binnen het voorliggende bestemmingsplan niet mogelijk. Dan zal er voor het plan een afzonderlijke procedure gevolgd dienen te worden.

De uiterwaarden langs de Rijn alsmede de bos- en heidegebieden van de Wageningse Berg in het zuiden respectievelijk oosten van het plangebied maken beide onderdeel uit van een Natura 2000 gebied: 'uiterwaarden Nederrijn' respectievelijk 'Veluwe'.

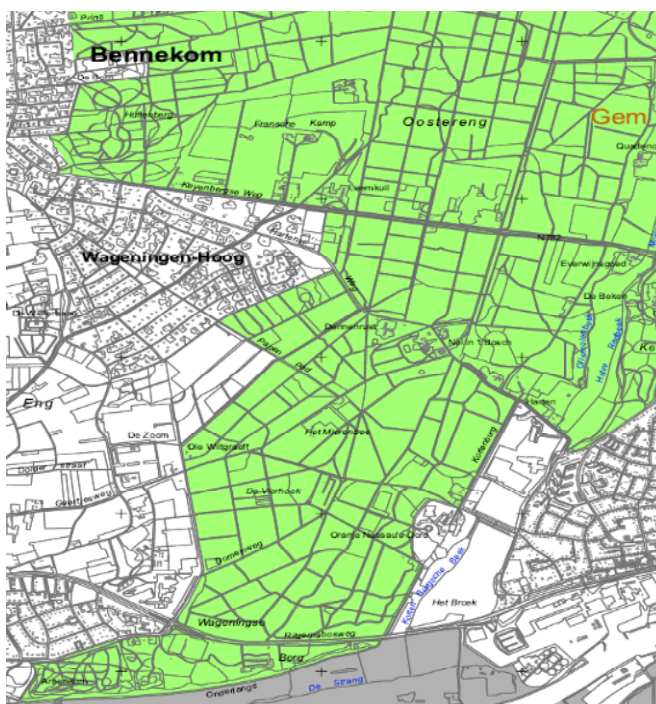
Daarnaast is langs de Grift / het Vallei kanaal, binnen de gemeente Ede en Veenendaal het Natura 2000 gebied 'het Binnenveld' aangewezen, dit gebied ligt stroomafwaarts ten opzichte van de gemeente Wageningen en kan door maatregelen in deze gemeente worden beïnvloed.

Het bestemmingsplan voorziet ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen niet in uitbreiding van bouwvlakken en andere ontwikkelingsmogelijkheden. De betreffende natuurgebieden worden middels de toegekende gebiedsbestemmingen beschermd. Derhalve is geen specifiek beschermingsregime in het bestemmingsplan opgenomen ten behoeve van de Natura 2000-gebieden.

Nieuwe ontwikkelingen in of in de nabijheid van dit gebied, die via een afzonderlijke planologische procedure worden gerealiseerd dienen te worden getoetst op mogelijke invloeden op deze natuurgebieden.

Natura 2000-gebied de Veluwe

Dit gebied is aangemeld onder de habitatrictlijn, delen ervan waren reeds beschermd als rijks- of beschermd natuurmonument. Het aangemelde gebied is overigens groter dan het deel dat is gelegen binnen de grenzen van de gemeente Wageningen.

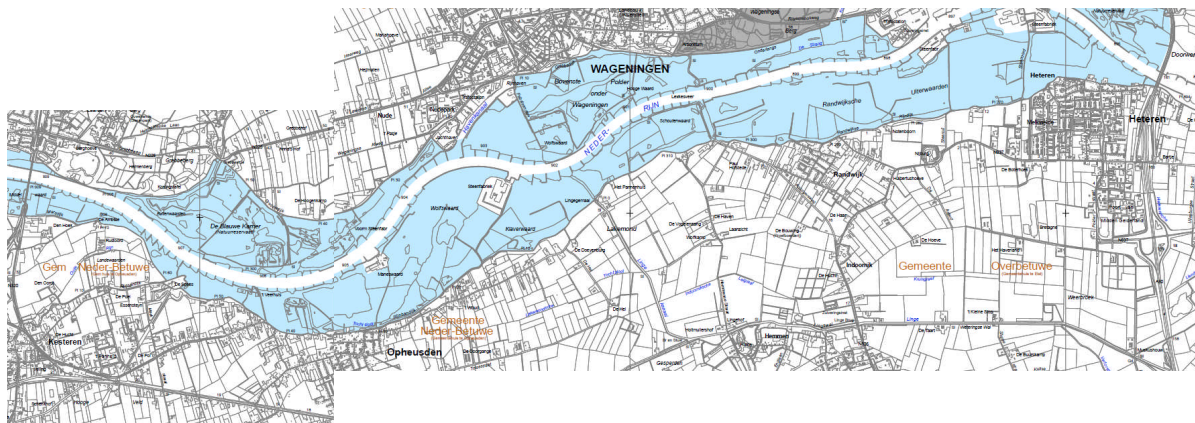

De Veluwe is een in de ijstijden gevormd stuwwallandschap dat in Europa nauwelijks een evenknie heeft. Dit grootste van onze Natura 2000-gebieden op het vasteland is voornamelijk begroeid met loof- en naaldbos van arme bodems. Deze wisselen af met omvangrijke heiden, stuifzanden, honderden vennen, landbouwenclaves en enkele beekdalen. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP.

Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen. Door zijn uitgestrektheid is de Veluwe een belangrijk gebied voor een groot aantal planten- en diersoorten van voedselarme milieus.

Natura 2000-gebied uiterwaarden Nederrijn

Dit gebied is aangewezen onder de Vogelrichtlijn. Het aangemelde gebied is overigens groter dan het deel dat is gelegen binnen de gemeente Wageningen.

De Neder-Rijn is een weinig dynamische, gestuwde tak van de Rijn met relatief hooggelegen uiterwaarden. Deze zijn deels in agrarisch gebruik en worden deels als natuur ontwikkeld. Door de hoge waterstanden (als gevolg van stuwings) zijn veel delen van de uiterwaarden vrij nat, wat wordt versterkt door de toevoer van kwelwater vanaf de stuwwallen. De natte graslanden, moerassen en oude waterlopen zijn van belang voor rustende en foeragerende ganzen, eenden en weidevogels.

De uiterwaarden van de Neder-Rijn vormen een belangrijk broedgebied voor vogels van ruige graslanden, zoals de Kwartelkoning en het Porseleinhoen. Lokaal vinden we kolonies van oeverzwaluwen in steile wanden van zandwinplassen. Buiten de broedtijd maken redelijke aantallen watervogels gebruik van de, al dan niet overstroomde, graslanden en de plassen. Grotere waterplassen doen dienst als rustplaats voor ganzen en eenden. Kolgans, Grauwe gans en Smient komen het meest voor. De eertijds talrijke Tafeleend is sterk in aantal afgenomen.

Op plaatsen waar hoge uiterwaarden afwisselen met waterplassen, worden populaties van de Kamsalamander aangetroffen. De soort komt verspreid voor in het Natura 2000-gebied, waarbij de hoogste dichtheden in de uiterwaarden bij Wageningen zijn gevonden.

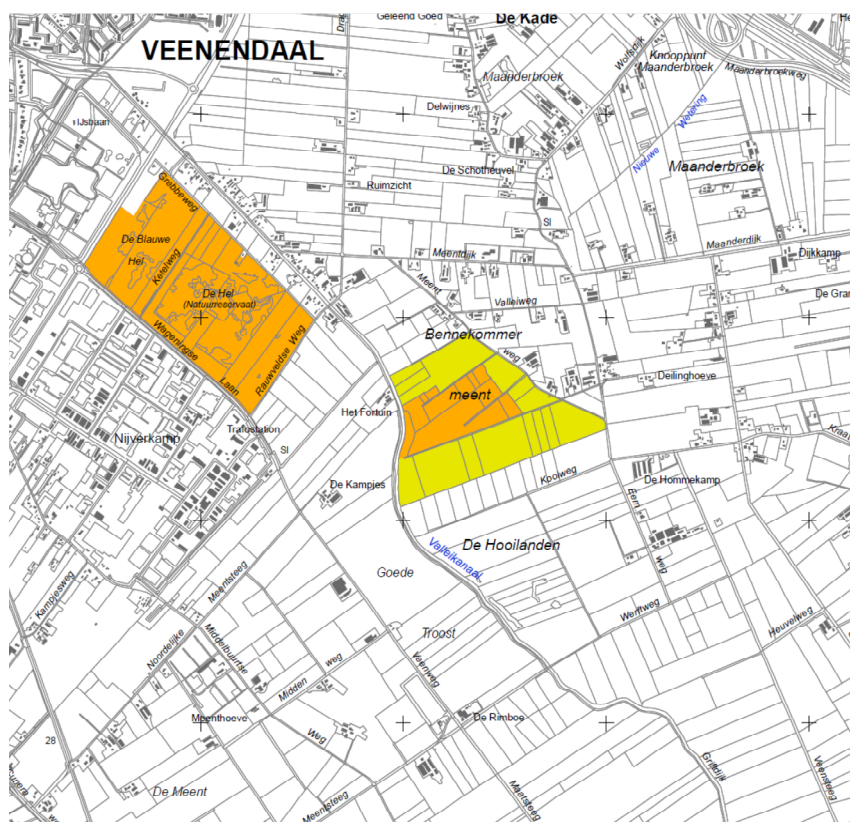
Natura 2000-gebied Binnenveld

Dit gebied ligt ten noordwesten van de gemeente Wageningen.

Ontwikkelingen/ maatregelen binnen de gemeente kunnen van invloed zijn op de te beschermen natuurwaarden van het gebied.

Het gebied is aangemeld onder de habitatrichtlijn. Het betreft een gebied tussen Veenendaal en Wageningen dat bestaat uit twee deelgebieden: Bennekomse Meent (een graslandgebied langs de Griff, Gelderland) en de Hel/Blauwe Hel (een moerasgebied ten zuiden van Veenendaal, Utrecht). De actuele begrenzing voor het Natura 2000 gebied is

onderwerp geweest van verhitte discussie. Beide gebieden liggen overigens buiten het grondgebied van de gemeente Wageningen.

Het gebied wordt gevoed door basenrijk kwelwater (afkomstig van de Veluwe) dat ervoor zorgt dat in het gebied gebufferde, schrale bodems aanwezig zijn. Het terrein heeft een venige bodem waarin plaatselijk zandopduikingen optreden en juist op deze zandopduikingen, waar basenrijk water via de capillaire werking een sterke opstijging kan vertonen, wordt blauwgrasland aangetroffen.

Beide onderdelen van het gebied zijn restanten van een uitgestrekt blauwgraslandgebied in de Gelderse Vallei. De gebieden liggen langs het riviertje de Grift (Valleikanaal), dat incidenteel bij hoge waterstanden buiten zijn oevers treedt. De Bennekomse Meent is een blauwgrasland dat geaccidenteerd is door het voorkomen van ondiepe greppels, veenputjes, verveningresten, zandopduikingen en inklinkingsverschillen in het veen. Verder zijn sloten, wilgenstruweel en bosjes aanwezig. Aan de randen liggen vochtige ruigten en zeggenvegetaties. De Hel en Blauwe Hel bevatten restanten van het verveningsproces. Het bestaat uit rietland, zeggenmoeras, trilveen, blauwgrasland, dotterbloemhoiland en struweel.

2.2. Provinciaal beleid

Structuurvisie Gelderland

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. Het Streekplan Gelderland 2005 is op 29 juni 2005 door

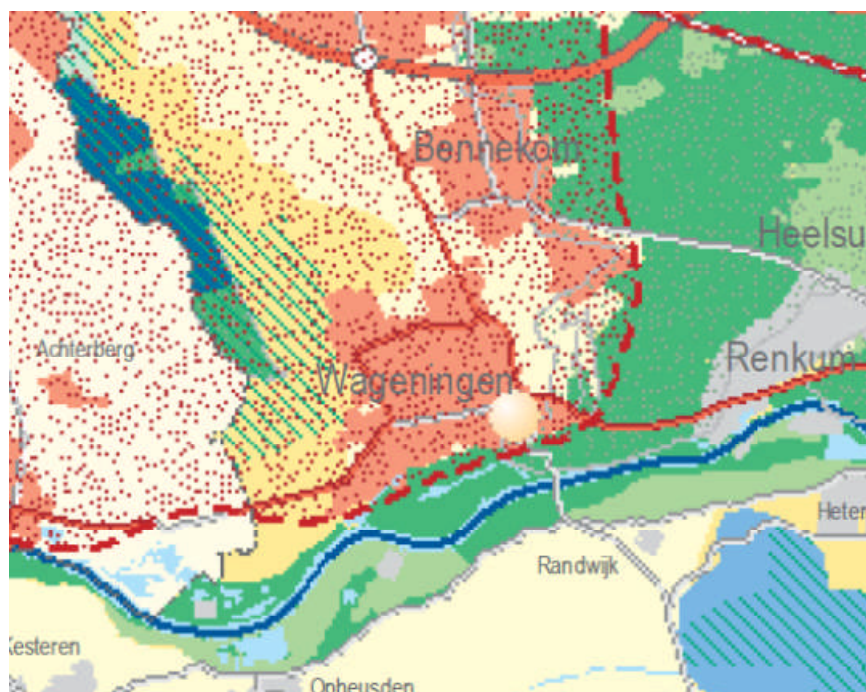
Provinciale Staten vastgesteld en in september 2005 in werking getreden. Het Streekplan is na 2005 aangevuld met een aantal uitwerkingen, bijvoorbeeld van de kernkwaliteiten natuur en landschap, van regionale waterberging en van zoekzones voor stedelijke functies (uitbreidingsruimte rond kernen).

Uitgangspunt van de Structuurvisie is dat het niet méér regelt dan strikt nodig is. De provincie zet in op zorgvuldig, zuinig en duurzaam (meervoudig) ruimtegebruik. Voor de gebiedsgerichte beleidskeuzes is de provincie verdeeld in drie hoofdstructuren / -gebieden:

- Stedelijke structuur;
- Groenblauwe structuur;
- Multifunctioneel gebied.

In het groenblauwe raamwerk ligt het beleidsaccent op het beschermen en versterken van aanwezige kwetsbare waarden en belangen. De multifunctionele gebieden maken geen onderdeel uit van de provinciale ruimtelijke hoofdstructuur. Voor deze gebieden is het provinciale beleid te globaal en te beperkt.

De uiterwaarden en de Wageningse Berg maken deel uit van de groenblauwe structuur. Het overige buitengebied behoort tot het multifunctionele buitengebied, welke deels is aangeduid als waardevol landschap.

Uitsnede kaart structuurvisie

Ten aanzien van het buitengebied van Wageningen zijn de volgende aspecten van belang:

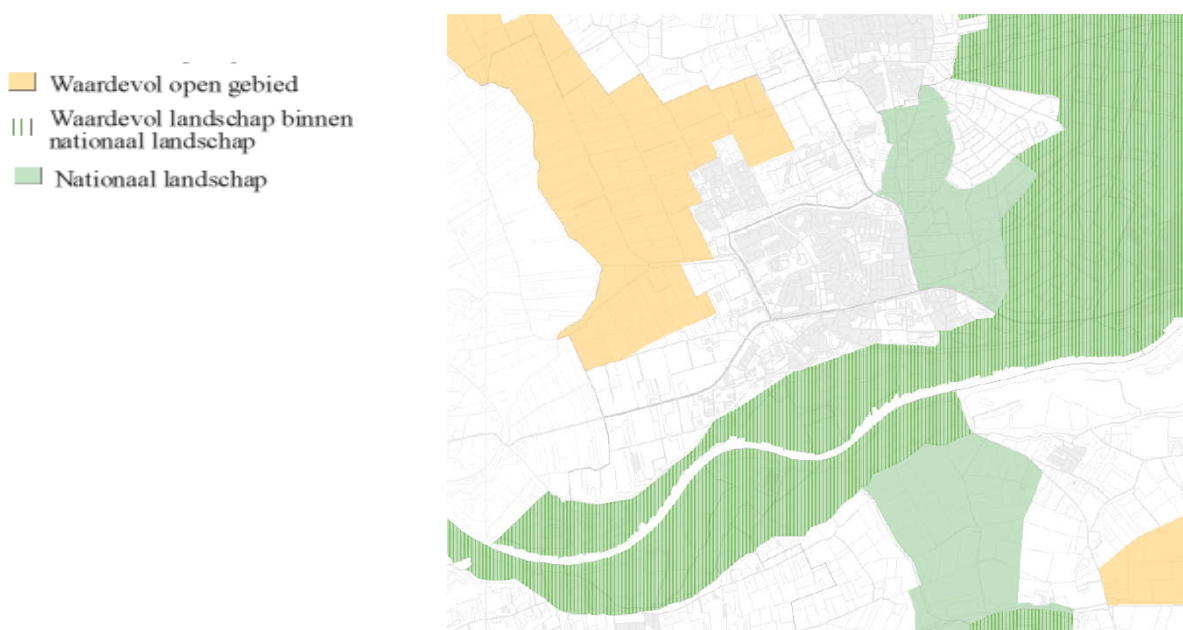
- a. Waardevolle landschappen / waardevol open gebied;
- b. De ecologische hoofdstructuur;
- c. Waterbeheer;
- d. Functieverandering- en beleid t.a.v. vrijkomende agrarische bebouwing (VAB).

Ad a) Waardevolle landschappen/ Waardevol open gebied

In de structuurvisie is het beleid geformuleerd voor de waardevolle landschappen en de waardevolle open gebieden. Door het college van Gedeputeerde Staten is de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten waardevolle landschappen' op 16 mei 2006 vastgesteld. De streekplanuitwerking bestaat uit een uitwerking van de kernkwaliteiten van het landschap en cultuurhistorie.

In Wageningen is een drietal gebieden tot waardevol landschap / waardevol open gebied aangeduid. Het betreft het Binnenveld, de Uiterwaarden en de Wageningse Berg.

In hoofdstuk 6.5 landschapswaarden wordt nader ingegaan op het beleid en de bestemmingsregeling voor de waardevolle landschappen.

Uitsnede kaart landschap (bron Ruimtelijke Verordening Gelderland)

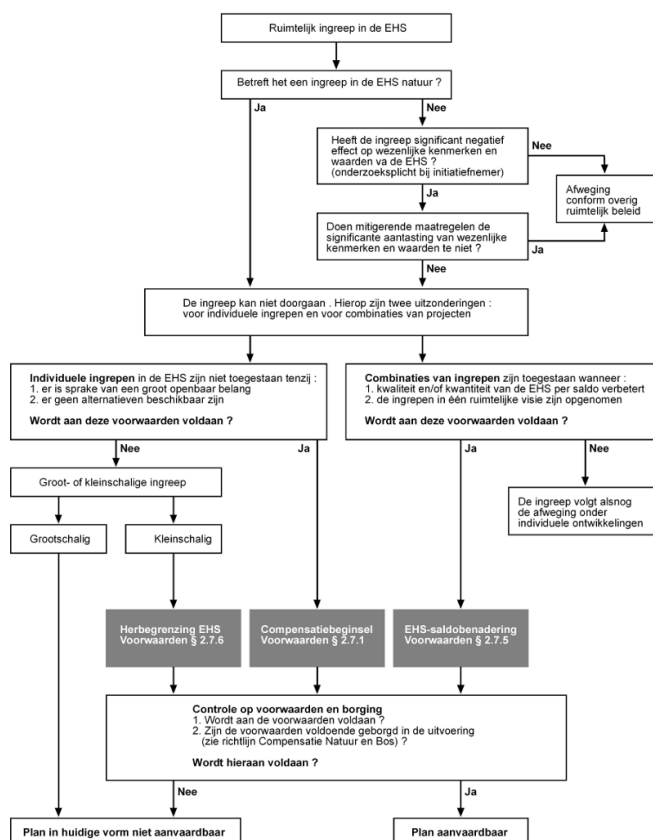
Ad b) Ecologische HoofdStructuur

In juli 2009 is de begrenzing van de EHS, zoals opgenomen in de Structuurvisie Gelderland 2005, door Provinciale Staten gewijzigd. In de Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten EHS is daarnaast vastgelegd wat de belangrijkste waarden van de EHS-gebieden zijn.

Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurlijke cultuurlandschappen door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken.

Binnen de ecologische hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In VNG-verband zijn er gedragsregels opgesteld hoe om te gaan met ruimtelijke ingrepen in of nabij de EHS.

Indien (passende) ontwikkelingen in de EHS plaatsvinden is mitigatie en/of compensatie vereist. Voor de beoordeling of er voor een initiatief ontheffingsmogelijkheden zijn, hanteren Gedeputeerde Staten het “Beoordelingsschema initiatieven in de EHS” (zie onderstaand figuur) en de spelregels ten aanzien van mitigatie, compensatie en saldering zoals die zijn opgenomen in de Streekplanherziening Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur.

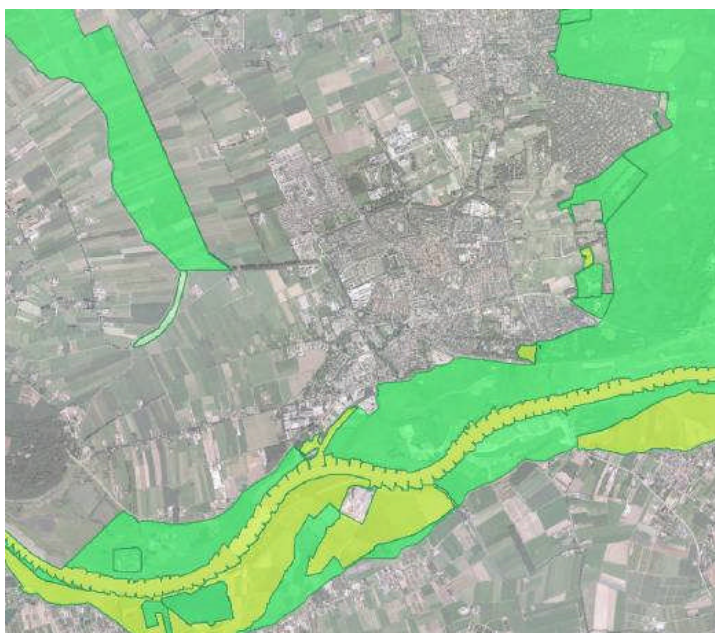

Als er sprake is van compensatie dient te worden gecompenseerd op een locatie die in beeld komt in provinciale of lokale groenplannen, zoals het Natuurbeheerplan of een landschapsontwikkelingsplan. De provincie acht hiervoor onder meer ecologische verbindingzones geschikt. De compensatie vindt plaats binnen de gemeente of een aangrenzende gemeente en is 100, 133 of 166% van het onttrokken perceel groot, afhankelijk van de ontwikkeltijd van de natuur.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het vastleggen van natuur- en bosverlies en de natuur- en boscompensatie in het bestemmingsplan en privaatrechtelijke overeenkomsten.

Onderstaand kaartbeeld geeft de actuele ligging van de EHS-gebieden in de gemeente Wageningen aan. Hieruit is op te maken dat de uiterwaarden, de Wageningse Berg en een gedeelte van het Binnenveld tot de Ecologische Hoofdstructuur behoren. In hoofdstuk 6.4 wordt nader ingegaan op het specifieke natuurbeleid en de wijze waarop het beleid in het bestemmingsplan is geïmplementeerd.

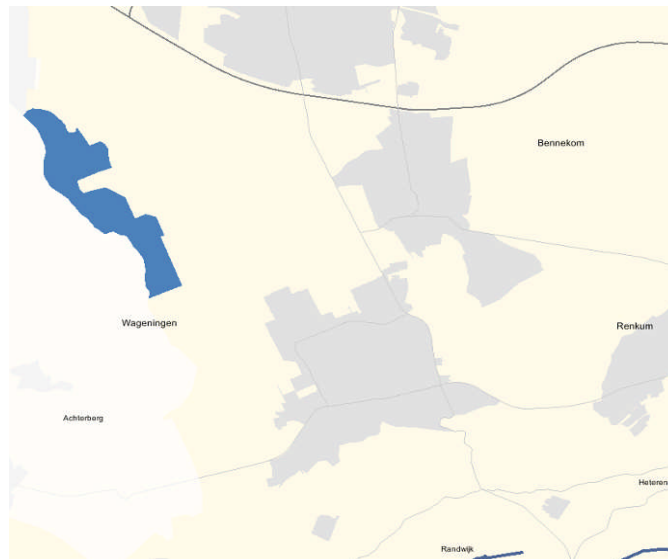
- EHS
- EHS Natuur
- EHS Verweving
- EHS Verbindingszone

Ad c) Waterberging

In de streekplanuitwerking waterberging heeft de provincie een planologisch kader vastgelegd om de tijdelijke berging van overtollig regenwater ruimtelijk mogelijk te maken. De uitwerking is vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 19 december 2006. Onderstaand kaartbeeld laat zien dat de omgeving van de Grift, in het noordwesten van de gemeente, is aangewezen als waterberginggebied.

Het gebied is door het waterschap nader afgebakend en ingericht. In de paragraaf 6.6 water wordt nader ingegaan op de wijze van bestemmen.

Ad d) Functieverandering- en VAB-beleid.

Wonen is, conform de structuurvisie, een geschikte vorm van (her)gebruik van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied. Mede in het kader van het provinciale woonbeleid verlangt de provincie dat gemeenten de regionale behoefte aan landelijk wonen in het buitengebied in beginsel in vrijgekomen gebouwen in het buitengebied accommoderen.

Het beleid voor functieverandering is nader uitgewerkt op regionaal niveau (zie hoofdstuk 2.3).

Momenteel is een nieuwe provinciale integrale structuurvisie in voorbereiding, ter vervanging van de structuurvisie Streekplan Gelderland 2005. Besluitvorming hieromtrent zal medio 2013 plaatsvinden, vaststelling is voorzien eind 2013.

Ruimtelijke Verordening Gelderland, vastgesteld op 15 december 2010

Op 15 december 2010 is de Ruimtelijke Verordening Gelderland vastgesteld. Met de Ruimtelijke Verordening kan de provincie gemeenten verplichten hun bestemmingsplannen binnen een bepaalde periode aan te passen. De Verordening geeft niet alleen regels over de inhoud van het plan, maar ook over de toelichting of de onderbouwing. Het bestemmingsplan 'Buitengebied' zal moeten voldoen aan de regels in de Ruimtelijke Verordening.

Relevante regels uit de verordening betreffen de volgende thema's:

- a. Grondwaterbeschermingsgebied/ waterwingebied;
- b. Ecologische HoofdStructuur;
- c. Waardevol open gebied/ Nationaal Landschap/ Waardevol landschap.

Ad a) De Wageningse Berg is een waterwingebied. Rondom het waterwingebied ligt een grondwaterbeschermingsgebied. Dit is een gebied gelegen rondom een waterwingebied waar de verblijftijd van het grondwater tot aan de pompputten van het waterbedrijf niet langer is dan 25 jaar.

De verordening bepaalt dat in het waterwingebied uitsluitend bestemmingen mogen worden opgenomen die geen negatieve effecten kunnen hebben op de grondwaterkwaliteit. Nieuwe bestemmingen in het grondwaterbeschermingsgebied mogen ten opzichte van de vigerende bestemming uitsluitend eenzelfde of een lager risico voor het grondwater met zich meebrengen.

In het bestemmingsplan zijn de huidige legale activiteiten bestemd. Het grondwaterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied zijn hoofdzakelijk binnen de bestemming 'Bos' gelegen. De ontwikkeling van nieuwe bedrijfsactiviteiten die een risico voor de bodem met zich meebrengen worden in het buitengebied van Wageningen niet mogelijk gemaakt. Op deze wijze wordt uitgesloten dat activiteiten kunnen worden ontwikkeld die een toegenomen risico inhouden voor het drinkwater. Derhalve is een nadere bestemmingsregeling niet opgenomen in het bestemmingsplan.

Ad b) In de Verordening zijn regels opgenomen ter bescherming van de waarden in de EHS. Dit betekent dat in de EHS geen bestemmingen zijn toegestaan waardoor kernkwaliteiten van de EHS significant worden aangetast.

In dit bestemmingsplan zijn voor de gebieden die behoren tot de EHS passende bestemmingen opgenomen. Waar het feitelijk gebruik van de gronden dit toelaat is de bestemming Natuur of Bos opgenomen. Een nadere omschrijving van de bescherming van de natuurwaarden in dit bestemmingsplan is opgenomen in hoofdstuk 6.4.

Ad c) Het landschapsbeleid van de provincie is vertaald in regels voor de waardevolle landschappen, de Nationale Landschappen en de waardevolle open gebieden:

- Waardevolle open landschappen: hier mogen geen bestemmingen worden toegestaan die de openheid of andere kernkwaliteiten aantasten.
- Nationale / Waardevolle Landschappen: In gebieden binnen een nationaal landschap, met de aanduiding waardevol landschap, kunnen slechts bestemmingen worden toegestaan, voor zover deze de kernkwaliteiten van het gebied, zoals vastgelegd in de streekplanuitwerking "Kernkwaliteiten waardevolle landschappen" behouden of versterken.

In hoofdstuk 6.5 is uitgewerkt hoe deze regels zich verhouden tot voorliggend bestemmingsplan.

(ontwerp) Beleidsuitwerking natuur en landschap

Op 9 mei 2012 heeft GS het voorstel voor de nieuwe provinciale beleidsuitwerking natuur en landschap vastgesteld. Dit betreft een vervolg op het op 14 december 2011 afgesloten

'Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur' tussen het Rijk en het Interprovinciaal Overleg (IPO), waarbij een herijking van de Ecologische Hoofdstructuur noodzakelijk werd als gevolg van verminderde financieringsmogelijkheden vanwege landelijke bezuinigingen. Hiertoe is vervolgens met de Gelderse Manifestpartners een voorlopig akkoord gesloten over herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit akkoord heeft als basis gediend voor de beleidsuitwerking.

In de beleidsuitwerking worden de contouren voor de nieuwe aanpak van natuur en landschap geschetst. Door het verkleinen van de opgave voor de EHS moet de schaduwwerking voor de landbouw en extensieve recreatie verminderen. Het uitgangspunt bij de inrichting van de EHS en de wateropgave (anti-verdroging) zijn de Europese kaders van Natura 2000 en de Kaderrichtlijn Water.

In de beleidsuitwerking staan drie samenhangende pijlers centraal:

- 1) Zorgvuldig omgaan met natuur en landschap;
- 2) Maatschappelijke betrokkenheid en eigenaarschap vergroten;
- 3) Natuur en landschap: haalbaar en betaalbaar.

De herijking van de EHS leidt tot een kleinere toekomstige ontwikkelingsopgave. Er is voor gekozen om die percelen te schrappen waar nog geen ontwikkeling van natuur heeft plaatsgevonden en waar nog geen investeringen met publieke middelen zijn gedaan. Na het toepassen van diverse criteria en het afwegen van keuzes is een nieuwe kaart van de Ecologische Hoofdstructuur ontstaan. Hierdoor is de planologische schaduwwerking voor de landbouw en extensieve recreatie binnen de provincie voor 6.000 ha weggenomen.

Binnen de gemeente Wageningen kan dit leiden tot aanpassing van de EHS begrenzing in het Binnenveld. Een aantal percelen aan de zuidzijde

van het Binnenveld worden mogelijk uit de begrenzing van de nieuwe EHS gelaten, (zie rode markering voorgaande figuur).

Aan betreffende percelen is momenteel nog de agrarische gebiedsbestemming Agrarisch met waarden – Natuur en landschap toegekend. Na vaststelling van de beleidsuitwerking door Provinciale Staten zal dit besluit in het bestemmingsplan verwerkt worden.

2.3. Regionaal beleid

Regionale structuurvisie WERV

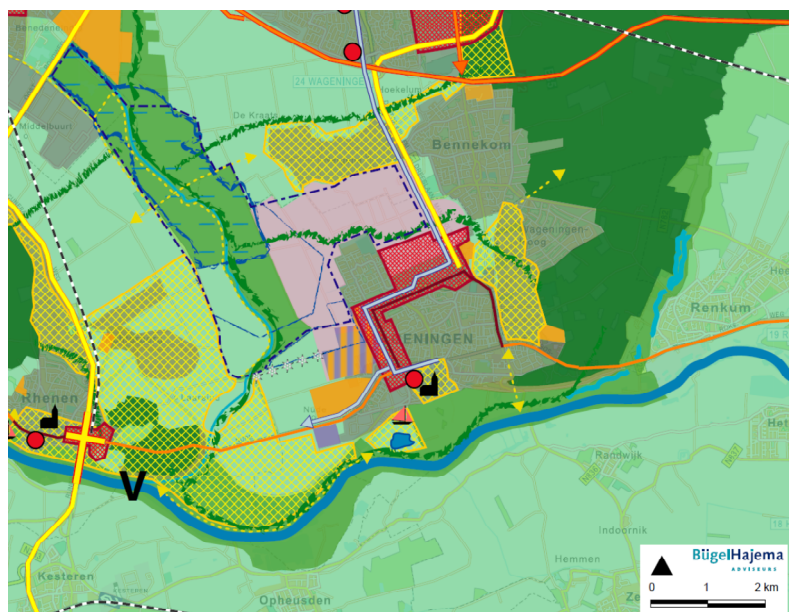
De regionale structuurvisie WERV is in maart 2005 vastgesteld. De gemeenten Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal hebben met de structuurvisie een plan gemaakt voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio. De WERV is inmiddels opgegaan in de regio FoodValley, maar dat heeft geen directe invloed op de inhoud van de visie.

In de structuurvisie is de strategie voor de Groene Ruimte omschreven. Beleidsmatig sluit deze visie aan op het reconstructieplan. De ontwikkeling van recreatie, natuur (EHS) en waterberging zijn belangrijke ontwikkelingen voor het buitengebied. Ten aanzien van de agrarische sector wordt de lijn uit het reconstructieplan voortgezet; scheiding toepassen waar noodzakelijk, verweven van functies waar mogelijk.

De regionale visie laat zien dat het buitengebied van Wageningen hoofdzakelijk ten dienste staat van kennis, cultuurontwikkeling en recreatie en natuur. De primaire agrarische functie is beperkt tot het oeverwallengebied.

STRUCTURBEELD WERV 2015

- Bebouwde kom
- Bos
- Natuurontwikkeling en ruimte voor rivier
- Agrarisch
- Binnenveld met waterbergingszone
- Zoekgebied waterretentie Wageningen
- Ecologische verbindingzone
- Stillegebied
- Cultuurhistorisch waardevol landschap
- Nieuw woongebied tot ca. 2015
- Nieuw werkgebied tot ca. 2015
- Nieuw woon- en werkgebied tot ca. 2015
- Kennislandgoed
universiteit en research, starters, waterberging
- Stedelijke intensiveringszone
Veenendaal centrumzone, Rhenen oost,
Ruggengraat Wageningen, Spoorzone Ede
- Cultuurontwikkeling en recreatie
engen, Nergena/De Kraats, omgeving Rhenen
Achterberg, Dierenpark, Blauwe Kamer, Grift,
Bospoort Ede, Bosrand, centra Rhenen en Wageningen,
Oorlogsrelicten, Grebbelinie

Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten

De provinciale structuurvisie en verordening bieden de mogelijkheid om in regionaal verband van het functieveranderingsbeleid af te wijken, mits passend in een door Gedeputeerde Staten geaccordeerde beleidsinvulling voor functieverandering.

Regio De Vallei heeft op 22 november 2006 met de “Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten”, invulling gegeven aan de mogelijkheid van het Streekplan af te wijken. De “Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten” is op 13 februari 2007 door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland geaccordeerd.

De gemeente Wageningen heeft destijds het beleid eveneens goedgekeurd en tevens besloten dat op termijn de “Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten” van Regio de Vallei dient te worden vertaald in het nieuw op te stellen bestemmingsplan buitengebied.

Wijziging naar woonfuncties

In het beleid voor functieverandering naar wonen staat voor de gemeente Wageningen voorop, dat er sprake moet zijn van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. In dat kader wordt het wonen gezien als een aantrekkelijke functie in geval van stoppende of gestopte agrarische bedrijven. De gemeente Wageningen ziet wonen ook als aantrekkelijke functie voor stoppende niet-agrarische bedrijven in het buitengebied.

Hergebruik van vrijkomende bebouwing ten behoeve van nieuwe woningen zou theoretisch een mogelijkheid zijn, maar de bebouwingskarakteristiek van vrijgekomen bedrijfsgebouwen is in veel gevallen zodanig, dat hergebruik vanuit bouwkundig en ruimtelijk oogpunt niet mogelijk of wenselijk is. In veel gevallen is slopen van deze opstallen en nieuwbouw van een of meerdere wooneenheden de enige optie om een, qua beeldkwaliteit, welstand en bouweisen, geschikte woning te maken. Het bepalen van het aantal te realiseren woongebouwen en wooneenheden in bestaande bebouwing is maatwerk. Derhalve wordt dit niet binnenplans mogelijk gemaakt.

Wijziging naar bedrijfsfuncties

Bij het beëindigen van een agrarisch bedrijf wordt functieverandering naar niet-agrarische bedrijven, maatschappelijke en/of recreatieve functies in het bestemmingsplan uitgesloten. De geldende bestemmingsplanregelingen staan geen functieverandering toe, de ‘regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten’ wel, maar voorwaardelijk. In de situatie waarin een wijziging naar een bedrijfsbestemming gewenst is, geldt eveneens dat dit via een afzonderlijke procedure geregeld moet worden, zodat maatwerk kan worden afgeleverd.

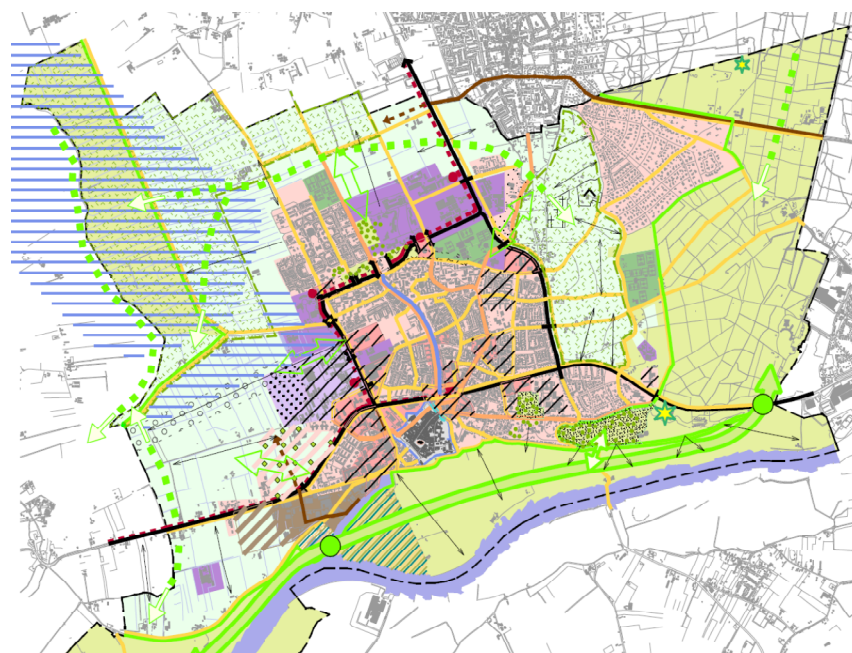
2.4. Gemeentelijk beleid

Structuurvisie

De gemeente is gestart met de ontwikkeling van een nieuwe structuurvisie, waarin de nieuwe ruimtelijke kaders worden aangegeven voor de uitwerking van het ruimtelijk beleid van de gemeente. Momenteel geldt nog het structuurplan uit 2003.

In dit Structuurplan Wageningen zijn de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van de gemeente aangegeven. Per thema is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd.

STRUCTUURPLAN 2015 WAGENINGEN

Algemeen

- Wageningen kiest in eerste instantie voor het benutten van inbreidingslocaties voor uitbreidingslocaties.
- de ambitie is bij ruimtelijke planvorming en de uitwerking hiervan uit te gaan van duurzame principes.
- Wageningen streeft waar mogelijk naar een menging van kennis en overige functies.

Landschap

- de kenmerkende verscheidenheid aan landschappen rondom Wageningen blijft gehandhaafd;
- waar nodig en mogelijk wordt de toegankelijkheid en beleefbaarheid van het landschap geoptimaliseerd;
- ruimtelijke en functionele verstoringen in het landschap worden tegengegaan, met name daar waar nog sprake is van stille gebieden zoals in het Binnenveld;

- cultuurhistorisch waardevolle plekken en structuren worden behouden en versterkt.

Natuur

- in de natuurgebieden vindt geen verstedelijking plaats.
- tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug wordt een tweetal ecologische verbindingzones gelegd.
- de mogelijkheden voor combinaties tussen recreatie en natuur worden verder onderzocht en ontwikkeld.

Landbouw

- voor het aanzicht van het buitengebied en het groene karakter van Wageningen is het van groot belang dat de landbouwsector in het buitengebied kan blijven functioneren;
- het combineren van agrarische activiteiten met natuur- en landschapsbouw zal aan belang toenemen;
- in het buitengebied kunnen kleinschalige recreatieve nevenactiviteiten en functieveranderingen (wonen, recreatie en passende niet-agrarische bedrijvigheid) plaatsvinden;
- er gelden randvoorwaarden ten aanzien van milieu en landschap(-sbeheer) op met name de Eng, het Binnenveld en in de uiterwaarden;
- agrarische bedrijven op de Eng komen niet in aanmerking voor functieverandering;
- de in opkomst zijnde ecologische landbouw wordt gestimuleerd.

Bij het opstellen van het bestemmingsplan is aangesloten bij bovengenoemde beleidsuitgangspunten.

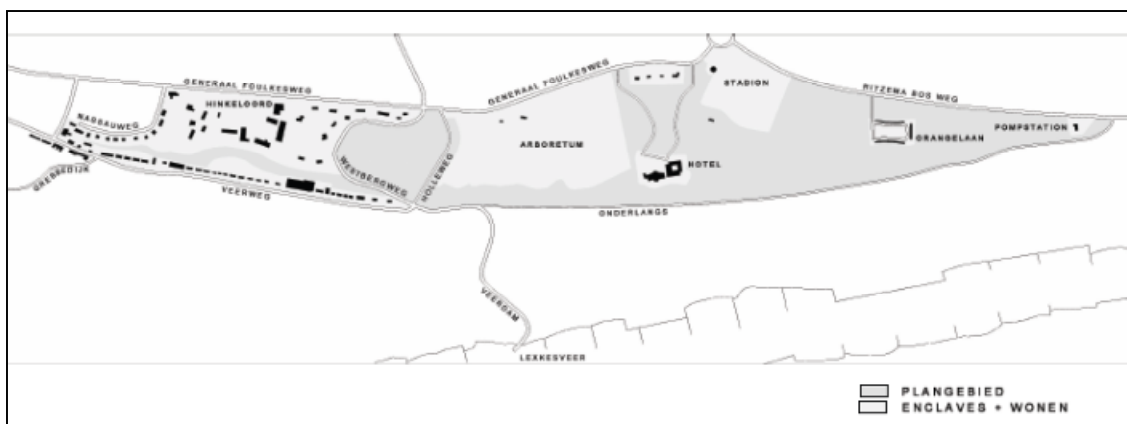
Beheerplan Wageningse Berg

Op 10 februari 2003 is het beheerplan voor de Wageningse Berg vastgesteld. Het gebied wordt begrensd door Nassauweg, Wilhelminaweg, Generaal Foulkesweg, Ritzema Bosweg, Onderlangs en Veerweg. In het gebied komt in randsituaties woonbebouwing voor. Verder liggen in het gebied de enclaves Hinkeloord, Arboretum, Belmonte, stadionterrein, hotel de Wageningsche Berg met directe omgeving, 'Oranjelaan' en het drinkwaterpompstation met directe omgeving.

Het plan omvat maatregelen die nodig zijn voor het onderhoud en de ontwikkeling van flora en fauna en de technische voorzieningen waaronder het padennet. Het plan heeft een tijdshorizon van circa 20 jaar.

In het beheerplan Wageningse Berg (2003) wordt de Wageningse Berg een wandelgebied genoemd waaraan hoge natuur- en landschapswaarden worden toegekend, nu en in de toekomst. Het beoogde beheer is dan ook gericht op de 'natuur', het landschapschoon en de beleving ervan. Alle doelstellingen van het beheer zijn hierop

georiënteerd . Concurrende doelstellingen moeten worden tegengegaan.

De Wageningse Berg is in het bestemmingsplan bestemd tot 'Bos'. Binnen deze bestemming zijn natuurwaarden bestemd en beschermd. In het gebied worden specifieke functies, zoals een arboretum en de recreatieve functies mogelijk gemaakt. Het pompstation, hotel de Wageningsche Berg, wooncomplex Oranjelaan en een drietal woonbestemmingen zijn apart conform het feitelijk gebruik en huidige bestemming bestemd.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

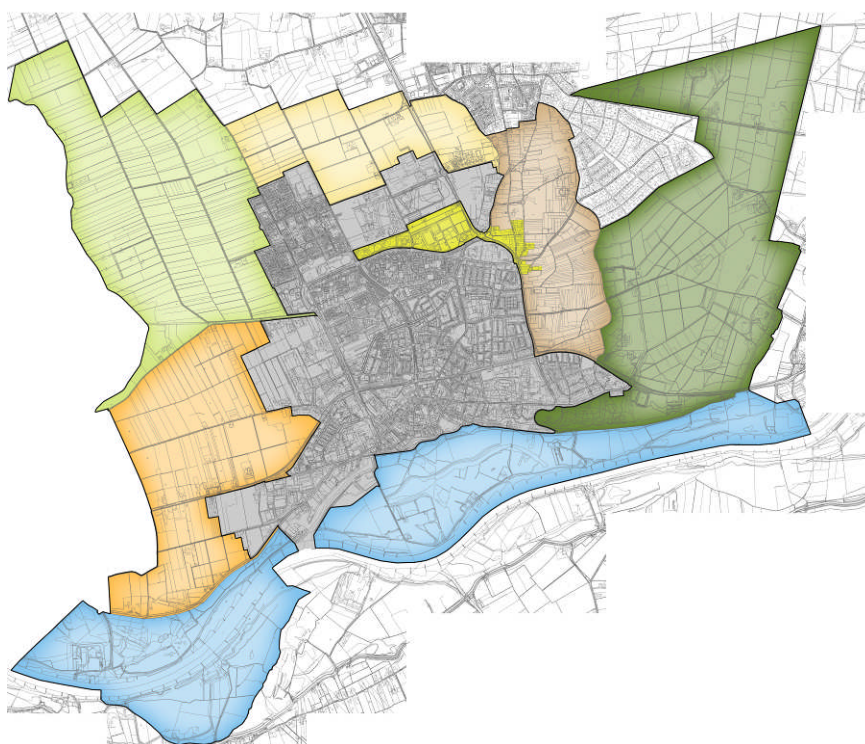
3.1. Algemene gebiedsbeschrijving

De gemeente Wageningen is gelegen in de Gelderse Vallei, tussen de Veluwe en de provincie Utrecht. Samen met de steden Ede, Rhenen en Veenendaal heeft Wageningen deel uitgemaakt van de regio WERV. In 2011 is de regio met acht andere gemeenten opgegaan in de regio FoodValley. De gemeente onderscheidt zich als kenniscentrum ten aanzien van voedsel, landbouw en life-sciences.

Geografisch gezien ligt Wageningen op een bijzondere plek in Nederland. Oorzaak hiervoor zijn de ijstijden en de Rijn die door het gebied stroomt. De gemeente ligt hierdoor op de overgang van hoog en droog, de Veluwe, naar laag en nat, de Rijn en het Binnenveld.

De ruimtelijke hoofdstructuur van het buitengebied van Wageningen is het resultaat van de voordurende wisselwerking tussen het natuurlijke milieu en de talloze menselijke ingrepen. In eerste instantie is de abiotische factor (geomorfologie, bodem en water) bepalend geweest, daarna heeft de mens steeds sterker zijn stempel op het landschap gedrukt.

In het buitengebied van Wageningen zijn 7 verschillende deelgebieden te onderscheiden op basis van ruimtelijke verschijningsvorm.

Het betreffen de volgende deelgebieden:

- de Wageningse Eng;
- de stuwwal van de Veluwe/ Wageningse Berg;
- het veenontginningslandschap / het Binnenveld;

- het broekontginningslandschap;
- de oeverwal;
- de uiterwaarden;
- het verstedelijkt gebied.

De deelgebieden zullen kort worden beschreven. Hierin zullen de specifieke beleidsopgaves en waarden die voor de deelgebieden gelden aan bod komen.

3.2. Beschrijving per deelgebied

De Wageningse Eng

Op de flanken van de Veluwe zijn vroeger de engen ontstaan. Engen zijn oude bouwlanden die zich kenmerken door een aaneengesloten open gebied, omgeven door beplanting en bebouwing met kleinschalige verkavelingen en cultuurhistorische landschapselementen. Gelegen tussen de stad en het besloten landschap van de Wageningse Berg, vormt de eng een aantrekkelijk landschap, met natuur- en ecologische waarden. Door de aanwezige hoogteverschillen (10 tot 15 meter) kunnen zeer markante uitzichten worden ervaren op het stedelijk gebied, het bosgebied en de eng zelf.

Het werkelijk agrarische gebruik van de eng is zeer beperkt. Het gebied heeft met name een functie als uitloopgebied voor Wageningen. Veel gronden worden gebruikt voor het houden van paarden. Daarnaast zijn er volkstuinen aanwezig voor de bewoners van de stad, zijn er twee sportterreinen gesitueerd en is er sprake van boomteelt. Door zeer versnipperd grondeigendom is de interne gebiedsstructuur zeer complex geworden.

Beleidskeuzes

In het vigerende bestemmingsplan is het gebied bestemd als 'stadsrandgebied met bijzondere landschapswaarde'. De benaming stadsrandgebied wordt in dit bestemmingsplan als nadere specificatie gehanteerd binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden'. Het geeft aan dat deze gronden een ander gebruik kennen dan een strikt agrarisch gebruik. Een van de uitgangspunten betreft het structureel behouden en versterken van de Eng als een reliëfrijk landschap met een open karakter. De vigerende gebruiksrechten zijn evenwel gehandhaafd. Relevante gebiedszoneringen, ten aanzien van volkstuinen en paardensport, zijn overgenomen in het bestemmingsplan. Ten aanzien van de bomenkwekerij zijn uitsluitend de bestaande bomenkwekerijen aangeduid. Nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden worden in het gebied niet geboden.

De stuwwal van de Veluwe / de Wageningse Berg

De Wageningse Berg is een uitloper van de Veluwe. De 'berg' vormt een markant object in het landschap die van verre zichtbaar is. Met name de hoogte en het bosrijke karakter onderscheiden de stuwwal van het omringende gebied. Het gebied kan worden omschreven als een wandelgebied waaraan hoge natuur- en landschapswaarden worden toegekend. Het beoogde gebruik is dan ook gericht op de 'natuur', het landschapschoon en de beleving ervan.

Het deelgebied maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het gebied is zelfs aangemerkt als A-locatie bos. Dit wil zeggen dat het een bos betreft dat behoort tot een van de beste voorbeelden van inheemse bostypen, in dit geval een Plateaubos met overgangen van wintereiken-beukenbos naar essen-iepenbos en schietwilgenbos. Behoud en herstel van deze locaties is van belang voor het instandhouden van de diversiteit aan bostypen.

Het deelsgebied maakt tevens deel uit van het Natura 2000-gebied Veluwe. Het gebied is bovendien aangeduid als stiltebeleidsgebied. In het gebied is een drinkwaterwinning met bijbehorend grondwaterbeschermingsgebied gesitueerd.

Beleidsopgave

Vanwege de waardevolle natuur heeft de bescherming van de ecologische waarden prioriteit. Extensief recreatief medegebruik ten behoeve van de beleving van de natuur is eveneens van groot belang. Een en ander is geregeld binnen de bestemming Bos.

In het gebied bevinden zich naast de woonbebouwing verschillende bouwkundige objecten (Oranjelaan, hotel, waterwinvoorzieningen, het koetshuis in het arboretum Belmonte, watertoren, etc.). Deze functies zijn bestemd conform de vigerende regeling en bestaande afspraken.

Het veenontginningslandschap / het Binnenveld

Het Binnenveld maakt deel uit van het gebied tussen de kernen Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal (WERV). De gemeentes hebben gezamenlijk beleid voor het Binnenveld opgesteld. Het Binnenveld ligt slechts gedeeltelijk binnen de gemeente Wageningen. Uitgangspunt voor het beleid zijn de in regionaal verband opgestelde visies op het Binnenveld.

Het Binnenveld laat zich karakteriseren als een gletsjerbekken tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. In het zuiden ligt de oeverwal van de Rijn. Het gebied is open mede door de hogere waterstanden en de venige ondergrond. Midden in het veengebied (op de grens met Rhenen) ligt de Grift. De Grift is aangelegd om het water uit het gebied te kunnen afvoeren en zo het gebied te ontginnen. De ontginningswerken hebben een typerende slagenverkaveling, gekenmerkt door een netwerk van dicht op elkaar gelegen sloten, veelal loodrecht gelegen op de Grift.

Het gebied heeft grote cultuurhistorische waarde als onderdeel van de Grebbelinie. De Grebbelinie is een militaire verdedigingslinie die als een 60 kilometer lange groene lijn door het landschap loopt van de Nederrijn tot het Eemmeer. De verdedigingswerken zijn grotendeels in de 18e eeuw aangelegd met als doel de opmars van vijanden vanuit het oosten te vertragen. De aanwijzing tot rijksmonument in 2011 is voor de Grebbelinie een belangrijke stap in het behoud en de bescherming van deze linie. Hoewel de Grebbelinie zelf niet of nauwelijks binnen het plangebied ligt, heeft de aanwijzing wel ruimtelijke gevolgen voor gronden binnen Wageningen.

De kwelstromen vanaf de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug maken het gebied ecologisch interessant. Gronden in het noordwesten van het gebied maken deel uit van de ecologische hoofdstructuur en zijn aangewezen ten behoeve van natuurontwikkeling. Rond de Grift heeft recent natuurontwikkeling en de aanleg van recreatieroutes plaatsgevonden. Daarnaast is een gedeelte van de gronden aangewezen als waterbergingsgebied. Het deelgebied maakt in zijn geheel onderdeel uit van het provinciaal aangeduide waardevol open landschap en is tevens aangemerkt als stiltegebied. Het gebied heeft verder nog een agrarische functie, de bedrijven bestaan veelal uit veehouderijen.

Het Binnenveld bevat navolgende landschappelijke karakteristieken:

- openheid;
- zeer natte gronden en een hoge grondwaterstand;
- slagenverkaveling (veelal smalle rechtlijnige percelen);
- aan noord-zuid lopende wegen zeer incidentele bebouwing.

Beleidskeuzes

Openheid, de natuurwaarden rond de Grift, de cultuurhistorische waarde als onderdeel van de Grebbelinie en een goede waterhuishouding zijn belangrijke waarden in het gebied. Daarnaast is het behoud en de versterking van de weidevogelstand een belangrijke doelstelling in het gebied, waarbij de openheid van het gebied van groot belang is.

Waar mogelijk zijn deze specifieke waarden beschermd binnen de huidige bestemming. Echter, daar waar een bepaalde waarde specifiek begrensd is, is gekozen om via een zonerings op de verbeelding de betreffende waarde aan te duiden en te beschermen. Naast bescherming van de waarden is de bestemmingsregeling hier tevens gericht op zo mogelijk vergroting van de natuur- en landschapswaarden.

Het broekontginningslandschap

Functioneel is het gebied een 'kennislandgoed'. Dit deelgebied wordt hoofdzakelijk gebruikt ten behoeve van onderzoek en onderwijs.

Van oudsher zijn broekontginnings veelal open landschappen, met een

sterke rationele verkaveling. Op de aanwezige bomenlanen na ontbreekt verdere beplanting. Het rationeel verkavelingspatroon is met name goed terug te vinden in de blokverkavelingen van De Born. Het broekontginningenslandschap vormt in Wageningen de overgang tussen het open Binnenveld en de meer besloten Eng. Het deelgebied maakt grotendeels onderdeel uit van het provinciaal aangeduide waardevol open landschap en is tevens voor een deel aangemerkt als stiltegebied.

Het broekontginningenslandschap bevat navolgende landschappelijke karakteristieken:

- openheid;
- lage, natte gronden;
- stroken- en blokvormige verkaveling;
- hoofdzakelijk aan wegen gelegen bebouwing.

Beleidskeuze

Het gebied wordt gebruikt ten behoeve van onderzoek en onderwijs, verbonden of gelieerd aan de Wageningen Universiteit. Dit gebruik wordt in het bestemmingsplan gefaciliteerd. Landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken, zoals verkaveling, mogen niet worden aangetast als gevolg van het gebruik.

De oeverwal

De oeverwallen liggen tussen de uiterwaarden van de Rijn en het Binnenveld. De oeverwallen zijn relatief natte maar ook zeer vruchtbare gronden. De gronden worden van oudsher gebruikt voor de fruitteelt. Rond de N225 tussen Rheden en Wageningen is een bebouwingslint ontstaan. Veel woningen behoren of behoorden tot een agrarisch bedrijf. De fruitteelt vormt nog steeds een belangrijke functie in het gebied. Dit deelgebied bevat navolgende landschappelijke karakteristieken:

- een gecompartmenteerd open landschap;
- strokenverkaveling (smalle, diepe percelen);
- aan wegen gelegen (lint)bebouwing.

Beleidskeuze

Er wordt naar gestreefd de agrarische bedrijven in het gebied te behouden. Het behouden en waar mogelijk vergroten van de landschappelijke kwaliteiten is eveneens een belangrijke doelstelling voor dit deelgebied.

De uiterwaarden

De uiterwaarden zijn tegenwoordig aantrekkelijke natuurgebieden. De gehele uiterwaarden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast zijn de uiterwaarden (in ontwerp) aangewezen als Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Neder-Rijn'.

Een ander belangrijk doel van de uiterwaarden is het bergen van water. Het gebied behoort tot het stroomvoerend gebied van de Rijn.

Binnen de uiterwaarden is extensieve recreatie mogelijk. Daarnaast vormen de voormalige steenfabrieken belangrijke cultuurhistorische relictten. De (restanten van de) bebouwing verwijzen naar het verleden waarin de klei uit de uiterwaarden werd gebruikt voor de productie van bakstenen. Ditzelfde geldt ook voor de kleiputten, direct ten westen van de Veerдам.

Beleidskeuze

Vanwege de situering in de EHS, kan gesteld worden dat de bescherming van de ecologische waarden prioriteit heeft alsmede het voeren en bergen van water. In zijn algemeenheid zijn de gronden met een agrarisch gebruik bestemd als 'Agrarisch met Waarden- Natuur en Landschap', waarmee de ecologische en landschappelijke waarden stevig verankerd zijn. De gronden met hoofdzakelijk een natuurfunctie zijn bestemd tot 'Natuur'. Recreatief medegebruik van het gebied wordt – in planologische zin- overal toegestaan.

Het verstedelijkt gebied

Het verstedelijkt gebied betreft het sportcomplex aan de noordrand van de kern Wageningen, het park 'De Blauwe Bergen', de aangrenzende studentenhuisvesting en het gebied rond de Bosweg. De wooncomplexen Droevendaal en Oranjelaan worden daarmee tot het verstedelijkt gebied gerekend.

Beleidskeuze

De vigerende bestemmingsregelingen voor dit deelgebied zijn vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingen worden niet binnenplans gefaciliteerd.

4. TOEDELING GEBIEDSBESTEMMINGEN

Het doel van voorliggend bestemmingsplan is om een bestemmingsplan met een conserverend karakter op te stellen waarbij vigerende rechten en nieuw beleid zo veel mogelijk worden geïntegreerd. Het doel is om de bestemmingregelingen waar mogelijk onder één noemer te brengen. Deze doelstelling is nagestreefd door de huidige bestemmingen op hoofdlijnen te handhaven. De regeling behorend bij deze gebiedsbestemmingen is geüniformeerd en afgestemd op de huidige situatie en het nieuwe beleid zoals in dit hoofdstuk wordt beschreven. Dit heeft geresulteerd in de volgende gebiedsbestemmingen:

Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Gebied
Stadsrandgebied met bijzondere landschapswaarde	Agrarisch met waarden- Stadsrandgebied	- Wageningse Eng
Agrarisch	Agrarisch met waarden	- Oeverwal, - Binnenveld (niet EHS)
Agrarisch met natuurwaarden	Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap	- Uiterwaarden in agrarisch gebruik, - Binnenveld behorend tot de EHS, - Renkums beekdal
Landbouwkundig onderzoek- en landbouwkundig onderwijsgebied	Agrarisch- Onderzoek en Onderwijs	- Proefvelden en universiteitgebouwen gelegen - in het Broekontginningenland schap, - in het Binnenveld en - op de oeverwal
Multifunctioneel Bosgebied	Bos	- Wageningse Berg en stuwwal
Uiterwaarden met ecologische waarden	Natuur	- Uiterwaarden (niet in agrarisch gebruik):

Binnen de gebiedsbestemmingen wordt het volgende specifieke functionele gebruik geregeld.

- Agrarisch met waarden - Stadsrandgebied:
 - gebruik ten behoeve van recreatie;
 - ruitersport;
 - volkstuinten;
 - bedrijfsmatig en hobbymatig grondgebonden agrarische grondgebruik (geen bedrijven).

- Agrarisch met waarden:
 - agrarische bedrijvigheid.
- Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap:
 - agrarische bedrijvigheid;
 - agrarisch natuurbeheer;
 - extensieve recreatie.
- Agrarisch - Onderzoek en Onderwijs:
 - onderzoeks- en onderwijsgebouwen;
 - gebruik van de gronden ten behoeve van onderzoek.
- Bos:
 - natuur in de vorm van bossen;
 - bosbeheer;
 - kleinschalig agrarisch grondgebruik.
- Natuur:
 - natte natuur in de vorm van uiterwaarden;
 - agrarisch natuurbeheer.

Daarnaast worden gebiedskenmerken, zoals in voorgaand hoofdstuk beschreven, beschermd. De bestemmingen Natuur, Bos en Agrarisch Stadsrandgebied stemmen overeen met een ruimtelijk eenheid.

Hierbinnen is de bestemmingsregeling specifiek afgestemd op de beleidskeuzes voor het betreffende deelgebied.

De overige agrarische bestemmingen overschrijden de gebiedsgrenzen. De gebiedsspecifieke landschaps- en natuurwaarden zijn waar mogelijk beschreven binnen de gebiedsbestemming of aangeduid middels een gebiedsaanduiding.

Omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden

Een voor de realisering van het ruimtelijk beleid belangrijk onderdeel van het 'Bestemmingsplan Buitengebied' is het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. Het doel van dit stelsel is het voorkomen dat bepaalde specifieke waarden die het gebied herbergt als gevolg van bepaalde activiteiten op onevenredige wijze worden geschaad (mede in het kader van de zorgplicht). Dit speelt met name in die gebieden waar sprake is van verweving van functies. Voor het uitvoeren van bepaalde werken of werkzaamheden moet een omgevingsvergunning worden afgegeven door het bevoegd gezag voordat met die werken of werkzaamheden kan worden begonnen. Bij het afgeven wordt getoetst aan de in het bestemmingsplan opgenomen criteria. Hierbij kan een ter zake deskundige worden gehoord.

Omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden worden opgenomen ter bescherming van onder meer de volgende waarden:

- a. ecologische en natuurwaarden.
- b. landschappelijke waarden.
- c. waterhuishoudkundige situatie.
- d. Landschapselementen.
- e. archeologisch waardevolle gebieden.
- f. cultuurhistorisch waardevolle gebieden.

Afwegingskader

Veel werken en werkzaamheden hebben tot doel een verbetering van de waterhuishouding, verkaveling en ontsluiting van agrarische gronden. De diverse landbouwsectoren stellen aan de basisinrichting deels verschillende eisen. Het landbouwkundig belang van deze werken en werkzaamheden is daarmee afhankelijk van het belang van verbetering van deze inrichtingsfactoren voor de specifieke landbouwsector. De volgende factoren spelen daarbij een rol:

- de grondgebondenheid van de productie (akkerbouw, tuinbouw, melkveehouderij);
- de gevoeligheid / hoogwaardigheid van de teelt (tuinbouw);
- de intensiteit van het grondgebruik door groundbewerking;
- de afstand tot bedrijfsgebouwen (voor akkerbouw is exploitatie van gronden op afstand veelal goed in te passen in een doelmatige bedrijfsvoering; melkveehouderij, vollegrondstuinbouw en fruitteelt vragen een directere relatie met de bedrijfsgebouwen).

In hoeverre de werken en werkzaamheden schadelijk zijn voor de aanwezige waarden is afhankelijk van:

- de precieze locatie van de uit te voeren werken en werkzaamheden;
- de omvang, (diepte, oppervlakte);
- het tijdstip van de uitvoering;
- de wijze van uitvoering.

De zonering van het landelijk gebied werkt door in het bestemmingsplan via de regels ten aanzien van bouwen en gebruik en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden. Deze regels worden afgestemd op de aanwezige aangeduide waarden. Waar het gaat om de bescherming van de aanwezige natuur- en landschapswaarden en de waardevolle cultuurhistorische elementen betekent dit dat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden gevraagd wordt voor bepaalde werkzaamheden in bepaalde gebieden.

5. FUNCTIONELE REGELING

5.1. Agrarisch

In dit hoofdstuk worden de beleidskeuzes ten aanzien van de regeling voor agrarische bedrijven toegelicht. Bedrijven ten behoeve van Landbouwkundig onderzoek en onderwijs vallen niet onder deze regeling.

Toekenning bouwvlakken

Agrarische bouwvlakken zijn in principe toegekend indien in het huidige geldend plan reeds sprake was van een agrarisch bouwvlak. Een exacte ondergrens voor de minimale omvang van een agrarisch bedrijf om in aanmerking te komen voor een bouwvlak is moeilijk te geven. Bij de toekenning van een agrarisch bouwvlak is uitgegaan van de bedrijven met een milieuvergunning of een -melding.

Aan locaties met uitsluitend hobbymatige agrarische activiteiten is geen agrarische bestemming toegekend. Indien geen geldende milieuvergunning dan wel –melding meer aanwezig is, dan is –ingeval er gebouwen aanwezig zijn- een burgerwoonbestemming opgenomen, ongeacht de situering.

Aard van de bedrijvigheid

Het aantal agrarische bedrijven in het buitengebied van Wageningen is beperkt. In de bestemmingsregeling wordt uitgegaan van grondgebonden niet-veehouderij bedrijven (bv akkerbouw). rundveehouderij, paardenhouderij etc.) Bedrijven die in de huidige situatie tevens een andere vorm van agrarische bedrijfsvoering beoefenen zijn specifiek op de verbeelding aangeduid. Een grondgebonden veehouderij is met de aanduiding '(gv) – grondgebonden veehouderij 'op de verbeelding opgenomen. Een intensieve veehouderij is met de aanduiding '(iv) - intensieve veehouderij' op de verbeelding opgenomen. Dit betreft agrarische bedrijven, waar minimaal 250 m² aan bedrijfsvloeroppervlakte gebruikt wordt voor het houden van vee, pluimvee en nertsen en waarbij dit houden van vee geheel of nagenoeg geheel plaats vindt in gebouwen, (conform de definitie zoals opgenomen in het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost). Het biologisch houden van dieren en het houden van melkrundvee, schapen of paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

Omvang

De vorm en ligging van het toegekende bouwvlak vormen individueel maatwerk. Alle agrarische bebouwing, inclusief de bedrijfswoning, maar ook de kuilvoerplaten, silo's, erfverharding en erfbeplanting dienen binnen het agrarisch bouwvlak opgenomen te zijn. Op basis van het vigerend bouwvlak (bestemmingsplan, wijzigingsplan of andere ruimtelijke procedure), de feitelijke situatie (te bepalen aan de hand van luchtfoto's en veldinventarisatie), eigendom, kadastrale ondergrond en

rekening houdend met de bestaande waarden en functies in de omgeving zijn de grenzen van het nieuwe bouwvlak bepaald. Voeropslagen en eventuele erfverharding buiten het bouwvlak zijn op de verbeelding aangeduid als een differentiatievlak ('wro-zone – voorziening buiten bouwvlak'), waarbinnen oprichting van nieuwe bedrijfsgebouwen niet is toegestaan.

Agrarische bedrijfsgebouwen mogen maximaal 1 bouwlaag hebben. Indien de eerder vergunde situatie hiervan afwijkt, geldt deze als positief bestemd.

Uitbreiding

Vergroting van de agrarische bouwvlakken wordt in dit bestemmingsplan niet toegestaan. In zijn algemeenheid bieden de bestaande agrarische bouwvlakken nog voldoende ontwikkelingsmogelijkheden. Zo nodig kan in voorkomende gevallen via een afzonderlijke planologische procedure een vergroting van het bouwvlak worden gerealiseerd.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging (vestiging op een geheel nieuwe locatie, waar voorheen geen agrarische bebouwing was toegestaan) van een agrarisch bedrijf wordt in het buitengebied niet toegestaan. Ook indien sprake is van verplaatsing van een agrarisch bedrijf binnen de gemeente naar een geheel nieuwe locatie, zal hiervoor een afzonderlijke ro-procedure gevolgd worden.

Paardenhouderij

Paardenhouderijen bestaan in verschillende vormen. Ten aanzien van de bedrijfsmatige paardenhouderijen wordt, conform de "Handreiking Paardenhouderij, Gelderse Vallei/Utrecht-Oost" verder onderscheid gemaakt in:

- productiegerichte paardenhouderijen (fokken van paarden);
- gebruikgerichte paardenhouderijen (opleiden van paarden/pensionstalling);
- maneges.

Productiegerichte paardenhouderijen worden aangemerkt als een specifiek vorm van grondgebonden landbouw. Voor deze bedrijven gelden dezelfde regels als voor andere grondgebonden agrarische bedrijven. Binnen het plangebied komen geen productiegerichte paardenhouderijen voor.

Voor gebruikgerichte paardenhouderijen geldt dat dit type bedrijf, door de benodigde faciliteiten, een andere ruimtelijke uitwerking heeft dan een agrarisch bedrijf. In het plangebied komen dergelijke bedrijven niet voor. Omschakeling naar (productiegerichte of gebruikgerichte) paardenhouderijen wordt binnenplannen niet mogelijk gemaakt.

Maneges worden niet als agrarisch bedrijf aangemerkt maar als vorm van sport. Derhalve heeft deze functie een sportbestemming gekregen en op de verbeelding voorzien van een specifieke aanduiding 'manege'.

Naast bedrijfsmatige paardenhouderijen zijn er ook vele burgers die hobbymatig paarden houden. Dergelijke paardenhouderijen zijn toegestaan binnen de woonbestemming en de daarvoor geldende bouwregels. Het oprichten van een paardenbak buiten het bestemmingsvlak, binnen een agrarische bestemming, wordt mogelijk gemaakt via een omgevingsvergunning.

Daarnaast wordt via een omgevingsvergunning conform de huidige geldende regeling de oprichting van een verenigingsaccommodatie voor de ruitersport mogelijk gemaakt tot maximaal 50 m², ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – recreatieve ruitersport' binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Stadsrandgebied'.

Solitaire glastuinbouw

In het plangebied zijn geen glastuinbouwbedrijven aanwezig. Wel zijn er kwekerijen in het plangebied aanwezig. Indien de kwekerij feitelijk een tuincentrum betreft, is de bestemming 'Detailhandel' toegekend. In een ander geval betreft het een voormalige kwekerij waar geen bebouwing meer aanwezig is. Ten aanzien van dit gebied is de bestemming gewijzigd naar 'Agrarisch met waarden – Stadsrandgebied'.

Omschakeling bedrijvigheid

Omschakeling van een intensieve veehouderij, paardenhouderij of grondgebonden veehouderij naar een grondgebonden agrarisch bedrijf, niet zijnde een veehouderij is bij recht mogelijk. Omschakeling van een grondgebonden agrarisch bedrijf, niet zijnde een veehouderij naar een intensieve veehouderij, glastuinbouwbedrijf, paardenhouderij of grondgebonden veehouderij wordt niet wenselijk geacht en derhalve niet mogelijk gemaakt binnen het bestemmingsplan.

Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen (TOV's) zijn voorzieningen die worden toegepast om de teelt van groente, fruit, bomen of potplanten te bevorderen en beschermen, zoals tunnel- en boogkassen, containerteelt op een verharde ondergrond danwel anti-worteldoek, schaduwhallen, hagelnetten, stellingen en regenkapen.

Met name fruitteeltbedrijven maken in toenemende mate gebruik van teeltondersteunende voorzieningen. In de fruitteelt wordt gebruikgemaakt van teeltondersteunende voorzieningen in de vorm van hagelnetten. Op de oeverwal van Wageningen is tuinbouw- en fruitteelt aanwezig. Ook binnen de gebieden die behoren tot het onderzoeks- en onderwijsgebied worden TOV's toegepast.

Buiten het bouwvlak zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen (TOV's) slechts beperkt toegestaan.

Binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur en Landschap' en binnen de gebieden aangeduid als 'wro-zone omgevingsvergunning – openheid' zijn TOV's niet toegestaan buiten het bouwvlak. Reden is dat de landschappelijke kwaliteiten van deze gebieden door de oprichting van TOV's zullen worden aangetast.

Op de oeverwal en binnen het onderwijs- en onderzoeksgebied buiten de aanduiding 'wro-zone omgevingsvergunning – openheid', worden tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen tot een maximaal toegestane hoogte van 1,5 meter bij recht toegestaan. Daarnaast wordt hier de oprichting van constructiepalen toegestaan, die bijvoorbeeld benodigd zijn voor de bevestiging van hagelnetten, tot een maximaal toegestane hoogte van 6 meter.

Permanente teeltondersteunende voorzieningen zoals kassen en verharde containervelden worden buiten het bouwvlak niet toegestaan.

Bedrijfswoningen

Per agrarisch bedrijf wordt één bedrijfswoning toegestaan. In geval er in de bestaande situatie meerdere legaal gerealiseerde woningen binnen een bedrijf zijn, wordt dit aantal als maximum opgenomen in het plan. De maximale inhoud van de agrarische bedrijfswoningen wordt gesteld op 600 m³. Indien de woning momenteel al een grotere inhoud heeft, dan geldt de bestaande inhoud als maximaal toegestane inhoud.

Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden voor realisatie van nieuwe bedrijfswoningen. Hiervoor zal een afzonderlijke procedure gevolgd moeten worden waarin onder andere de noodzaak in relatie tot de aard, omvang en continuïteit van het bedrijf aangetoond dienen te worden.

Nevenactiviteiten

Conform het door de raad vastgestelde regionale beleid "regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten" zijn er voorwaarden verbonden aan het toestaan van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. De nevenactiviteiten kunnen zich ondermeer richten op agrarisch verwante bedrijvigheid, recreatieve voorzieningen, zorg, kleinschalige horeca en ondergeschikte detailhandel in streekgebonden producten. Ook kleinschalige vergaderfaciliteiten kunnen als nevenactiviteit worden toegestaan, mits dit onder andere een bijdrage levert aan het behoud van waardevolle bebouwing. De voorwaarden betreffen onder meer de mate waarin de verkeersaantrekkende werking aanvaardbaar in relatie tot de natuur- en landschapskwaliteit van het gebied.

In het bestemmingsplan is op de regionale beleidsinvulling aangesloten door binnenplannen een mogelijkheid te bieden voor de ontwikkeling van nevenactiviteiten. De volgende voorwaarden worden verbonden aan het oprichten van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven:

- voor niet agrarische nevenfuncties bij agrarische bedrijven mag maximaal 25% van het bebouwd oppervlak worden gebruikt:
 - tot een maximum van 500 m² voor nevenfuncties in het kader van recreatie en van zorg;
 - tot een maximum van 350 m² voor overige nevenfuncties.
- nieuwbouw ten behoeve van de nevenfunctie is niet toegestaan.

Functieverandering van agrarische bedrijven

In het algemeen wordt het beleid met betrekking tot het hergebruik van vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties verwoord in de provinciale structuurvisie. Op regionaal niveau is dit provinciaal beleid enigszins verruimd en verfijnd voor de specifieke regio en vastgelegd in de nota "Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten".

Bij het beëindigen van een agrarisch bedrijf is hergebruik van de voormalige agrarische bedrijfswoning als burgerwoning zonder meer mogelijk.

Functieverandering bij het beëindigen van een agrarisch bedrijf naar niet-agrarische bedrijven, maatschappelijke en/of recreatieve functies is in het nieuwe bestemmingsplan uitgesloten. Dit geldt eveneens in geval van een voorgenomen toevoeging van extra wooneenheden bij sloop van voormalige bedrijfsgebouwen door vervangende herbouw middels een rood-voor-rood regeling. In voorkomende gevallen dient een afzonderlijke planologische procedure gevolgd te worden. Hierbij dient het door de raad vastgestelde en door Gedeputeerde Staten geaccordeerde regionaal beleid 'Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten, regio De Vallei' als beleidskader. De aard van de toegestane niet-agrarische bedrijvigheid, de omvang en de compensatiemaatregelen worden mede bepaald op basis van de zoneringen van het landelijk gebied. Uitgangspunt van het beleid in het algemeen is dat hergebruik altijd een kwaliteitsverbetering met zich mee dient te brengen.

5.2. Wonen

Woonbestemmingen

In het plangebied zijn vele burgerwoningen aanwezig. Tevens zijn er bijzondere woonvormen aanwezig, zoals studentenhuisvesting en een woonwagenterrein.

In de vigerende bestemmingsplannen waren de woningen op verschillende manieren bestemd. Een gedeelte was bestemd middels

een bouwvlak en een maximale hoogtemaat, een ander gedeelte was verbaal bestemd middels een aanduiding op de kaart waaraan een maximale toegestane inhoud was gekoppeld. Daarnaast gelden voor de bijgebouwen rondom de woningen verschillende regelingen.

Het uitgangspunt van dit bestemmingsplan is het conserverende karakter en dat bestaande rechten worden gehandhaafd. Daarnaast dient uniformiteit in de regeling te worden aangebracht.

Met betrekking tot woningen in het buitengebied is het beleid er op gericht om in de open gebieden het bestaande beleid te handhaven en de woondruk in het gebied niet te veel te laten toenemen. Dit komt er op neer dat -om het landelijke karakter te behouden- geen nieuwe woningen worden toegestaan en de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande woningen worden beperkt, zonder daarmee een aanpassing van de woningen aan redelijke eisen des tijds onmogelijk te maken.

Gekozen is om de situering van woningen vast te leggen, zoals dit in de vigerende plannen het geval was. Ten aanzien van de toegestane maatvoering is gekozen om deze (waar mogelijk) te uniformeren.

Gekozen is de volgende burgerwoonbestemmingen op te nemen:

1. Bestemming 'Wonen': Woningen die voorheen verbaal geregeld waren, krijgen een bestemmingsvlak Wonen. Binnen dit vlak is een woning toegestaan. Voor deze woning geldt dat de algemene maatvoering dient te worden gehanteerd.
2. Bestemming 'Wonen-1': Deze woningen waren bestemd door middel van een strak bouwvlak en een aanduiding voor de zone bijgebouwen. In het bestemmingsplan is het bouwvlak en de zone bijgebouwen overgenomen. Dit betekent dat de situering van de woningen niet zal wijzigen. Ten aanzien van de toegestane inhoud, is de algemene maatvoering leidend, tenzij legaal reeds een grotere inhoud gerealiseerd is.
3. Bestemming 'Wonen-2': Deze bestemming is vergelijkbaar met 'Wonen- 1'. Wederom is het vigerende bouwvlak opgenomen. Het verschil is dat dit een ruim bouwvlak betreft, waarbinnen tevens de bijgebouwen gesitueerd dienen te worden.

Bestemmingsregeling bijzondere woonvormen:

4. Bestemming 'Wonen- 3': Dit betreft de studenthuisvesting in zogeheten sterflats. De vigerende regeling ten aanzien van de maatvoering en het gebruik is overgenomen.
5. Bestemming 'Wonen – 4': Dit betreft een herontwikkelde woningbouwlocatie voor 10 woningen op het voormalige Plato terrein. De vigerende regeling ten aanzien van de maatvoering en het gebruik is overgenomen.

6. Bestemming 'Wonen - Woonwagenterrein': Dit betreft het woonwagenterrein bij Droevendaal. De vigerende regeling ten aanzien van maatvoering en gebruik is overgenomen.
7. Bestemming 'Woongebied': Dit betreft de studentenhuisvesting Droevendaal. De vigerende regeling ten aanzien van maatvoering en gebruik is overgenomen.
8. Aanduiding 'woonschepenligplaats': In de Blauwe Kamer is een woonboot gelegen, waarvoor een 2008 een bouwvergunning is verleend. De ligplaats alsmede bijbehorend bijgebouw zijn conform de verleende bouwvergunning middels de aanduiding 'woonschepenligplaats' respectievelijk 'bijgebouw' opgenomen binnen de bestemming 'Natuur', waarbij de bestaande maatvoering, overeenkomstig de bouwvergunning, als maximum geldt (er wordt dus geen vergroting toegestaan).

Voor bovenstaande bijzondere woonvormen geldt op hoofdlijnen dat de vigerende regeling leidend is.

Omvang woningen

In het bestemmingsplan is gekozen voor een gestaffelde benadering ten aanzien van de inhoud van woningen. Reden is dat het gewenst is dat woningen beperkt vergroot kunnen worden, zonder dat het ruimtelijk beeld sterk wijzigt.

De inhoud van kleinere woningen (< 400 m³) kan worden vergroot tot maximaal 500 m³ en bestaande woningen met een inhoud van 400 m³ of meer krijgen de mogelijkheid om tot maximaal 600 m³ te worden uitgebreid. Van grotere woningen wordt aangenomen dat hierbinnen voldoende ruimte is om de woning aan te passen wanneer daartoe bij bewoners aanleiding bestaat. De reeds vergunde woninginhoudsmaat vormt hier dan ook het toegestane maximum.

Vervangende nieuw- en herbouw op eenzelfde locatie van een bestaande burgerwoning in het buitengebied is toegestaan.

Uitsluitend voor woningen met de bestemming 'Wonen' kan herbouw van de woning op een andere locatie mogelijk gemaakt worden met behulp van een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan. Daarvoor zijn randvoorwaarden in het plan opgenomen. Zo dient de nieuwe situering van de woning stedenbouwkundig, landschappelijk en milieukundig aanvaardbaar te zijn. Daarnaast dient de bestaande woning te worden gesloopt en de nieuwe woning landschappelijk te worden ingepast. Bovendien mag herbouw niet leiden tot extra belemmeringen voor de omgeving.

Bijgebouwen

Om te voorkomen dat vergunningplichtige bijgebouwen kunnen uitwaaiëren over de veelal grote percelen zijn in de regels bepalingen opgenomen en op de verbeelding aangegeven. De regeling voor

bijgebouwen in het buitengebied is aangepast op de regeling zoals deze geldt in het binnenstedelijk gebied. Ten aanzien van bijgebouwen, aan- en uitbouwen en overkappingen bij woningen is er geen aanleiding om in het bestemmingsplan 'Buitengebied' een andere regeling te hanteren dan in het bestemmingsplan 'Wageningen' (stedelijk gebied) bij een vergelijkbare perceelsgrootte. In deze regeling is de toegestane oppervlakte gerelateerd aan de situering van de bestaande bijgebouwen en gemaximeerd naar perceelsgrootte.

Deze regeling houdt in dat, afhankelijk van de oppervlakte van het bestemmingsvlak in het buitengebied ($< 150 \text{ m}^2$, $< 500 \text{ m}^2$ dan wel $> 500 \text{ m}^2$) er maximaal een oppervlakte van respectievelijk 30 m^2 , 50 m^2 en 75 m^2 aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen kan worden toegestaan, mits het bebouwingspercentage van respectievelijk 60, 60, en 40 niet wordt overschreden. De oppervlakte binnen een bouwvlak wordt niet meegerekend.

Indien in de vigerende plannen een plaatsbepaling was opgenomen voor de bijgebouwen (binnen het bouwvlak of binnen de zone bijgebouwen) dan is dit in voorliggend bestemmingsplan eveneens opgenomen.

Aan-huis-verbonden beroepen/bedrijven

De regeling met betrekking tot aan-huis-verbonden beroepen/bedrijven is, vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid, afgestemd op de regeling in binnenstedelijk gebied. De regeling omvat de mogelijkheid om direct of indirect een gedeelte van een woning voor zekere takken van beroep of bedrijfsactiviteiten te gebruiken. In dit beleid is geen onderscheid gemaakt tussen locaties in het stedelijk en het buitengebied.

Een en ander betekent dat de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep (op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen terrein) binnen de woonbestemming bij recht wordt toegestaan, mits wonen de hoofdfunctie blijft en de betreffende functie geen belemmeringen voor de omgeving opwerpt.

De omvang van de activiteit mag niet meer bedragen dan maximaal 30% van het bruto-vloeroppervlak van hoofdgebouwen, aan- en uitbouwen en bijgebouwen tot een maximum per woning van:

- 45 m^2 bij bouwpercelen tot 750 m^2 ;
- 60 m^2 bij bouwpercelen van 750 m^2 tot 1.500 m^2 ;
- 75 m^2 bij bouwpercelen vanaf 1.500 m^2 ;

Via een afwijking kunnen bedrijfsmatige activiteiten aan huis worden toegestaan. Gedacht moet worden aan een 'eenmans' loodgietersbedrijf, schildersbedrijf, aannemersbedrijf enzovoorts. Voorkomen moet echter worden dat dergelijke aan huis verbonden activiteiten uitgroeien tot grotere niet-agrarische bedrijven. Als de toegestane oppervlakte niet meer volstaat voor de bedrijfsactiviteit of de activiteiten niet beperkt blijven tot die van de bewoners van het pand, zal de activiteit niet meer

aan huis mogen worden uitgeoefend; in het buitengebied is een toename van het aantal niet-agrarische bedrijven niet gewenst. Als een grotere oppervlakte benodigd is, zal het bedrijf moeten verhuizen naar een geschikte locatie in stedelijke gebieden, al dan niet op specifieke bedrijventerreinen.

Mantelzorg

De vigerende bestemmingsplannen voor het buitengebied kennen geen regeling voor mantelzorg.

Er bestaat momenteel geen beleid met betrekking tot mantelzorgwoningen. Indien de behoefte daaraan zich voordoet, zal dit een nadere planologische procedure behoeven.

5.3. Niet agrarische bedrijvigheid

De bestaande niet-agrarische bedrijven zijn positief bestemd. Er is voor gekozen om uitsluitend de huidige functie en omvang van bedrijvigheid te bestemmen. Indien in de vigerende regeling sprake was van een regeling, waarbij een uitbreiding met 10 % mogelijk wordt gemaakt, is deze wederom in het nieuwe bestemmingsplan opgenomen. Een verdere uitbreiding wordt niet (binnenplans) toegestaan.

Ook omschakeling van bedrijfsactiviteit wordt binnenplans niet mogelijk gemaakt. Nieuwe functies en ontwikkelingen dienen middels een buitenplanse procedure te worden beoordeeld, zodat maatwerk kan worden geleverd, waarbij het vastgestelde regiobeleid "Regionale beleidsinvulling functieverandering en nevenactiviteiten" als mede toetsingskader fungeert.

De reden voor deze strikte regeling is dat niet agrarische bedrijvigheid thuis hoort in stedelijke gebieden, al dan niet op specifieke bedrijventerreinen. Daarnaast wordt door middel van maatwerkoplossingen voorkomen dat na bedrijfsbeëindiging op de locatie bedrijven kunnen worden gevestigd die om bepaalde redenen (milieu, verkeersaantrekkend) slecht in het gebied passen.

5.4. Onderzoek en Onderwijs

In het plangebied liggen ten noorden en westen van Wageningen gronden en gebouwen die behoren tot of gerelateerd zijn aan het onderzoek en onderwijs van de Wageningen UR. Deze gronden en gebouwen worden gebruikt ten behoeve van educatie en onderzoek. Deze gronden zijn bestemd conform de vigerende bestemmingsplannen. Betreffende gronden kunnen worden bebouwd tot het voor betreffende gronden specifiek opgenomen maximaal bebouwingspercentage. Een uitzondering daarop vormen de gronden ten westen van de Veensteeg en ten westen van het Agro Business Park, waarvan reeds bij

eerdere gelegenheden besloten is om de bouwmogelijkheden te laten vervallen.

5.5. Recreatie

Kleinschalig kamperen

Binnen het plangebied zijn geen kleinschalige kampeerterreinen aanwezig. Kleinschalig kampeerterreinen zijn uitsluitend als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven mogelijk, na het doorlopen van een procedure. Het maximaal toelaatbaar aantal kampeermiddelen op een dergelijk terrein is 25. Oprichting van kampeermiddelen wordt alleen toegestaan in het kampeerseizoen, dat loopt van 15 maart tot en met 31 oktober.

Voor het toestaan van een kleinschalige kampeerplaats gelden specifieke voorwaarden om te voorkomen dat de landschappelijke waarden worden aangetast. Daarnaast zijn voorwaarden opgenomen om te voorkomen dat overlast ontstaat voor omwonenden.

Bed & breakfast

Het bestemmingsplan sluit aan op de beleidsnotitie bed- en breakfast van de gemeente. Dit betekent dat in het bestemmingsplan de mogelijkheid geboden wordt –na het doorlopen van een procedure- een bed & breakfast-voorziening te realiseren. Als aanvullende voorwaarde geldt dat de inrichting plaats kan bieden voor maximaal 5 personen. De voorziening moet ondergeschikt blijven aan de woonfunctie en er mogen geen zelfstandige wooneenheden ontstaan.

Bestaande bed & breakfast-voorzieningen zijn als zodanig in de regels opgenomen.

Rustpunten

Het college heeft op 25 mei 2010 positief besloten tot de inrichting van 3 rustpunten waar koffie en thee geschonken kan worden tegen een kleine vergoeding om daarmee het toerisme in de gemeente, in het bijzonder het wandelen en fietsen, te bevorderen. In 2012 is besloten dit aantal uit te breiden met 1 rustpunt, waardoor het totale aantal toegestane rustpunten 4 is.

Recreatief medegebruik en de ontwikkeling van ‘rustpunten’ wordt in voorliggend bestemmingsplan gefaciliteerd. Dit is geregeld door expliciet op te nemen dat rustpunten zijn toegestaan. In het bestemmingsplan zijn geen extra bouwmogelijkheden opgenomen ten behoeve van het rustpunt. De algemene bouwregeling voor woningen biedt voldoende ruimte om de rustpunten te realiseren.

Recreatiewoningen

In het plangebied zijn geen recreatiewoningen aanwezig. Nieuwe recreatiewoningen worden niet binnenplans toegestaan.

Volkstuincomplexen

De volkstuincomplexen in het plangebied zijn op de Wageningse Eng gelegen. Binnen de hiertoe aangeduide gebieden (functieaanduiding volkstuin) zijn de bestaande volkstuinen toegestaan. De inrichting van nieuwe volkstuincomplexen is uitsluitend mogelijk binnen deze gebieden en na het doorlopen van een omgevingsvergunningprocedure. Een en ander is conform het vigerende bestemmingsplan. De Territoriale Adviescommissie Wageningse Eng (TAWÉ) zal adviseren ten aanzien van omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden en hiertoe een voorstel tot beleid opstellen.

5.6. Maatschappelijke functies

In het plangebied bevinden zich tevens een aantal bestaande maatschappelijke functies, waaronder een begraafplaats, een drietal verzorgingshuizen, een dierenasiel en een scouting. Deze voorzieningen zijn opgenomen binnen de bestemming 'Maatschappelijk', waarbij een maximum aan bebouwd oppervlakte is opgenomen, conform de huidige geldende regeling.

Ook het voormalig ziekenhuis en het huidige gebouw ONO zijn conform de huidige geldende regeling bestemd als 'Maatschappelijk'. Het ziekenhuis is momenteel niet meer als zodanig in gebruik en er wordt momenteel gezocht naar nieuwe gebruiksfuncties voor de bebouwing. Voor het huidige gebouw ONO loopt er momenteel onderzoek naar de herontwikkeling en wordt er gewerkt aan het definiëren van de nieuwe woon- en zorgfuncties voor nieuwe onderdelen van het gebouwencomplex. De plannen voor beide gebouwen zijn echter nog onvoldoende concreet. Hier zullen te zijner tijd afzonderlijke planologische procedures voor worden doorlopen om de toekomstige functieveranderingen te kunnen realiseren. Vandaar dat vooralsnog de huidige bestemmingsregelingen zijn overgenomen.

5.7. Infrastructuur

De bestaande infrastructuur (waaronder alle wegen, vaarwegen, hoogspanningsleidingen, ondergrondse leidingen etc.) zijn conform hun huidige gebruik bestemd.

Alle verharde openbare zijn geclassificeerd in:

- Verkeer;
- Verkeer- verblijfsgebied.

De wegen die als 'Verkeer' zijn aangeduid betreffen de doorgaande wegen. Deze wegen worden gekenmerkt door een breder wegprofiel en vrijliggende fietspaden.

De verblijfsgebieden betreffen erftoegangswegen waarvoor binnen de bebouwde kom een maximum snelheid van 30 of 50 km/h geldt en voor het overige veelal een maximale snelheid van 60 km/h wordt gehanteerd. Deze wegen zijn zoveel mogelijk autoluw, waarbij langzaam (recreatief) verkeer prioriteit heeft.

De veerverbinding over de Rijn is specifiek op de verbeelding aangeduid binnen de bestemming 'Water' middels de aanduiding 'specifieke vorm van water - afmeerplaats vaartuigen'.

Hogedruk gasleidingen, rioolpersleidingen, onder- en bovengrondse hoogspanningsleidingen en andere relevante leidingen zijn voorzien van een dubbelbestemming waarin tevens de zakelijke rechtsstrook aan weerszijden wordt verwerkt.

5.8. Duurzame energie-opwekking

In klimaatbeleidsplan 2009-2012 heeft de gemeente Wageningen zich tot doel gesteld om in 2030 klimaatneutraal te zijn vastgesteld.

Om dit te bereiken zal de gemeente Wageningen de komende jaren fors inzetten op energiebesparing, duurzame energieopwekking en het gebruik van groene stroom en gas. Als onderdeel van het klimaatbeleidsplan 2009-2012 heeft Wageningen ook het beleid voor een duurzame gebiedsontwikkeling (DuGo-beleid) vastgesteld. Voor nieuwbouw streeft de gemeente naar een zo hoog mogelijk duurzaamheidsniveau: nieuwbouw is bij voorkeur al klimaatneutraal of voorbereid op klimaatneutraal.

Warmte/koude-opslag, wind- en zonne-energie

Voorzieningen ten behoeve van opwekking van wind- en zonne-energie en het gebruik van bodemenergie worden bij recht toegestaan, mits het een ondergeschikte activiteit betreft en past binnen de maatvoering van de bouwvoorschriften van de bestemmingen agrarische doeleinden, bedrijven, maatschappelijk, recreatie en wonen. Grootschalige installaties voor windenergie (windmolens) zullen daarom niet in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, maar vereisen een afzonderlijke procedure.

Mestbewerking, mestverwerking en biomassaverwerking

Gelet op de grote diversiteit aan installaties en technieken en mogelijke milieueffecten worden grootschalige ontwikkelingen met betrekking tot mestbewerking, mestverwerking en biomassaverwerking buitenplans beoordeeld. In een afzonderlijke planologische procedure kunnen alle

mogelijk in het geding zijnde belangen en waarden op de voorgenomen locatie tegen elkaar afgewogen worden.

Kleinschalige initiatieven met betrekking tot mestbewerking en mestverwerking op bedrijfsniveau ten behoeve van het eigen bedrijf, vallen onder de bestemmingsomschrijving van het begrip agrarisch bedrijf. Mits dergelijke initiatieven voldoen aan de (regulier) gestelde maatvoeringen voor een agrarisch bedrijf worden hier, planologisch gezien, verder geen beperkingen aan gesteld en wordt dit bij recht toegestaan binnen de agrarische bestemmingen.

6. REGELING OMGEVINGSKWALITEIT

6.1. Archeologie

In 1992 heeft Nederland het Verdrag van Malta ondertekend, waarmee ons land zich verplichte tot het beter beschermen van archeologische waarden. De uitgangspunten van het verdrag zijn:

- Behoud van archeologische waarden in situ.
- Het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming.
- De introductie van het zogenaamde veroorzakersprincipe, waarbij de initiatiefnemer financieel verantwoordelijk is voor de behouds- of onderzoekskosten.

Ten behoeve van de implementatie werd in 2006 de Monumentenwet gewijzigd en werd het Verdrag van Malta in 2007 geïmplementeerd waardoor een aantal wetten werden gewijzigd inclusief de Monumentenwet (1988).

De zorgplicht voor het archeologisch bodemarchief is primair bij de gemeenten gelegd.

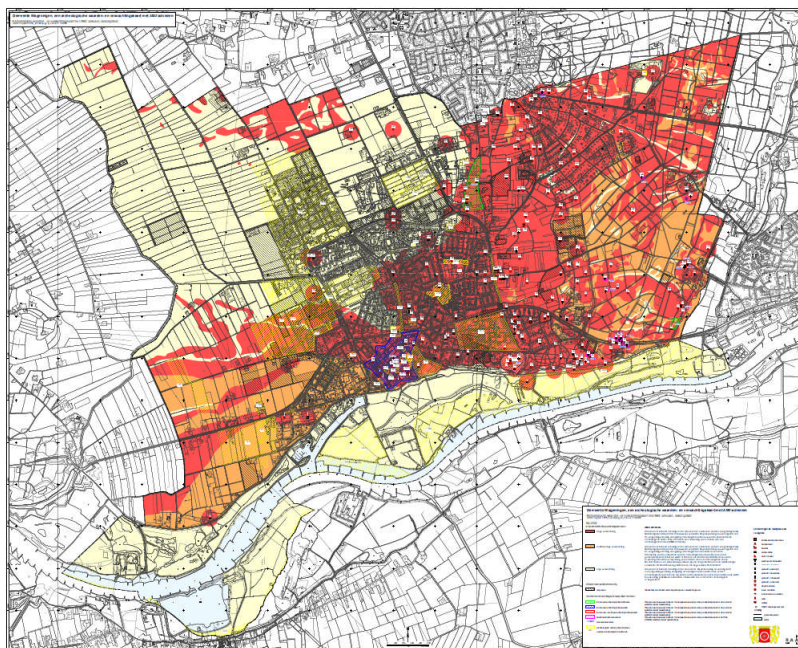
Volgens het hoofdstuk “Archeologische monumentenzorg” uit de Monumentenwet is een gemeente verplicht om bij het opstellen van bestemmingsplannen (projectbesluiten en beheersverordeningen) rekening te houden met in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Dit betekent dat in het bestemmingsplan een dubbelbestemming waarden, archeologie (met eventueel subcategorieën), met daaraan gekoppeld een stelsel van omgevingsvergunningen voor bouwen en voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden, dient te worden toegevoegd.

De provincie heeft in het Provinciale Streekplan (2005) gesteld dat “Wij hebben geconstateerd dat de regio voor de aspecten cultuurhistorie en archeologie geen ruimtelijke afwegingen heeft gemaakt. Dat betekent dat de gemeenten bij uitwerking van plannen binnen zoekzones in alle gevallen deze waarden alsnog zullen moeten onderzoeken en bij hun afwegingen moeten betrekken. Zij moeten er rekening mee houden dat na het van kracht worden van de archeologiewet bestemmingsplannen “Malta-proof” moeten zijn”.

Als het gaat om archeologische waarden kan men een onderscheid maken in verwachte archeologische waarden en vastgestelde archeologische waarden. Bij vastgestelde archeologische waarden is reeds aangetoond dat er archeologische overblijfselen in de ondergrond aanwezig zijn. Onder verwachte archeologische waarden vallen die gebieden die in het verleden geschikt zijn geweest om te bewonen of anderszins te gebruiken, maar waarvan de daadwerkelijke aanwezigheid

van archeologische overblijfselen in de ondergrond nog niet is aangetoond.

Om het archeologiebeleid gestalte te geven heeft de gemeente Wageningen een archeologische waarden- en verwachtingenkaart laten maken op basis waarvan een beleidskaart is gemaakt (vastgesteld in 2011). Deze kaart met het bijbehorend rapport en de erfgoedverordening vormt de basis voor het gemeentelijke archeologiebeleid.

Bovenstaande archeologische verwachtingsgebieden en bekende archeologische terreinen zijn overeenkomstig middels een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' op de verbeelding opgenomen (blad 4 van de analoge verbeelding).

Gebieden met een bekende archeologische waarden zijn opgenomen binnen de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 1'.
Gebieden met een lage archeologische verwachtingswaarde zijn opgenomen binnen de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'.
Gebieden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde zijn in het bestemmingsplan voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'.
Gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde zijn in het bestemmingsplan voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 4'.

Uitgangspunt is dat archeologisch waardevolle terreinen worden behouden voor de toekomst. Alleen wanneer dat niet mogelijk is, dient

door middel van een opgraving de archeologische informatie te worden veiliggesteld.

Ter plaatse van bovenstaande archeologische verwachtingsgebieden en bekende archeologische terreinen is een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden van toepassing dat toeziet op de bescherming van (mogelijk aanwezige) archeologische waarden. Indien werkzaamheden zoals graven toch plaats dienen te vinden, zal onderzocht moeten worden of ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn. Er is hierbij afstemming gezocht met het reeds bestaand gemeentelijk archeologisch beleid.

In de gemeentelijke erfgoedverordening (in 2010 door de raad vastgesteld) is bepaald dat vrijstelling van de onderzoeksplicht kan worden verleend, indien het een verstoring betreft van een archeologisch verwachtingsgebied als aangegeven op de gemeentelijke archeologische beleidskaart, en waarbij die verstoring plaatsvindt:

- a. in een gebied met lage archeologische verwachtingswaarde en het te verstoren gebied kleiner is dan 10.000 m², of;
- b. in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde en het te verstoren gebied kleiner is dan 1.000 m², of;
- c. in een gebied met hoge archeologische verwachtingswaarde en het te verstoren gebied kleiner is dan 250 m².

6.2. Aardkundige waarden

Gebieden met aardkundige waarden zijn gebieden, waar de bodem, ondergrond en reliëf zulke kenmerkende of bijzondere kwaliteiten van regionaal belang bevatten, dat de provincie er extra aandacht voor vraagt. Deze kwaliteiten hangen samen met de cultuurhistorische en landschapsvisuele verschijnselen. Deze aardkundig waardevolle gebieden dienen te worden voorzien van een adequate bescherming van de aanwezige waarden.

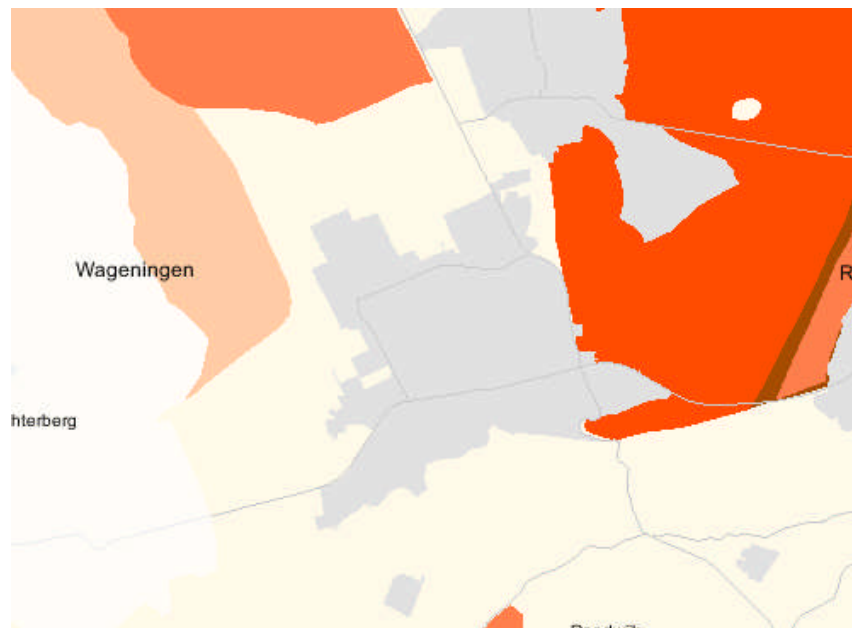
In Wageningen zijn de aardkundige waarden aanwezig op de, in onderstaand kaartbeeld aangegeven, rode gebieden. Deze gebieden betreffen de Wageningse Eng, de Wageningse Berg / Veluwe en een gedeelte van het Binnenveld. In het bestemmingsplan is binnen de gebiedsbestemmingen die voor deze gebieden van toepassing zijn, aangegeven dat aardkundige waarden beschermd dienen te worden.

Dit betekent dat binnen deze bestemmingen het afgraven, verlagen, egaliseren of ophogen van de bodem uitsluitend mogelijk is na een nadere toetsing. Een en ander is geregeld middels een omgevingsvergunningstelsel, waarmee de mate van aantasting kan worden afgewogen tegen de doelmatigheid van de werkzaamheid.

Legenda

Waardering aardkundige kwaliteiten

- Internationaal niveau
- Nationaal niveau
- Provinciaal niveau
- Regionaal niveau

6.3. Cultuurhistorie

Naast de archeologische waarden zijn ook de diverse cultuurhistorische waarden in het buitengebied van belang. In het bestemmingsplan zijn deze gebieden –indien niet reeds voldoende beschermd door de bestemming zelf- aanvullend beschermd door middel van aanduidingen en een omgevingsvergunningstelsel.

De Grebbelinie is een voorbeeld van een waardevol cultuurhistorisch landschapselement dat in het bestemmingsplan specifieke bescherming behoeft. Het doel in het gebied is het verlies aan openheid en zicht te beperken. Hiertoe is op de verbeelding de aanduiding ‘wro-zone – omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden’ opgenomen. Bij eventuele voorgenomen werken of werkzaamheden zal vooraf getoetst dienen te worden of de aanwezige cultuurhistorische waarden ter plekke niet aangetast worden, zie ook paragraaf 6.5.

In het plangebied bevinden zich een tweetal cultuurhistorische wasplaatsen. Het betreffen historische waterkolken, die voorheen werden benut als oude drinkplaats op een voormalige brink. Betreffende locaties zijn specifiek op de verbeelding opgenomen met de aanduiding ‘specifieke vorm van water - kolk’ binnen de bestemming ‘Water’ met een daaraan gekoppeld omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden conform het huidige plan.

Daarnaast beschikken de onverharde wegen in het plangebied over cultuurhistorische en ecologische waarden. Ter bescherming van deze

waarden dienen deze wegen en paden behouden te blijven en in beginsel niet te worden verhard. Derhalve is het verharderen van onverharde wegen in het bestemmingsplan gekoppeld aan een omgevingsvergunning.

De cultuurhistorisch waardevolle bouwwerken of waardevolle objecten zijn opgenomen in de rijks- en gemeentelijke monumentenlijst. Rijksmonumenten worden reeds beschermd op basis van de Monumentenwet. Voor gemeentelijke monumenten dient bij eventuele sloop een gemeentelijke monumentenvergunning te worden aangevraagd. Een nadere bescherming in het bestemmingsplan is derhalve niet noodzakelijk.

Concept gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart

Gemeente Wageningen heeft opdracht gegeven om een cultuurhistorische waardenkaart met bijbehorende rapportage op te stellen. In augustus 2012 is het eerste concept rapport met de titel 'Heerlijke vergezichten zijn er te genieten; een cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Wageningen' opgeleverd. Aangezien het om een concept rapport gaat en bovendien de inhoud van het rapport gericht is op het geven van aanbevelingen en wenken die benut kunnen worden voor ruimtelijke inrichting, vervolgonderzoek, toerisme & recreatie en beleidsvorming, heeft dit rapport geen invloed op de regels of verbeelding van dit bestemmingsplan. Daarom wordt op dit moment volstaan met het benoemen van dit conceptrapport in deze toelichting. Het doel hiervan is, dat in de gevallen van bouwen of werkzaamheden in gebieden waarbij extra aandacht voor cultuurhistorie wenselijk is, deze rapportage (of een nieuwe versie hiervan) ter hand kan worden genomen.

6.4. Natuur

De bestaande bos- en natuurgebieden maken grotendeels deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen de EHS geldt de "nee, tenzij"-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

De kernkwaliteiten en omgevingscondities die gelden binnen de EHS zijn vastgelegd in de streekplanuitwerking "Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur". De kernkwaliteiten van een bepaald gebied zijn gelijk aan de door Gedeputeerde Staten geformuleerde natuurdoelstellingen voor dat gebied. Dit houdt in dat niet alleen de aanwezige natuurwaarden worden beschermd maar ook de door Gedeputeerde Staten nagestreefde natuurwaarden. Omgevingscondities zijn de omstandigheden waaraan

voldaan moet worden om de kernkwaliteiten te bewerkstelligen (omgevingskwaliteit in de zin van kwaliteit van bodem, water en lucht en de kwaliteit van de ruimte, in de zin van omvang, samenhang en structuur).

- EHS
- EHS Natuur
- EHS Verweving
- EHS Verbindingszone

EHS gebieden

Algemene kernkwaliteiten

- De landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.

Kernkwaliteiten Veluwe

- Het grootschalige samenhangende bos- en natuurgebied waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, waarbinnen natuurlijke processen zo veel mogelijk ongestoord verlopen, en waarbinnen het beheer optimaal is afgestemd op de gevarieerde natuurdoelstellingen. Hierbij is zowel ruimte voor grote eenheden natuur en natuurbos als voor meer 'beheerde' natuur: multifunctioneel bos, heide, vennen en stuifzanden en de daarbij behorende flora en fauna.
- De verbinding van de Veluwe met de IJsselvallei, Rijnuitwaarden, Gelderse Vallei en Randmeerkust via de toekomstige poorten en robuuste verbindingen (Hattermer-, Wisselse, Beekberger-, Soerense, Haviker-, Renkumse, Voorthuizer- en Hierdense poort). Planten en dieren kunnen zich ongestoord verplaatsen binnen deze poorten. In de poorten kunnen de abiotische processen op de overgang van Veluwe en de lagere randgebieden zo veel mogelijk ongestoord verlopen.
- De verwevenheid en het samengaan van cultuurhistorie en natuur in onder andere landgoederen, sprengen, oude landbouwenclaves, grafheuvels en hakhoutbossen.
- De beken, sprengen en beekdalen op de flanken van de Veluwe met hun hydrologische en landschappelijke samenhang met hun omgeving.

Kernkwaliteiten in de Gelderse Vallei

- Het samenhangend systeem van infiltratie op de stuwwallen en kwel in lagen delen met de daarbij behorende hoge waarden van en potenties voor kwelafhankelijke vegetaties (natte schrale graslanden en broekbos) in de omgeving van het zuiden van de Gelderse Vallei: het Binnenveld.

Kernkwaliteiten van het Rivierengebied

- De rivier met zijn bijbehorende dynamiek en morfologie, als bron van natuurlijke processen, en als as van een keten natuurterreinen en natuurrijke cultuurlandschappen in de uiterwaarden en de daarbij behorende bijzondere natuur, zoals rivierduinen, stroomdalgraslanden, natte schraalgraslanden, hardhoutoobos en nevengeulen.
- De relatie tussen open voedselrijke foerageergebieden en rustgebieden (open water) voor overwinterende en doortrekkende ganzen, eenden en andere watervogels.
- De uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren die de Gelderse Poort en het Rijk van Nijmegen herbergen door de centrale ligging in het Europese natuurnetwerk met verbindingen naar de Veluwe en Oostvaardersplassen, het Reichswald en de Eifel, het bovenstroomse en enedenstroomse (Duitse) rivierengebied en de bosgebieden in het Limburgs-Duitse grensgebied.
- Het open, grazige en natte karakter van binnen- en buitendijkse weidevogel- en ganzengebieden.

Regeling

De bestaande bos- en natuurgebieden zijn in dit bestemmingsplan bestemd als 'Bos', 'Natuur' of 'Agrarisch met waarden - Natuur en Landschap'. Het algemene beleid binnen deze bestemmingen is gericht op behoud en versterking van de bestaande ecologische en landschappelijk waarden. Waar mogelijk zijn de specifieke kernkwaliteiten beschermd door deze op te nemen in de betreffende bestemmingsregeling die van toepassing is op het gebied. Activiteiten die leiden tot een verlies aan natuur-, bos- en landschapswaarden zijn binnen de betreffende bestemmingen niet toegestaan. Bouwen is in beginsel ook uitgesloten, behoudens kleinschalige voorzieningen voor het extensief recreatief medegebruik (b.v. schuilhutten). Daarnaast is extensief recreatief medegebruik toegestaan in de vorm van wandelen, fietsen, picknicken en dergelijke. In de regels zijn voor een groot aantal werkzaamheden gebruiksverboden en een stelsel van omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden opgenomen.

Ten noorden van de kern Wageningen is conform het Structuurplan een regionale ecologische verbindingszone voorzien, teneinde de Veluwe met de Utrechtse Heuvelrug te kunnen verbinden. Deze verbindingszone is nog niet gerealiseerd, betreffende gronden zijn veelal nog in agrarisch gebruik. De exacte situering van deze verbindingszone is nog niet vastgelegd.

Voor de betreffende gronden is de huidige agrarische gebiedsbestemming opgenomen. Daarnaast is op de verbeelding voor betreffende gronden de aanduiding 'wro-zone – wijzigingsgebied ecologische verbindingszone' opgenomen. Ter plaatse kan het huidige agrarisch gebruik worden gecontinueerd, maar de betreffende gebieden

dienen gevrijwaard te worden van ruimtelijke ontwikkelingen die de toekomstige ontwikkeling van de ecologische verbindingszone kunnen frustreren. Voor deze gebieden is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, die omzetting van de agrarische bestemming naar een natuurbestemming mogelijk maakt. Bij eventuele beëindiging van het agrarisch gebruik kan na instemming van de eigenaar omzetting naar natuur volgen.

De geprojecteerde regionale ecologische verbindingszone is tevens over gronden met de bestemming Sport geprojecteerd. Ook deze gronden zijn op de verbeelding voorzien van de aanduiding 'wro-zone – wijzigingsgebied ecologische verbindingszone'. Voor deze gebieden is eveneens een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, die omzetting van de sportbestemming naar een natuurbestemming mogelijk maakt.

6.5. Landschapswaarden

Uitsnede kaart landschap (bron Ruimtelijke Verordening Gelderland)

Grote delen van het landschap van Wageningen zijn zeer waardevol. Dit wordt onderkend in provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid. Bovenstaande kaart geeft het provinciale landschapsbeleid weer. Hieruit blijkt dat er in de gemeente sprake is van een Waardevol open gebied, Waardevolle landschappen en het Nationale Landschap. Vanuit het provinciale beleid zijn meerdere gebieden aangeduid tot Nationaal en/of waardevol en open landschap. Deze landschappen betreffen gebieden met (inter)nationaal en provinciaal zeldzame of unieke landschapswaarden van visuele, aardkundige en/of cultuurhistorische

aard, en in relatie daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten.

Waardevol landschap

Binnen het plangebied is een drietal deelgebieden binnen deze waardevolle/ nationale landschappen gelegen. Dit betreft het waardevol landschap Uiterwaarden Nederrijn in het zuiden van de gemeente, het waardevol landschap Veluwe in het oosten van de gemeente en het waardevol landschap van het Binnenveld in het noordwesten van de gemeente. Binnen het waardevol landschap van het Binnenveld is een groot gedeelte van de gronden tevens aangeduid als 'waardevol open gebied', zie paragraaf hieronder.

Door het college van Gedeputeerde Staten is de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten waardevolle landschappen' op 16 mei 2006 vastgesteld. De streekplanuitwerking bestaat uit een uitwerking van de kernkwaliteiten landschap en cultuurhistorie voor de waardevolle landschappen. In hoofdlijnen zijn de belangrijkste kernkwaliteiten in onderstaand tekstvak benoemd.

De **uiterwaarden van de Nederrijn** hebben een zeer open karakter met nauwelijks bebouwing, dat grotendeels uit grasland bestaat. Het gebied biedt weidse vergezichten over de rivier en fraai zicht op de stuwwallen (Veluwezoom, Utrechtse Heuvelrug). Een bijzondere kwaliteit betreft het feit dat de overgang naar de stuwwal plaatselijk geen doorsnijdingen van wegen kent.

De Veluwe vormt veruit het grootste aaneengesloten groene gebied van Nederland waar voor mens en dier een zekere 'eindeloosheid' is te ervaren. Daarnaast beschikt het gebied over unieke aardkundige kwaliteiten (reliëf en bodem) en rijke cultuurhistorische kwaliteiten. Het betreft een stuwwal met grootschalige afwisseling van open heide, gesloten bos, uitgestrekt open stuifzand en vennen, agrarische enclaves. In het gebied is weinig bebouwing. Het gebied kent een rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos: van zeer oude loofboscomplexen tot rechtlijnig verkaveld productiebos en recent ontwikkeld 'oerbos' met begrazers.

Het beleid voor de waardevolle landschappen is gedifferentieerd naar de ligging in of buiten EHS en waardevol open gebied. Het beleid heeft met name betrekking op de voorwaarden waaronder ontwikkelingen kunnen worden toegestaan: het 'nee, tenzij-' en de 'ja, mits'-regime. Het 'ja, mits'-regime betekent dat activiteiten zijn toegestaan mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt. Het "nee, tenzij"-regime houdt in dat ingrepen alleen mogelijk zijn wanneer er geen reële alternatieven zijn en deze een groot maatschappelijk belang dienen.

Voorliggend plan betreft een bestemmingsplan met een conserverend karakter. Per gebiedsbestemming zijn, mede op basis van de benoemde kernkwaliteiten van het landschap, de aanwezige landschappelijke waarden vastgesteld. Ruimtelijke ontwikkelingen die deze landschappelijke waarden kunnen aantasten worden met dit plan niet mogelijk gemaakt. Ingrepen en ontwikkelingen die in vigerende plannen

reeds worden toegestaan, blijven in voorliggend plan mogelijk. Aan deze ingrepen is, waar nodig, een omgevingsvergunningplicht gekoppeld. Hiermee wordt getoetst of een bepaalde ingreep een negatief effect heeft op de landschappelijke waarden.

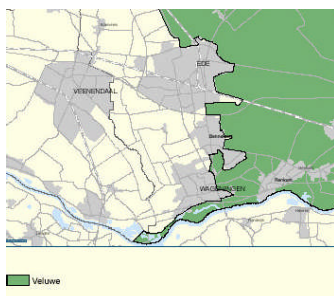
Waardevol open gebied

Het Binnenveld in het noordwesten van de gemeente is aangeduid als Waardevol open gebied. Voor dit gebied zijn eveneens kernkwaliteiten benoemd (zie hierna volgend kader). De openheid in dit gebied dient behouden te blijven. In voorliggend plan is een 'wro-zone omgevingsvergunning- openheid' opgenomen waarmee de openheid van het gebied wordt beschermd. Bij aanvragen voor ruimtelijke ontwikkelingen zal nadrukkelijk worden getoetst aan eventuele effecten op de benoemde kernkwaliteiten van het waardevol landschap, waarbij behoud van de openheid van het landschap centraal staat.

Het Binnenveld betreft een open, grootmazig landschap met weinig bebouwing, in scherp contrast met omringende steden en stuwwallen. In het gebied is een karakteristieke rechtlijnige wegenstructuur aanwezig en is tevens zicht op de stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug en het Veluwemassief.

Nationaal landschap

Het oostelijk deel van het plangebied maakt deel uit van het nationaal landschap de Veluwe. Nationale landschappen zijn door het Rijk aangewezen gebieden met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuur- en recreatieve kwaliteiten. Het beleid voor de nationale landschappen komt in het nieuwe rijksbeleid (SVIR) te vervallen. Echter, door middel van de Ruimtelijke Verordening Gelderland werkt het beleid voor de nationale landschappen door naar het op te stellen bestemmingsplan.

Het ruimtelijk beleid ter plekke betreft het behouden en versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten. Ten aanzien van de Wageningse Berg / Veluwe wordt dit verzekerd door de bestemming 'Bos'. De gronden van de Wageningse Eng zijn hoofdzakelijk bestemd als Agrarisch met Waarden- Stadsrandgebied. Binnen deze bestemming zijn de landschappelijke waarden benoemd en beschermd op basis van geldende bestemmingsplannen en gemeentelijk beleid.

Grebbeinielandschap

Het landschap rond de Grift is bijzonder als onderdeel van de Grebbelinie. In het Wageningse deel van de linie zijn weinig specifieke elementen terug te vinden. Echter, het landschap maakt deel uit van het grotere ensemble van het Grebbelinie-landschap. Het doel in dit gebied is deze waarde van het ensemble te behouden. Het beeldkwaliteitsplan Grebbelinie heeft hiertoe de randvoorwaarden en doelstellingen geformuleerd. In het bestemmingsplan is een zone

opgenomen waarbij de, voor dit plan relevante aspecten, planologisch zijn vastgelegd. Dit betekent dat de bepaalde werken en werkzaamheden getoetst worden aan de cultuurhistorische waarde van het gebied en de doelstellingen die hiervoor gelden. De doelstellingen zijn in onderstaand tekstvak beschreven.

Halfopen linie (rond de oeverwal)

In de half-open linie staan de openheid en zicht van en naar de linie-elementen centraal. Duidelijke structuren die zichtlijnen markeren, zoals houtsingels of bomenrijen, zijn over het algemeen afwezig. Het doel in het gebied is het verlies aan openheid en zicht te beperken.

Open Linie (in het Binnenveld)

De open linie wordt gekenmerkt door een zeer weids, open landschap. Fysieke linie-elementen, zoals de liniedijk en keerkaden, ontbreken.

Ter bescherming van de beschreven waarden is op de verbeelding de aanduiding 'wro-zone – omgevingsvergunning cultuurhistorische waarden' opgenomen. Bij eventuele voorgenomen werken of werkzaamheden zal vooraf getoetst dienen te worden of de aanwezige cultuurhistorische waarden ter plekke niet aangetast worden.

6.6. Water

Het aspect is de afgelopen jaren steeds meer op een integrale wijze benaderd (watersysteembenadering). Voor de ruimtelijke ordening betekent dit dat water één van de sturende principes voor de ruimtelijke ordening is. Belangrijkste waterbeheerder in het gebied is het Waterschap Vallei en Veluwe. Dit waterschap heeft als taak het gebied te beschermen tegen overstromingen, afvalwater te zuiveren en zorg te dragen voor de kwaliteit van oppervlaktewater en het waterpeil.

Beleid en normstelling

De Europese Kaderrichtlijn Water (2003)

De Europese Kaderrichtlijn Water gaat er vanuit dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat moet worden beschermd en verdedigd. Het hoofddoel van de richtlijn is daarop gebaseerd. De Kaderrichtlijn Water geeft het kader voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. Dat moet ertoe leiden dat:

- aquatische ecosystemen en gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van deze ecosystemen, voor verdere achteruitgang worden behoed;
- verbetering van emissies;
- duurzaam gebruik van water wordt bevorderd op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn;

er wordt gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van de verontreiniging van grondwater.

Nationaal Waterplan 2010 – 2015

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Waterplan is een algemeen plan voor het op nationaal niveau te voeren waterhuishoudkundig beleid. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot duurzaam waterbeheer. Daarbij heeft het plan het karakter van een kapstokplan, waarop grote beleidsvelden zoals Stroomgebiedsbeheersplannen en WB21 als min of meer zelfstandige eenheden zijn aangehaakt.

Het Nationaal Waterplan focust zich, wat betreft de gemeente Wageningen, op de afvoer van het water via de grote rivieren. Vanwege ondermeer klimaatverandering, zal in de toekomst ruimte moeten worden gevonden om met hogere waterstanden om te gaan. De maatregelen in het plan hebben betrekking op het buitendijkse gebied. Voor het plangebied (het binnendijkse gebied) hebben de maatregelen geen gevolgen.

Waterplan provincie Gelderland

Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 is mede kader voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in het plangebied. Het waterplan is beschreven aan de hand van een aantal thema's zoals landbouw, wateroverlast, watertekort, natte natuur, grondwaterbescherming en hoogwaterbescherming. Voor deze thema's is beschreven welke doelstellingen voor 2007 en 2015 er liggen. Hierbij is rekening gehouden met de Europese kaderrichtlijn water en het beleid Waterbeheer 21e eeuw (WB21). Het thema "water als ordenend principe" loopt als een rode draad door het gehele plan. Dit houdt in dat, voordat er beslissingen worden genomen op ruimtelijk gebied, er wordt bekeken welke gevolgen die hebben voor watersystemen. Dit waterplan valt onder het regime van de nieuwe waterwet (22 dec. 2009)

Waterbeheersplan Waterschap Vallei en Eem

In het Waterbeheersplan 2010 - 2015 heeft het waterschap zijn ambities en uitvoeringsprogramma vastgelegd voor de periode 2010 tot en met 2015. Het plan bepaalt in grote lijnen de agenda van het waterschap voor de komende zes jaar. Dit plan is mede kader voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in het plangebied.

Waterplan Wageningen

Op 19 december 2005 heeft de gemeenteraad het “Waterplan Wageningen” vastgesteld. Wageningen is de “City of Life Sciences” en wil zich verder ontwikkelen tot een duurzame en complete stad. Verder wil Wageningen verantwoord met water omgaan. Dat betekent ruimte bieden voor waterberging en zorgen voor schoon en beleefbaar water in de stad. Voor het gehele grondgebied van Wageningen zijn daarvoor een viertal streefbeelden bepaald. Deze streefbeelden zijn “levendig en schoon”, “Hoog en droog”, “plezierig en bereikbaar” en “ruim en Robuust”. Alle nieuwe ontwikkelingen worden, afhankelijk van de ligging, aan een van deze streefbeelden en de daarbij behorende omschrijving, getoetst. Verder sluit het plan aan bij het waterplan van de provincie en het waterbeheerplan van het waterschap.

Water in het bestemmingsplan

In het bestemmingsplan zijn alleen de ruimtelijk relevante onderdelen van het waterbeleid vastgelegd. Voorkomen moet worden dat het bestemmingsplan zaken regelt die al door de waterbeheerder zijn geregeld. Daartoe is om te beginnen een goede afstemming met het waterschapsbeleid en de Ruimtelijke Verordening Gelderland van belang. Vanwege zwaarwegende onderwerpen als veiligheid en wateroverlast dient er letterlijk en figuurlijk ruimte te worden gereserveerd voor water, onder andere door het opnemen van waterbergingsgebieden op de verbeelding en in de regels van het bestemmingsplan. In het kader van de verplichte “Watertoets” is in het kader van het vooroverleg contact gezocht met het (voormalige) Waterschap Vallei en Eem (sinds 1 januari 2013 Waterschap Vallei en Veluwe) voor overleg over het nieuwe bestemmingplan.

Waterlopen

De waterlopen zijn bestemd met de bestemming Water. Daarnaast worden gronden gelegen tot 4 meter van de insteek van de hoofdwatgang mede bestemd voor waterstaatkundige doeleinden. In verband met het beheer van de waterloop is het verboden om binnen 4 meter van de insteek te graven, bomen te planten en bouwconcentraties op te richten, zonder toestemming van het waterschap.

Stroomvoerend rivierbed

De uiterwaarden zijn gronden die tevens ten dienste staan van de afvoer van het water via de grote rivieren. Deze bestemming van de gronden is middels een dubbelbestemming ‘Waterstaat - Stroomvoerend Rivierbed’ bestemd. De regeling is afgestemd op de bepalingen uit het rijksbeleid, betreffende de Barro, dat op 30 december 2011 in werking is getreden, en waarin de voormalige beleidslijn Grote Rivieren in is doorvertaald.

In het stroomvoerend rivierbed mag in beginsel niet worden gebouwd of een andere activiteit worden gepleegd die structureel van invloed is op

het afvoervermogen van de Rijn. Slechts riviergebonden functies (zijn onder voorwaarden toegestaan ('ja mits'-beleid). Dit geldt ook voor de uitbreiding van bestaande activiteiten. Indien voldaan wordt aan de voorwaarden en criteria kan voor dat doel gebouwd worden. Wel geldt als extra voorwaarde dat door die activiteit geen (onaanvaardbare) waterstandsverhoging mag optreden.

Waterkeringen

De waterkeringen in Wageningen dienen beschermd te worden tegen ruimtelijke ingrepen die negatieve effecten kunnen hebben op de betrouwbaarheid van de dijken. Daartoe is in het bestemmingsplan is, conform het Barro, de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' opgenomen alsmede een beschermingszone met de specifieke aanduiding 'vrijwaringszone dijk'.

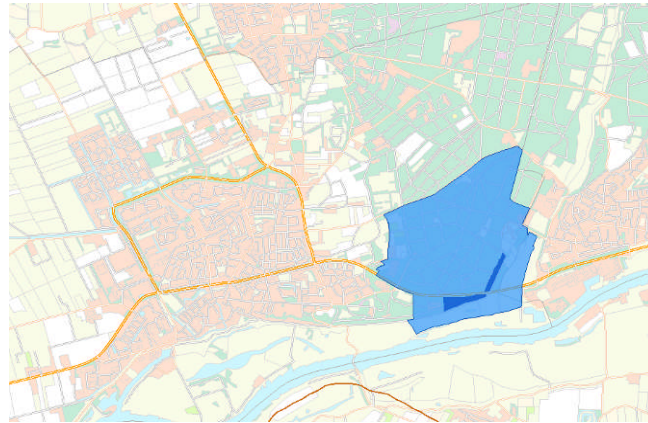
Binnen deze gebieden geldt een beperking voor bepaalde werkzaamheden. Voor het bouwen ten behoeve van een onderliggende bestemming dient getoetst te worden of dit de waterkering zal schaden en/of dat het onderhoud aan de waterkering wordt belemmerd.

Voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden bij de waterkering geldt in beginsel de Keur van het waterschap. Werkzaamheden die de stabiliteit van de waterkering nadelig kunnen beïnvloeden zijn hierin verboden. Ook het bouwen valt onder de regels van de Keur van het waterschap, maar door de opgenomen ontheffingsregeling in het bestemmingsplan wordt voorkomen dat er een bouwvergunning wordt verleend, waarvoor geen ontheffing van de Keur kan worden verkregen. Er is namelijk advies van het waterschap vereist. Hierdoor vindt er afstemming plaats tussen de bouwvergunning en de bepalingen uit de Keur.

Waterwingebied en grondwaterbeschermingszones

Ten zuidoosten van de kern Wageningen ligt een pompstation ten behoeve van de drinkwaterwinning. Rondom deze waterwinning ligt een grondwaterbeschermingsgebied (zie onderstaande figuur). Voor dit grondwaterbeschermingsgebied gelden vanuit de provinciale ruimtelijke verordening regels om vervuiling van de bodem en het grondwater te voorkomen.

- Waterwingebied
- Grondwaterbeschermingsgebied

Waterwingebied met omliggend grondwater beschermingsgebied

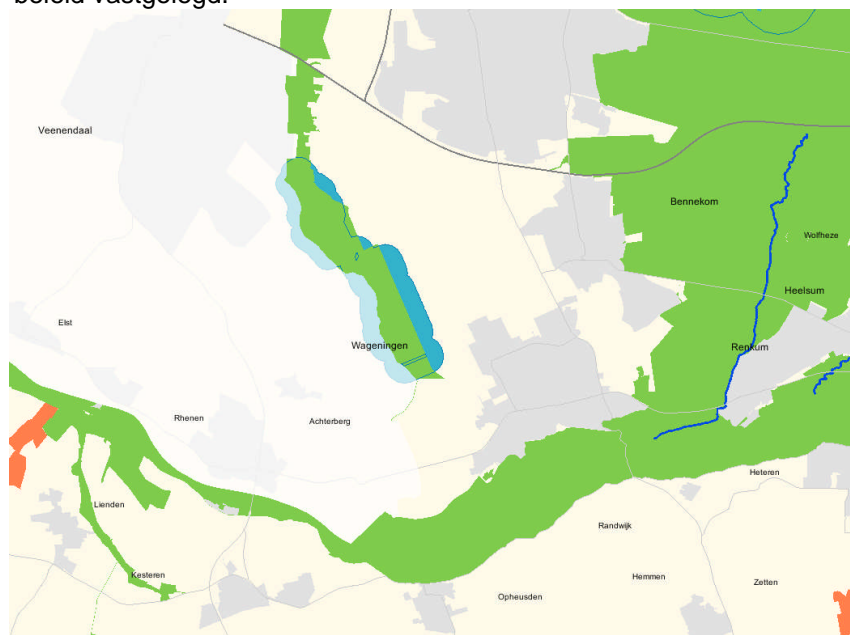
In voorliggend bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die kunnen leiden tot verontreiniging van de bodem of het grondwater. Derhalve zijn in dit bestemmingsplan geen nadere regels opgenomen.

Beschermingszone "Natte natuur"

Een gedeelte van het Binnenveld is betreft waardevolle 'natte natuur'. Dit is een waardevol ecosysteem dat negatief beïnvloed kan worden door veranderingen in de grondwatersituatie en oppervlaktewaterpeilen. Ter bescherming van de natte natuurwaarden zijn hiervoor hydrologische beschermingszones noodzakelijk zoals aangeduid (blauw) in navolgende figuur.

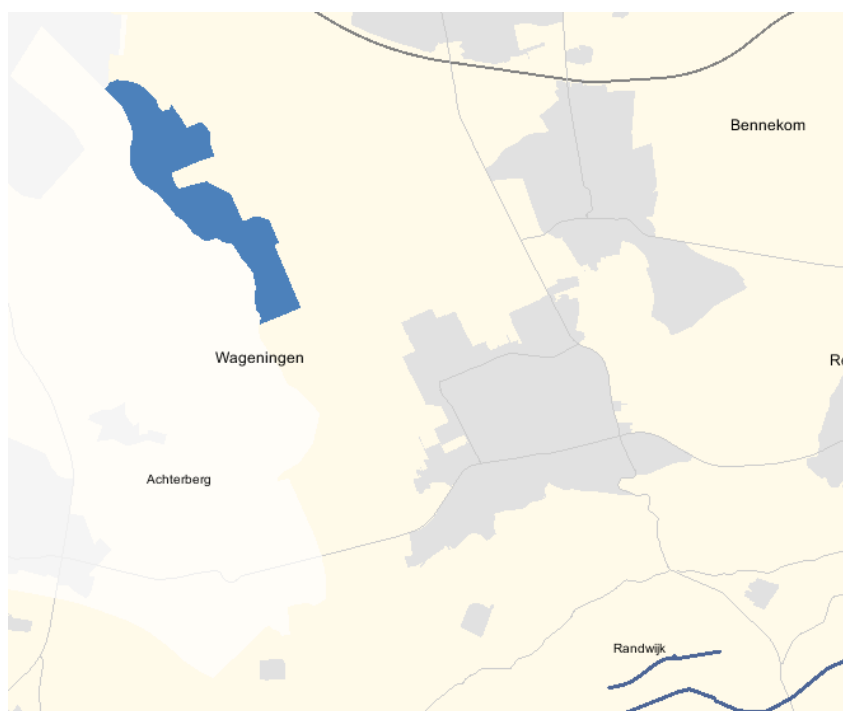
Ingrepen of initiatieven in deze zones zullen moeten worden afgestemd op de beoogde natuurontwikkeling en/of mogen deze in de toekomst in ieder geval niet belemmeren. In het bestemmingsplan is door middel van de aanduiding 'milieuzone - natte natuur' de beschermingszone en het beleid vastgelegd.

- Bescherming natte natuur
- EHS (natuur verweving verbinding) 2005

Waterberging

Waterbergingsgebieden zijn bedoeld voor het tijdelijk bergen van water uit het regionale watersysteem ten tijde van grote neerslaghoeveelheden. De waterberging in regio Vallei zal plaatsvinden in het definitief begrensde waterbergingsgebied in het Binnenveld. Hier is een combinatie gezocht met natuur en vindt de waterberging plaats in een voormalig inundatiegebied van de Grebbelinie.

Conform de provinciale streekplanuitwerking is in waterbergingsgebieden functieverandering die het tijdelijk bergen van water frustreert, zoals verstedelijking, aanleg van bedrijventerreinen en hervestiging van glastuinbouw, uitgesloten. Reeds (legaal) aanwezige functies en rechten worden conform de vigerende bestemming gehandhaafd. Agrarische bedrijfsbebouwing mag in beginsel worden uitgebreid voor zover noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Uitbreiding van niet-agrarische functies die de waterbergingsfunctie kunnen belemmeren, zijn niet toegestaan. Bestaand agrarisch gebruik kan worden voortgezet. Bestemmingswijzigingen of vrijstellingen die leiden tot nieuwe vormen van agrarisch gebruik die een belemmering kunnen vormen voor de waterbergingsfunctie zijn niet toegestaan.

7. MILIEU

7.1. Milieu algemeen

Om conflictsituaties met functies in de omgeving te voorkomen moet in het bestemmingsplan aandacht besteed worden aan de diverse milieuaspecten. Voor dit bestemmingsplan zijn daarbij relevant:

- geluid;
- luchtkwaliteit;
- externe veiligheid;
- geur;
- ammoniak.

Weliswaar is voor het merendeel van deze aspecten specifiek beleid en regelgeving vastgesteld, toch is ook sprake van een aanvullende werking ten opzichte van de ruimtelijke ordening. Zo kan het bestemmingsplan via de bestemmingskeuze aanwijzingen geven richting het milieubeleid. Andersom kan het milieubeleid richting geven aan de functietoedeling in het bestemmingsplan.

Als uitgangspunt voor het bestemmingsplan geldt dat geen strijdigheden bestaan met de normen uit de betrokken milieuwetten waaronder de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet geurhinder en veehouderij, het Besluit externe veiligheid en de Wet ammoniak en veehouderij.

7.2. Plan-MER

Aanleiding

Op basis van Europese regelgeving dient sinds september 2006 bij de besluitvorming over ruimtelijke plannen en programma's het milieu een volwaardige plaats te worden geven met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling. Hiertoe dienen milieudoelstellingen integraal en vanaf een zo vroeg mogelijk stadium in het planvormingsproces te worden meegewogen, waardoor milieubelangen volwaardig kunnen worden afgewogen tegen andere belangen die evenzeer claims kunnen leggen op de schaars beschikbare ruimte.

Een plan-MER is een Milieu Effecten Rapportage, waarin bepaald kan worden welke milieueffecten kunnen plaatsvinden op mogelijk te maken ontwikkelingen binnen het vast te stellen plan. Binnen de Wet milieubeheer en de Natuurbeschermingswet is bepaald wanneer een planMER verplicht is.

Als een plan kaders biedt voor MER-beoordelingsplichtige activiteiten of als niet is uit te sluiten dat de geboden ontwikkelingsmogelijkheden significante gevolgen voor de natuur kunnen hebben is een planMER in principe een vereiste.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om geboden ontwikkelingsmogelijkheden aan veehouderijen waarbij een Wet milieubeheer vergunning voor omschakeling of uitbreiding vanaf bepaalde grenzen MER- (beoordelings)plichtig is en de mogelijke effecten op nabijgelegen Natura2000-gebieden vanwege de ammoniakemissie.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt de omvang van bestaande agrarische bouwblokken opnieuw vastgelegd. Weliswaar wijzigt de regeling grotendeels niet, maar omdat hiermee juridisch het vestigingsbeleid voor intensieve veehouderijen opnieuw wordt bepaald, is het bestemmingsplan de opmaat voor latere m.e.r.- (beoordelings)plichtige projecten. Bijvoorbeeld het uitbreiden van een intensieve veehouderij voor het fokken, mesten of houden van meer dan 60.000 hennen of meer dan 3000 mestvarkens (zie m.e.r.-drempel in categorie C.14 van de bijlage bij het Besluit m.e.r.). Het bestemmingsplanbesluit is hierdoor plan-m.e.r.-plichtig.

Daarnaast zijn in de gemeente Natura 2000-gebieden gelegen, die deels kwetsbaar zijn voor vermisting en verzuring. Activiteiten waarvoor het bestemmingsplan een kader schept kunnen mogelijk significante gevolgen hebben op deze gebieden. Daarom is een passende beoordeling nodig, deze dient te worden opgenomen in het MER.

Met het opstellen van de planMER wordt beoogd om de milieuruimte te bepalen, die in het plangebied aanwezig is (bv voor uitbreiding agrarische bedrijven). Hiertoe zullen alternatieven in beeld worden gebracht, die de bandbreedte van de milieugebruiksruimte inzichtelijk maken.

De resultaten van het onderzoek naar de milieueffecten kunnen worden gebruikt als onderbouwing en zo nodig bijstelling van de beleidsregels in het op te stellen bestemmingsplan buitengebied.

Opzet planMER

In de planMER zijn de te verwachten milieueffecten van de maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderij en de recreatie conform dit ontwerpbestemmingsplan onderzocht. Voor alle overige ontwikkelingsmogelijkheden (bv mestvergisting of omvorming van agrarische gronden naar natuur) geldt dat dit bestemmingsplan niet kaderstellend is voor m.e.r.(beoordelings)-plichtige activiteiten of nadelig voor het milieu kan zijn.

Om de milieueffecten goed te kunnen beoordelen en vergelijken, is eerst de referentie situatie bepaald. De referentiesituatie betreft de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (huidige feitelijke situatie) inclusief de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling betreft in deze planMER de verplichte investering in stalsystemen die de uitstoot van ammoniak

terugdringen in overeenstemming met de AMvB-Huisvesting, die sinds 2013 van kracht is. Met het besluit Huisvesting dienen dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm worden uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. Bedrijven die voor 2020 stoppen mogen vanaf 2013 aan de eisen voldoen door minder vee te gaan houden, in plaats van de stallen aan te passen.

Daarnaast is de beschikbare milieugebruiksruimte in beeld gebracht. Dit is de ruimte bepaald vanuit de sectorale wet- en regelgeving voor de (stal)emissies aan ammoniak, geur en fijn stof. Ontwikkeling van de veehouderij binnen het plangebied voor het bestemmingsplan Buitengebied kan slechts binnen deze milieuruimte plaatsvinden. De milieuruimte en planologische beleidsruimte vormen de basis van de invulling van de alternatieven voor de agrarische activiteiten.

Vervolgens is het maximale milieueffect van de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bestemmingen van het ontwerp bestemmingsplan modelmatig verkent. Hiervoor zijn de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt maximaal ingevuld voor zowel de veehouderij als de recreatie, voorkeursalternatief (worst case invulling).

In aanvulling op het voorkeursalternatief (worst-case invulling) is er daarnaast voor het aspect ammoniak een extra variant gedefinieerd en doorgerekend: het voorkeursalternatief (best-case invulling). Hierbij is uitgegaan van aanpassingen van de bestaande stallen, verdergaand dan de eisen uit het Besluit Huisvesting op basis van de best beschikbare staltechnieken.

Voor het voorkeurs-alternatief (worst-case invulling) zijn, naast natuur, fijn stof en geur, ook de milieueffecten op landschap, cultuurhistorie, aardkunde, geluid, verkeer, gezondheid en water & bodem bepaald. De stikstofdeposities op de beschermde natuurgebieden zijn modelmatig bepaald waarbij het beschermingsregiem volgens de Natuurbeschermingswet is gebruikt voor de Passende Beoordeling. Ook het effect van extra geuremissie is berekend. De effecten voor de overige aspecten zijn bepaald met expert judgement op basis van bestaande informatie.

Resultaten

In de bestaande situatie is de achtergrondbelasting aan stikstof (het totaal van de neerslag aan stikstof) zo hoog, dat er zonder maatregelen geen gram stikstof bij mag. De milieuruimte m.b.t. geur in het plangebied

is met name in en rondom de bebouwde kom en woningen beperkt. De meeste benutbare geurruimte is aanwezig ten oosten en westen van de kern van Wageningen. De fijn stof-concentratie in Wageningen ligt onder de wettelijk vastgestelde norm. Concluderend kan worden gesteld, dat Voor bovenstaande milieubelastende stoffen (ammoniak, geur, fijn stof) bestaan in de veehouderij mogelijkheden om deze door stalinnovatie te beperken. Dit betekent dat er milieukundig nog ruimte voor uitbreiding mogelijk kan zijn in de gemeente.

Uit een eerste modelmatige verkenning van de maximale mogelijkheden in het nieuwe ontwerpbestemmingsplan blijkt dat van de zeventien agrarische bedrijfslocaties in het plangebied nog maar zes agrarische bedrijven ruimte hebben om te groeien met een zeer beperkt aantal vee. Van deze 'groeiers' hebben 2 bouwblokken een iv-aanduiding en 4 bouwblokken melkrundvee. De rest van de locaties zit planologisch of qua milieuruimte op slot en kan alleen groeien binnen de bestaande milieuvergunning.

Het voorkeursalternatief (worst-case invulling) kan zorgen voor een toename aan stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden en heeft daarmee mogelijk significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van een aantal kwalificerende habitattypen en soorten van Natura 2000-gebied Veluwe en Uiterwaarden Nederrijn. Effecten nav stikstofdepositie evenals ammoniakdepositie zijn in het voorkeursalternatief dan ook negatief (-) beoordeeld.

Een groot deel van de toename aan stikstofdepositie wordt veroorzaakt door benutting van de latente ruimte in milieuvergunningen (gemiddeld 40%) met extra vee. Uitbreiding van het agrarisch bouwvlak is niet mogelijk in het ontwerp bestemmingsplan.

Indien er gebruik wordt gemaakt van de inzet van de best beschikbare staltechnieken, wat als uitgangspunt is genomen in het voorkeursalternatief (best-case invulling), is er sprake van een afname, stabilisatie of niet-significante toename van stikstofbelasting op de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten in het invloedsgebied, in vergelijking met de referentiesituatie.

Het effect op het woon- en leefmilieu (geur) binnen en buiten de bebouwde kom, alsmede het effect op de bescherming van soorten via de Flora- en Faunawet alsmede het effect op fijn stof (verkeer) en toename van geluidbelasting zijn beoordeeld als licht negatief (0/-) in het voorkeursalternatief (worst-case invulling) ten opzichte van de referentiesituatie. De verslechtering ontstaat door de veronderstelde opvulling van de latente ruimte in de vergunningen.

Voor landschap, cultuurhistorie en aardkundige waarden, bodemstructuur en geomorfologie, het grond- en oppervlaktewatersysteem en op de bodem-, grond en oppervlaktewaterkwaliteit, verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid, worden de effecten van het voorkeursalternatief (worst-case invulling) neutraal (0) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Dit omdat het bestemmingsplan Buitengebied voor Wageningen vooral conserverend van aard is, en de ruimtelijke effecten nihil tot zeer beperkt zullen zijn en plaats vinden binnen bestaande agrarische bouwvlakken. Daarnaast worden huidige waardes binnen het bestemmingsplan voldoende beschermd.

Conclusie stikstofdepositie veehouderij

Omdat significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van een aantal kwalificerende habitattypen en soorten van Natura 2000-gebied Veluwe en Uiterwaarden Nederrijn niet kunnen worden uitgesloten, past een maximale invulling van de mogelijkheden uit het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied, conform het voorkeursalternatief (worst case invulling), niet binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet 1998.

Echter als in het voorkeursalternatief (worst-case invulling) alle veehouderijen gebruik maken van de inzet van de best beschikbare staltechnieken (wat als uitgangspunt is genomen in het voorkeursalternatief best-case invulling), is er sprake van een afname, stabilisatie of niet-significante toename van stikstofbelasting op de Natura 2000-gebieden en het Beschermd Natuurmonument in het invloedsgebied, in vergelijking met de referentiesituatie. Uitgaande van de inzet van dergelijke technieken bij nieuwe maar ook bestaande bedrijven, is het dus mogelijk om gebruik te maken van de geboden planologische ruimte, binnen de randvoorwaarden van de Natuurbeschermingswet. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden en het Beschermd Natuurmonument zijn bij het voorkeursalternatief (best-case invulling) dan ook uit te sluiten.

Conclusie recreatie

Door de beperkte recreatieve toegankelijkheid van de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden Nederrijn en Binnenveld, de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebied Binnenveld, het beperkt aantal mogelijke uitbreidingen in de omgeving van Natura 2000-gebied Veluwe en de reeds aanwezige recreatie en bestaande wegstructuren in dit gebied, is de kans dat de recreatiedruk en daarmee de verstoring toeneemt in deze Natura 2000-gebieden als gevolg van uitbreidingen met kleinschalig kamperen, bed & breakfast en oprichting van kleinschalige rustpunten verwaarloosbaar. Gezien de beperkte omvang van het aantal overnachtingsplaatsen en de al aanwezige uitstoot van het bestaande verkeer worden op geen van de Natura 2000-gebieden effecten van

stikstofdepositie als gevolg van verandering in verkeersbewegingen verwacht. Significant negatieve effecten op kwalificerende habitattypen en soorten van deze Natura 2000-gebieden kunnen daarom worden uitgesloten.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het MER zijn de volgende aanbevelingen aan de gemeente Wageningen geformuleerd:

- Er wordt binnen de gemeente gestreefd naar behoud en herstel van landschapswaarden. Het behoud zou nog sterker kunnen worden verankerd door waardevolle landschapselementen te bestemmen.

Reactie gemeente

Veel van de landschapselementen zijn gelegen op particuliere gronden. Deze zijn beschermd door de kapvergunning. Een aanvullende bescherming via het bestemmingsplan is derhalve niet nodig.

- Het beleid is naast behoud en herstel duidelijk ook gericht op ontwikkeling en versterking van landschap en cultuurhistorie. De ruimtelijke kaders hiervoor zijn vastgelegd in het landschapsontwikkelingsplan en het beeldkwaliteitsplan. Het zou goed zijn om in het bestemmingsplan Buitengebied gericht naar deze plannen te verwijzen. Zo kunnen ontwikkelingen beter bijdragen aan versterking van het landschap.

Reactie gemeente

Als er een procedure wordt doorlopen voor een afwijking of een wijzigingsbevoegdheid dan zal altijd moeten worden getoetst aan het actuele gemeentelijke beleidskader. Het beeldkwaliteitsplan en het landschapsontwikkelingsplan vallen onder dit gemeentelijke beleidskader. Eventuele aanpassingen hierin kunnen daarmee worden meegewogen in de toetsing. Als deze beleidsdocumenten in het bestemmingsplan worden verankerd, dan geldt uitsluitend het beleid op de peildatum, en kunnen veranderingen in dit beleid niet worden meegewogen in de toetsing. Dit is ongewenst. Conclusie is echter dat toetsing aan dit beeldkwaliteitsplan en landschapsontwikkelingsplan meegewogen wordt in de toetsing.

- De gemeente wordt aanbevolen om bij concrete initiatieven de toetsing op soorten uit de Flora- en faunawet te betrekken. Hierbij gaat het om alle activiteiten waarbij ruimtelijke herinrichting (sloop, afgravingen, bouwen, enz.) is voorzien. Het is noodzakelijk om de effecten op beschermde soorten te toetsen. Aanbevolen wordt (in sommige gevallen zelfs verplicht voor een ontheffing) om maatregelen te laten nemen. Hierbij gaat het om fasering en specifieke manier van uitvoering, maar zonodig ook om het

compenseren van ruimtebeslag op leefgebieden van beschermde soorten door activiteiten uit het bestemmingsplan Buitengebied. Vanuit dit oogpunt is het gunstig om zoveel mogelijk ruimtebeslag te beperken door mitigatie. Bijvoorbeeld door een toename aan bebouwd oppervlak ook op lokaal niveau in te passen binnen bestaande natuurwaarden.

Reactie gemeente

De Flora- en faunawet ziet op bescherming van flora en fauna bij feitelijk handelen. Als er initiatieven zijn, zal altijd worden getoetst of bij uitvoering van het project de waarden worden aangetast.

- Aangezien de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten in en in de omgeving van het plangebied voor het bestemmingsplan Buitengebied liggen, wordt geadviseerd om bij nieuwe planologische procedures te toetsen aan de Natuurbeschermingswet en de uitwerking hiervan in de provinciale verordeningen voor stikstof en Natura 2000. Hierbij is raadzaam om de ontwikkelingen rond de Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS; rijksbeleid) te volgen.

Reactie gemeente

De Natuurbeschermingswet regelt dat plannen en projecten geen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden mogen hebben en zonodig hiervoor een vergunning nodig hebben. Een aanvullende regeling is derhalve overbodig.

- Voor een uitvoerbaar plan, op grond van de Natuurbeschermingswet, is het van belang om de inzet van best beschikbare staltechnieken te borgen of een andere maatregel op basis waarvan wordt voorkomen dat de stikstofdeposities toenemen ten opzichte van de huidige situatie op basis van feitelijke stalbezetting.

Reactie gemeente

Als er vergunning wordt gevraagd voor de bouw van een stal, dan zal deze altijd via de omgevingsvergunning voor het milieuonderdeel worden getoetst aan het gebruik van de best beschikbare technieken.

- Een actief gemeentelijk beleid gericht op het intrekken van niet benutte rechten, volgens de vigerende omgevingsvergunning. Dit heeft vooral effect in zones rondom de kernen, natuurgebieden en andere kwetsbare gebieden.

Reactie gemeente

Sinds de inwerkingtreding van het Besluit landbouw milieubeheer per 1 januari 2013 zijn alle in Wageningen aanwezige (actieve)

agrarische bedrijven meldingplichtig. Hierop geldt een uitzondering voor een pluimveebedrijf aan de Lawickse Allee, die als gevolg van de omvang van de veestapel milieuvergunningplichtig is. Er zijn weinig agrarische bedrijven in Wageningen, die voorts ook nog niet over een milieuvergunning hoeven te beschikken. Er is op dit moment geen reden eraan te twifelen dat het enige milieuvergunningplichtige bedrijf niet al zijn milieurechten nodig zou hebben. Dit wordt op reguliere basis gecontroleerd. Voorts is het op basis van het bestemmingsplan niet mogelijk nieuwe, milieuvergunningplichtige, agrarische bedrijven te vestigen of om bestaande agrarische bedrijven om te schakelen. De gemeente ziet dan ook geen aanleiding om deze aanbeveling over te nemen.

- Voor het thema gezondheid zijn de volgende aanbevelingen aan de gemeente Wageningen geformuleerd:
 - De Gezondheidsraad legt een link tussen geurbelasting en gezondheidsrisico(beleving). De gemeente kan, zoals uit dit MER blijkt, sturen op geurbelasting met eigen geurbeleid (geurnormen), ruimtelijke varianten en met mitigerende maatregelen zoals luchtwassers. Maak optimaal gebruik van deze mogelijkheden.
 - Werk samen met de VNG, provincies en Rijk aan een passende oplossing of handreiking voor gemeenten.
 - Maak bij de beoordeling van vergunningen op bedrijfsniveau optimaal gebruik van dan beschikbare kennis en ruimtelijke en technische mogelijkheden om gezondheidsrisico's te beperken.
 - Voor zover er onvoldoende kennis is voor eenduidige maatregelen/afstanden, maak dan een beleidsmatige afweging tussen gezondheidsrisico's en ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij. Dit gericht op een optimale match tussen het beperken van gezondheidsrisico's en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderij.

Reactie gemeente

Op rijksniveau heeft er onderzoek plaatsgevonden. Er is geconstateerd dat er een hiaat in kennis is over veehouderijen en volksgezondheid. Gevolg hiervan is dat er (nog) geen objectieve toetsingscriteria zijn te benoemen, waardoor regelgeving vooralsnog uitblijft. Geur van veehouderijen is bepalend voor de beleving van gezondheid. Bepalend voor het gezondheidsaspect is met name de overdracht van zoönosen. Een zoönose is een infectieziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen. Afstand (nabijheid) kan hierbij een rol spelen. Bij het aspect "goed woon- en leefklimaat" wordt mede de toetsing aan gezondheidsaspecten begrepen. In die zin speelt gezondheid een rol bij de toetsing van de aanvaardbaarheid van een functie; objectieve criteria zijn hiervoor echter niet te benoemen. VNG wil

een overleg met provincies en rijk om het advies verder uit te werken en te komen tot een oplossing en/of een handreiking.

- Daarnaast dienen de monitoring en evaluatie van de feitelijk optredende milieueffecten en de ontwikkeling van de veehouderij bijzondere aandachtspunten voor de gemeente te zijn. Aandachtspunten daarbij zijn o.a.:
 - De ontwikkeling van de veestapel, toegepaste stalsystemen en de emissies van geur, ammoniak en fijn stof uit de veehouderij in Wageningen en de concentraties/belasting van die stoffen.
 - Monitor dat de gerealiseerde bebouwing en inpassing ervan voldoen aan de kaders zoals gesteld in het bestemmingsplan Buitengebied en in omgevingsvergunningen.

Reactie gemeente

In de toekomst zal hier aandacht aan worden besteed.

Advies Commissie voor de m.e.r.

Aan de Commissie voor de m.e.r. is advies gevraagd over de Plan-Mer. Zie hiervoor bijlage Toetsingsadvies MERcommissie.

Aanvullende Plan-MER

Op 15 mei jl. is het eindconcept toetsingsadvies op het MER bestemmingsplan "Buitengebied"(nr.2755-0;d.d. 7 mei 2013) besproken met de Commissie m.e.r.. De Commissie adviseert een aanvulling op het MER, voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Aanleiding is de recente wijziging van het artikel 19 kd Natuurbeschermingswet 1998¹. Hierdoor geldt een andere referentie voor het beoordelen van de effecten van extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden dan de referentie in het MER.

Vrij vertaald geeft artikel 19kd nu aan dat voor het bepalen van de extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden het vigerende planologische kader als referentie mag worden gebruikt. Als het oude plan meer planologische ruimte biedt dan het nieuwe, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uit te sluiten en is een Passende Beoordeling niet verplicht.

Inmiddels is een brede discussie gaande over de interpretatie van de betreffende wetwijziging. Hierover wordt binnenkort een reactie van de minister verwacht.

¹ Per 25 april jl. zijn (versneld) een aantal permanent geworden bepalingen uit de Crisis- en Herstelwet van kracht. Deze bepalingen hebben betrekking op de Natuurbeschermingswet.

De Commissie constateert in haar toetsingsadvies de volgende twee essentiële tekortkomingen in het MER om het milieu volwaardig mee te wegen in de besluitvorming:

- Een effectbeschrijving voor stikstof op basis van het verschil tussen de potentiële ontwikkelingsruimte voor agrarische locaties in het nieuwe bestemmingsplan en de ontwikkelruimte in het vigerende planologisch kader op de peildatum 7 december 2004. Dit in overeenstemming met de interpretatie van de Commissie m.e.r. van het nieuwe artikel 19kd Natuurbeschermingswet 1998.
- Een extra toelichting op de uitgangspunten van de alternatieven voor de navolgbaarheid van de gehanteerde berekeningen.

Conclusie aanvullende Plan-MER

Met het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Wageningen neemt de potentiële ammoniakemissie op de locaties met een agrarische bestemming af met 90.604 kg NH₃ per ha bouwblok per jaar. Dit is een afname van ruim 60% t.o.v. de vigerende plannen.

Als de interpretatie van artikel 19 kd Natuurbeschermingswet 1998 klopt, zijn op voorhand significant negatieve effecten uit te sluiten en is de Passende Beoordeling voor het bestemmingsplan niet verplicht.

7.3. Geurhinder

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De wet regelt de toegestane geurhinder op geurgevoelige objecten en de minimaal te hanteren afstanden tussen veehouderijen en geurgevoelige objecten. Op grond van de Wgv kunnen gemeenten een geurverordening opstellen waarin zij - binnen bepaalde wettelijke marges - hun eigen geurnormen stellen. De gemeente Wageningen heeft geen eigen geurbeleid en derhalve zijn de genoemde normen in de Wgv van toepassing.

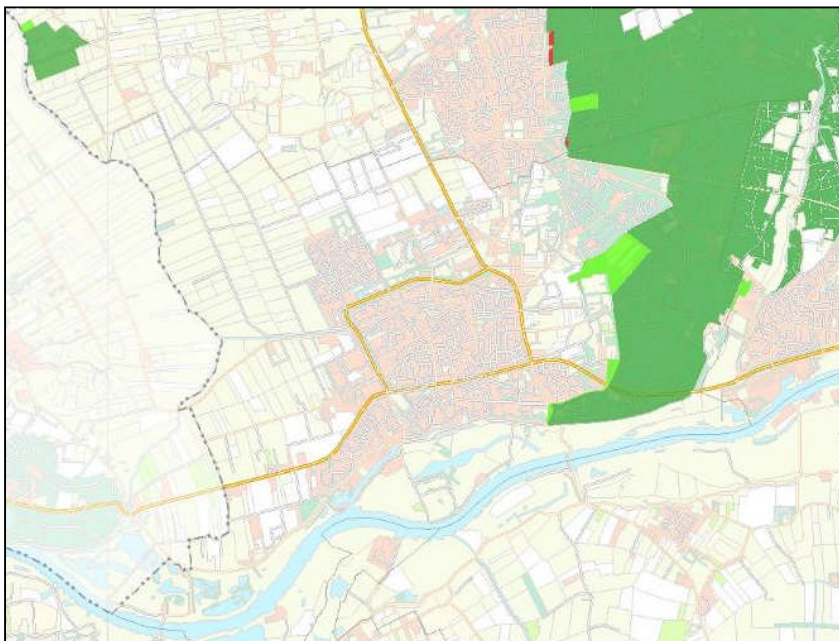
In de ruimtelijke ordening zijn deze criteria van belang voor het bepalen van ontwikkelingsruimte van agrarische bedrijven en geurgevoelige objecten, indien deze in de omgeving van elkaar zijn gesitueerd. De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn met name bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In voorliggend bestemmingsplan worden er geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt waarop de Wgv van toepassing is.

7.4. Ammoniak

Het Nederlandse ammoniakbeleid berust op twee sporen. Het eerste spoor is het gebiedsgerichte spoor. Dit spoor houdt onder andere in dat maatregelen rond ammoniakgevoelige natuurgebieden moeten worden genomen. Een belangrijke maatregel is de zonering van de Wet

Wet Ammoniak Veehouderij Gelderland (WAV)

- Niet zeer kwetsbaar onevenredig grote gevolgen veehouderij
- Niet zeer kwetsbaar onvoldoende gevoelig voor ammoniak
- Niet zeer kwetsbaar onvoldoende voor verzuring gevoelige natuurwaarden
- Zeer kwetsbaar door overeenstemming van relevante partijen
- Zeer kwetsbaar
- Zeer kwetsbaar VHR en beschermd natuurmonument

Kwetsbare gebieden (groen) die bescherming behoeven in het kader van de Wet Ammoniak en Veehouderij (Wav)

ammoniak en veehouderij (Wav). Op grond van die wet moeten de provincies de meest kwetsbare natuurgebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (de zogenaamde zeer kwetsbare gebieden) aanwijzen. In deze zeer kwetsbare gebieden, die gelegen zijn binnen de EHS, en een zone daaromheen gelden beperkingen voor de milieuvergunningverlening aan bedrijven.

In de Nota Ruimte is vastgelegd dat met deze uitgangspunten ook bij ruimtelijke ordening rekening moet worden gehouden: "In aanvulling op het generieke ammoniakemissiebeleid worden de meest kwetsbare natuurgebieden door middel van zonering extra beschermd. Daarbij is "nieuwvestiging" van veehouderijen niet toegestaan en is uitbreiding van veehouderijen alleen onder strikte voorwaarden mogelijk (binnen het emissieplafond van de veehouderij)." In de Wav is ook bepaald dat onder bepaalde omstandigheden verdergaande technieken dan de best beschikbare techniek moeten worden toegepast. Dit zal vooral van toepassing zijn op grote intensieve veehouderijen. Naast de Wav is ook de Natuurbeschermingswet 1998 van belang. Voor activiteiten (waar veehouderijen ook onder vallen) rond beschermde natuurmonumenten en aangewezen vogel- en habitatrichtlijngebieden geldt namelijk een

vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet, om schade aan de betreffende gebieden te voorkomen.

Het tweede spoor is het generieke spoor. Door middel van het besluit Huisvesting gelden emissie-eisen voor alle stallen. Op den duur zullen alle stallen emissie-arm moeten worden uitgevoerd, voor zover de techniek daarvoor beschikbaar is. Dit generieke spoor is voor ruimtelijke ordening minder relevant.

Uit de Atlas Wet ammoniak en veehouderij provincie Gelderland (Besluit 24 maart 2009) blijkt dat in en om het plangebied een drietal kwetsbare gebieden ligt die in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij bescherming behoeven.

Betreffende gebieden zijn in dit bestemmingsplan bestemd als 'Bos'. Binnen deze bestemming zijn geen agrarische bedrijven aanwezig en deze worden ook niet toegestaan.

Er zal een wijziging van de Wet ammoniak en veehouderij worden doorgevoerd, waarin de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) zal worden geïntroduceerd. Deze PAS zal kunnen worden gebruikt bij de toetsing aan de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

De kern van de PAS is het maken van bindende afspraken om het stikstofprobleem aan te pakken op verschillende niveaus (landelijk, provinciaal en per Natura 2000-gebied) en vanuit verschillende sectoren (landbouw, industrie, verkeer en vervoer). Daarbij moet de achteruitgang van de biodiversiteit worden gestopt en een van de zaken die worden aangepakt is de stikstofbelasting, waarbij zo mogelijk de economische ontwikkeling doorgang kan vinden.

Als nu per gebied bekend is hoe de daling van de stikstofdepositie in de tijd verloopt, en welke maatregelen er nog meer worden genomen om de bijzondere habitats in dat gebied te beschermen, kan er ook worden vastgesteld hoeveel ruimte er binnen die daling nog is om toe te wijzen aan bedrijven die nieuwe activiteiten willen ontplooiën waarbij stikstof vrij komt. Dit alles wordt vastgelegd in het beheerplan voor de gebieden. Zo moet het mogelijk worden gemaakt dat binnen de aldus benoemde grenzen weer vergunningen worden verleend die voor de rechter standhouden.

De aanpak is gebaseerd op vier pijlers:

1. De stikstofbelasting moet in elk gebied dalen door landelijke (deels internationale), provinciale en gebiedsgerichte maatregelen;
2. Er worden ecologische herstelmaatregelen getroffen;
3. De stikstofmaatregelen en ecologische herstelmaatregelen zijn niet vrijblijvend en moeten worden geborgd;
4. Een deel van de politiek vastgestelde ruimte in daling van de stikstofbelasting mag worden ingevuld / gebruikt voor ruimtelijke ontwikkelingen;

Deze vier punten samen moeten garanderen dat de achteruitgang van de natuurkwaliteit stopt, herstel van de natuurkwaliteit de komende jaren te verwachten is én economische ontwikkeling mogelijk is.

De voorlopige PAS wordt nu uitgewerkt naar het definitieve programma. Er wordt onder andere gewerkt aan de uitwerking van de herstelstrategieën, de rekentool, de landelijke en provinciale maatregelen en de ontwikkelruimte.

7.5. Geluid

De Wet geluidhinder heeft als belangrijkste doel het bestrijden en voorkomen van geluidhinder. Op grond van de wet zijn verschillende vormen van geluidhinder te onderscheiden die directe raakvlakken hebben met de ruimtelijke ordening. Voor het buitengebied van Wageningen is de regelgeving ten aanzien van wegverkeerslawaai en industrielawaai van belang.

Geluid kan een belasting van het woon-, werk-, recreatie- en leefklimaat van de mens met zich meebrengen. Als geluidsgevoelige bestemmingen gelden in ieder geval woningen en woonwagenlocaties, scholen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere gezondheidszorggebouwen met de daarbij behorende terreinen. In de natuur zijn met name zoogdieren gevoelig voor verstoring door geluid. Binnen de geldende geluidszoneringen is in principe geen plaats voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen.

Aangezien dit bestemmingsplan een conserverend karakter heeft, zijn nieuwe geluidgevoelige functies niet rechtstreeks mogelijk.

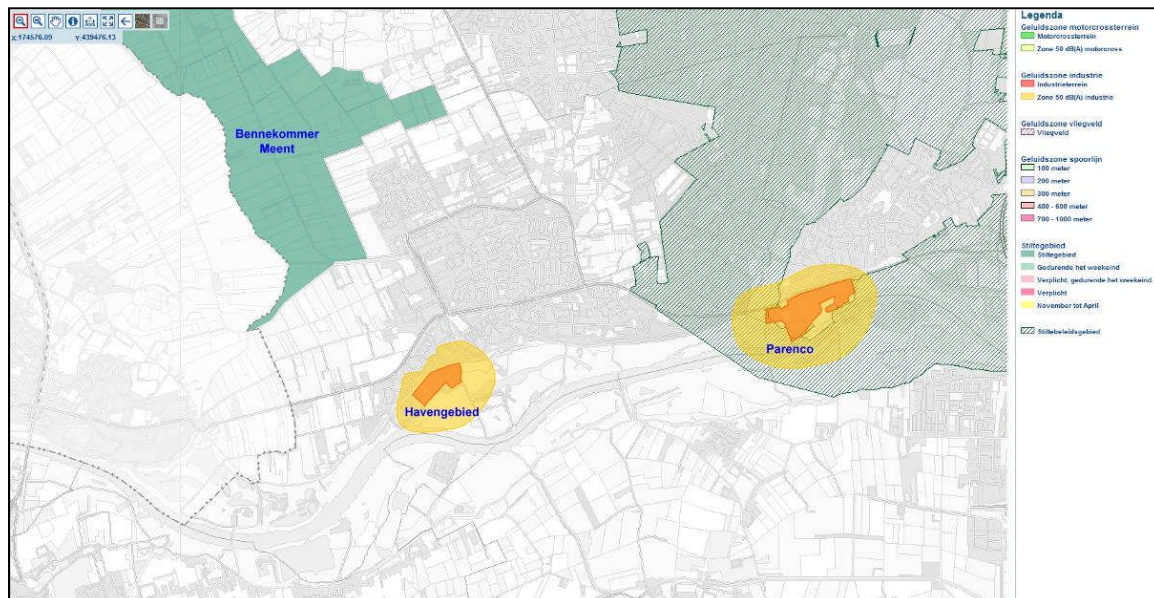
Wegverkeerslawaai

Voor wegverkeer geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Langs iedere weg is van rechtswege een zone gelegen, tenzij er sprake is van een woonerf of een 30 km/h zone. De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken. De wegen in het buitengebied zijn provinciale wegen en ontsluitingswegen met 1 of 2 rijstroken, waarvoor in het buitengebied een zonebreedte van 250 meter geldt.

Geluidszone industrie

In het zuidwesten van de gemeente ligt het gezoneerde industrieterrein Havengebied, waarvan de omringende geluidszone deels is gelegen in het plangebied. In het oosten van de gemeente heeft een gedeelte van de geluidszone van het industrieterrein Parenco (in de gemeente Renkum) een overlap met het plangebied.

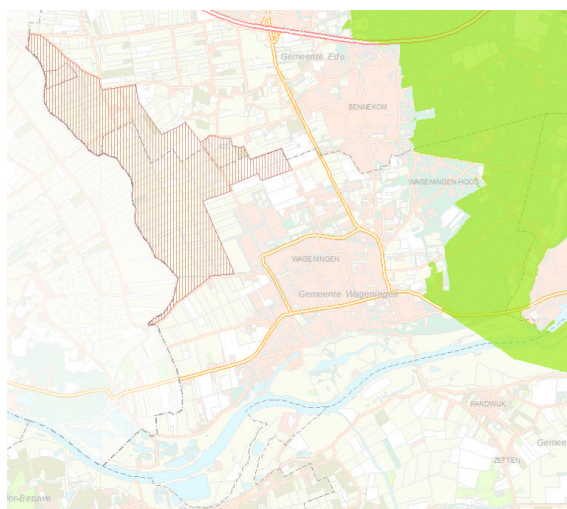
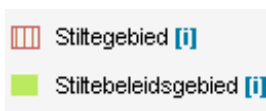
Binnen de hierboven genoemde 50 dB(A) geluidzones is het realiseren van geluidsgevoelige bestemmingen en objecten slechts onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Betreffende zoneringen zijn als zodanig op de verbeelding opgenomen.

Geluidszones binnen het plangebied

Stiltegebied

In het noordwesten van het plangebied bevindt zich een stiltegebied, te weten de Bennekommer Meent. Daarnaast bevindt zich in het oosten van het plangebied het stiltebeleidsgebied conform het provinciale beleid.

Uitsnede provinciaal stiltebeleidsgebied

Ter plaatse wordt bescherming van het geluidsarme karakter van het gebied nagestreefd ten gunste van ecologische en recreatieve waarden. Hierbij gaat de provincie uit van het 'stand still - step forward' principe. Dit houdt in dat lawaaisporten, vormen van intensieve recreatie, niet-agrarische bebouwing en infrastructuur worden geweerd, tenzij het beoogde gebruik geen akoestische verstoring tot gevolg heeft. Gebiedseigen activiteiten, zoals normale agrarische bedrijfsvoering, ondervinden hiervan geen belemmeringen.

In de 'stiltegebieden' geldt de akoestische streefwaarde van 40 dB(A) als 24-uursgemiddelde geluidbelasting. In de stiltebeleidsgebieden vormt de akoestische 'nulsituatie' het ijkpunt waaraan ruimtelijke ontwikkelingen dienen te worden getoetst conform de provinciale milieuverordening.

Het stiltegebied omvat hoofdzakelijk agrarische en onderwijs- en onderzoeksgronden. Daarnaast zijn hierbinnen enkele burgerwoningen en agrarische bedrijven gesitueerd. Onderhavig bestemmingsplan voorziet voor genoemde locaties niet in ontwikkelingen die leiden tot een hoger geluidsniveau. In het bestemmingsplan is derhalve geen verdere beschermingsregeling opgenomen.

7.6. Luchtkwaliteit

De Wet luchtkwaliteit is op 15 november 2007 in werking getreden. De wet is één van de maatregelen die de overheid heeft getroffen om:

- negatieve effecten op de volksgezondheid als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging aan te pakken;
- mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling te creëren ondanks de overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De wet voorziet ondermeer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe wet geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt, wat wil zeggen dat een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging van meer dan 3% ten opzichte van de grenswaarde. Een grenswaarde van 3% staat gelijk aan de bouw van circa 1500 woningen met één ontsluitingsweg;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL.

De Regeling NIBM kent voor woningbouw de volgende criteria waaronder de verslechtering van de luchtkwaliteit per definitie 'niet in betekenende mate' is:

- minder dan 1500 (3%) woningen (netto) bij minimaal 1 ontsluitingsweg, met een gelijkmatige verkeersverdeling;
- akkerbouw- en tuinbouwbedrijven met open grondteelt;
- inrichtingen die uitsluitend of in hoofdzaak bestemd zijn voor witloftrek of teelt van eetbare paddestoelen of andere gewassen in een gebouw;

- permanente en niet-verwarmde opstanden van glas of kunststof voor het telen van gewassen;
- permanente en verwarmde opstanden van glas of van kunststof voor het telen van gewassen, mits niet groter dan 2,0 hectare en
- kinderboerderijen.

Voorliggend bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk waarvoor toetsing aan de Wet luchtkwaliteit noodzakelijk is. Zo is in het bestemmingsplan geen ruimte gegeven aan uitbreiding van bouwvlakken van agrarische bedrijven en is de vigerende bestemmingsregeling voor overige niet agrarische bedrijven overgenomen. Derhalve vormt het aspect luchtkwaliteit geen belemmering voor voorliggend bestemmingsplan.

7.7. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid rondom externe veiligheid is vastgelegd in circulaire, regelingen, AMvB's en wetten.

Beleid

In Nederland worden twee maten gehanteerd voor externe veiligheidsrisico's, namelijk het plaatsgebonden risico² en het groepsrisico³.

Voor de beoordeling van risico's van transport van gevaarlijke stoffen is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (RNVGS) van 1 januari 2010 richtinggevend. In deze circulaire wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het beleid zoals verwoord in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Deze circulaire komt per 31 juli 2012 te vervallen. Op dit moment is een Besluit transport externe veiligheid (Btev) in voorbereiding.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein, bijvoorbeeld rondom chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacements. Het besluit verplicht

² is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats verblijft, komt te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met gevaarlijke stoffen. Daarbij is de omvang van het risico een functie van de afstand waarbij meestal geldt: hoe groter de afstand, des te kleiner het risico.

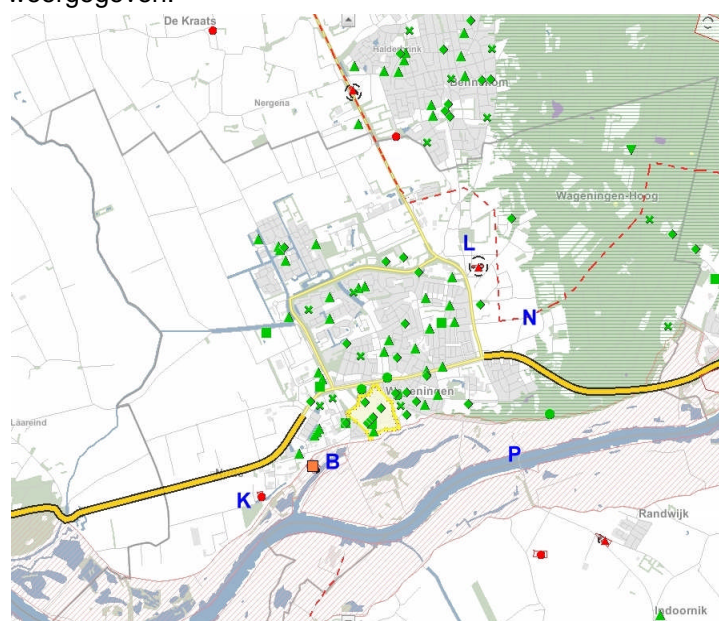
³ Ten aanzien van het groepsrisico (GR) is een oriënterende waarde vastgelegd. Deze wordt uitgedrukt in de kans dat per jaar een groep van 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting of transportroute en een ongewoon voorval binnen die inrichting of op die transportroute waarbij een gevaarlijke stof betrokken is

gemeenten en provincies wettelijk vanaf de inwerkingtreding van het besluit bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. Het besluit is - op enkele onderdelen na - op 27 oktober 2004 in werking getreden. Bij het besluit is eveneens de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (Revi) in werking getreden

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb sluit aan bij het Bevi.

Externe veiligheid in het plangebied

In de navolgende afbeelding is een uitsnede van de risicokaart weergegeven.

Uitsnede risicokaart (provincie Gelderland)

De in de afbeelding geplaatste letters worden in de volgende paragrafen behandeld:

- N ondergrondse aardgastransportleidingen
- L LPG-tankstation;
- P transport over water.
- B, K overige inrichtingen;

Ondergrondse aardgastransportleidingen

In het plangebied zijn de volgende ondergrondse aardgasleidingen met de daarbij behorende kenmerken aanwezig:

	<i>Verbeelding Blad</i>	<i>Leidingtype</i>	<i>druk</i>	<i>diameter</i>	<i>Inventarisatie- afstand</i>	<i>Pr 10⁶/jr</i>
N	1	N-568-01-	40 bar	6"	70 m	Nihil

Relevante gegevens verschillende ondergrondse aardgasleidingen in het plangebied.

Binnen de 10^{-6} /jr contour is realisering van kwetsbare objecten niet toegestaan. Beperkt kwetsbare objecten kunnen onder voorwaarden worden gerealiseerd binnen de 10^{-6} /jr contour.

Het bestemmingsplan voorziet niet in (directe) ontwikkelingen die leiden tot een toename van personendichtheden binnen het invloedsgebied van de verschillende leidingen. Er zal derhalve geen sprake zijn van een toename van het groepsrisico. Daarnaast zijn de personendichtheden in het bestemmingsplan buitengebied in het algemeen laag. Het groepsrisico zal dan ook ruim lager liggen dan de oriënterende waarde. Een nadere verantwoording van het groepsrisico wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Het nu reeds aanwezige groepsrisico dient echter wel expliciet aanvaard te worden.

Rondom de aardgasleiding geldt een belemmerende strook van 4 meter. Deze strook is opgenomen op de verbeelding en verwoord in de planregels.

LPG-tankstation

Binnen het plangebied ligt één LPG-tankstation (Bevi-inrichtingen), het betreft V.O.F. Taxi- en autobedrijf E. Meurs met een maximale vergunde doorzet van $500 \text{ m}^3/\text{jr}$.

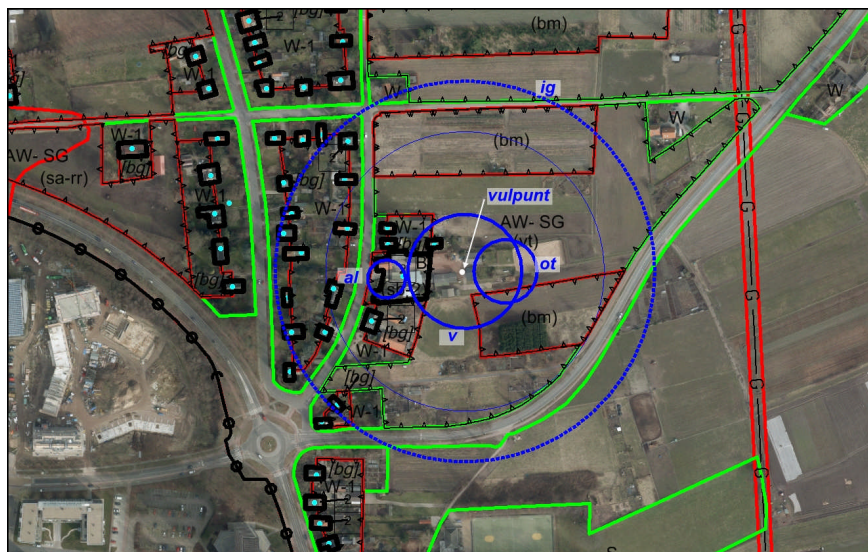
Het vulpunt van het station is op de verbeelding aangeduid middels een aanduiding. Tevens is een veiligheidszone hieromheen aangegeven. In verband met het plaatsgebonden risico mogen binnen deze zone geen (beperkt) kwetsbare objecten worden opgericht. Daarnaast geldt binnen een straal van 150 meter van het vulpunt de verantwoordingsplicht t.a.v. de hoogte van het groepsrisico. In de onderstaande tabel is de omvang van de plaatsgebonden risicocontour weergegeven.

	<i>10^{-6}/jr contour (meters rondom bron)</i>
vulpunt	45
ondergronds reservoir	25
afleverzuil	15

Risicocontouren LPG tankstation met een maximale doorzet tot $500 \text{ m}^3/\text{jr}$ rondom verschillende risicobronnen

In onderstaande afbeelding is de ligging weergegeven van de diverse 10^{-6} /jr plaatsgebonden risicocontouren weergegeven

In de afbeelding is de 10^{-6} /jr pr-contour voor het LPG-vulpunt aangeduid met "v", voor de afleverzuil met "al" en met "ot" voor de ondergrondse LPG-tank. Het invloedsgebied van 150 meter is aangeduid met "ig". De vergunde doorzet (20 mei 2008) van het LPG-tankstation bedraagt 500 m^3 per jaar. Hierdoor bedraagt de 10^{-6} /jr pr-contour van 45 meter. Binnen geen van de 10^{-6} /jr pr-contouren liggen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Binnen het invloedsgebied worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt waardoor het groepsrisico zal toenemen.

Omdat door wijziging van wet- en regelgeving, nieuwe inzichten dan wel wijziging van de bedrijfsvoering deze afstanden kunnen wijzigen, is een wijzigingsbevoegdheid voor verkleining van deze veiligheidszones opgenomen in het plan.

Overige inrichtingen

- B Ten zuidwesten van het plan, aan het Havenkanaal Grebbedijk, ligt de Brzo (Besluit Risico's Zware Ongevallen) – inrichting Van der Sluijs Tankopslag. De plaatsgebonden risicocontour $10^{-6}/\text{jr}$ PR-contour ligt vrijwel geheel over terrein van het bedrijf. Het invloedsgebied is minder dan 100 meter voor brandbare vloeistoffen. De afstand tussen het bedrijf en het plangebied bedraagt meer dan 100 meter: er bestaat geen overlap met het plangebied.
- K Aan het Nudepark ligt de Leerdammer Company. Ten behoeve van de koeling is er een ammoniakkoeling aanwezig. De $10^{-6}/\text{jr}$ PR-contour ligt volledig op het terrein en kent geen overlap met het onderhavige bestemmingsplan.

Externe veiligheid wegen

Langs/in het plangebied lopen de volgende wegen waarover relevant transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt:

- N225, N781 en N782. Langs deze wegen loopt geen $10^{-6}/\text{jr}$ PR-contour. Daar er geen ontwikkelingen langs de wegen zijn zal dus ook het groepsrisico niet toenemen.

Externe veiligheid vaarwegen

Ontwerp basisnet vervoer gevaarlijke stoffen over water

Op dit moment is voor transport van vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor een basisnet in ontwikkeling. In dit basisnet wordt voor verschillende vervoersmodaliteiten 'gebruikersruimte' vastgelegd. Deze gebruikersruimte gaat het toetsingskader vormen voor ruimtelijke

ontwikkelingen. De (concept) ontwerpen hiervan zijn inmiddels gepubliceerd. Een en ander zal verankerd gaan worden in een nieuw Besluit transport externe veiligheid (Btev).

De Rijn is in het ontwerp basisnet water aangeduid als een binnenvaartroute met frequent vervoer van gevaarlijke stoffen (zwart). Dit zijn alle verbindingen tussen chemische clusters, met het achterland en de Noord-Zuid verbindingen. Dit zijn tevens de vaarwegen waar regelmatig vervoer van brandbare vloeistoffen plaatsvindt. De gebruiksruimte voor de Rijn is zodanig vastgesteld dat de 10^{-6} /jr plaatsgebonden risicocontour (PR) maximaal op de oeverlijn ligt.

Naast het plaatsgebonden risico is ook het groepsrisico van belang. Met het beheersen van het groepsrisico wordt beoogd de kans op een ongeval met veel slachtoffers te verkleinen. Dat betekent dat de gemeente in principe verplicht is bij bouwplannen binnen 200 m langs de vaarweg het groepsrisico te verantwoorden. In dit gebied worden geen bouwplannen gerealiseerd.

Tenslotte moeten gemeenten langs rode en zwarte vaarwegen rekening gaan houden met de effecten van een ongeluk met brandbare vloeistoffen. Bij een ongeluk met een schip met brandbare vloeistoffen kan zo'n stof uitstromen en in brand vliegen (plasbrand). Dat kan in een gebied van 25 tot 40 m langs de vaarweg tot slachtoffers leiden. Daarom zijn er langs de rode en zwarte vaarwegen zogenaamde plasbrandaandachtsgebieden (PAG) van 40 resp. 25 m vanaf de oeverlijn gedefinieerd.

Het plasbrandaandachtsgebied wordt gerekend vanaf de oeverlijn. Omdat de gehele uiterwaard kan onderlopen, geldt deze in zijn geheel als plasbrandaandachtsgebied. In dit gebied worden geen nieuwe plannen ontwikkeld.

Hoogspanningsleidingen

Binnen het plangebied liggen verschillende hoogspanningsleidingen, zie onderstaande figuur.

<i>Nr.</i>	<i>traject</i>	<i>Spanning</i>	<i>Leidingbeheerder</i>	<i>Zakelijk rechtstrook</i>
1	Dodewaard – Veenendaal	150 kV	Stedin b.v.	2 x 22½m
2	Dodewaard –Ede	150 kV	Liander b.v.	2 x 22½m
3	Frankeneng – Wageningen	50 kV	Liander	2 x 17½m
4	Wageningen – Dodewaard	50 kV	Liander	2 x 17½m

Zakelijk rechtstrook

Op basis van het privaatrecht is er aan weerszijden van een hoogspanningslijn in het algemeen sprake van een zogenaamde zakelijk rechtstrook, waarbinnen een recht van opstal geldt. Dit recht is meestal gevestigd door de beheerder van de hoogspanningslijn, het distributiebedrijf. Als dit het geval is, wijken de belangen van de eigenaar van het terrein voor het belang van de beheerder van de hoogspanningslijn. Naast het recht van opstal voor de elektriciteitsmast op het desbetreffende perceel wordt dan meestal ook bedongen dat er een strook grond aan weerszijden van de lijn moet worden vrijgehouden: de zakelijk rechtstrook. Het recht van opstal bestaat onafhankelijk van de verplichtingen die voortvloeien uit de bouwverordening. In onderling overleg kan de beheerder van een hoogspanningslijn aan de terreineigenaar een gehele of gedeeltelijke ontheffing verlenen.

In bovenstaande tabel is de omvang van de zakelijke rechtstrook weergegeven voor de verschillende typen hoogspanningsleidingen. De hoogspanningsleidingen zijn binnen de dubbelstemming 'Leiding' aangeduid als 'hoogspanningsleiding' en zijn inclusief de geldende zone op de verbeelding opgenomen.

Gezondheidsrisico's

Met betrekking tot gezondheidsrisico's in relatie tot hoogspanningsleidingen heeft de staatssecretaris van VROM per brief van 29 mei 2006 het volgende advies gegeven:

“Op basis van het voorgaande adviseer ik u om bij de vaststelling van streek- en bestemmingsplannen ..., zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0.4 microtesla.”

De betreffende zone is mede afhankelijk van het spanningsniveau van de hoogspanningsleiding. Onderhavig bestemmingsplan maakt realisering van functies waarbij kinderen langdurig verblijven in een dergelijke zone niet mogelijk.

8. HANDHAVING BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

Een actueel, helder en overzichtelijk bestemmingsplan vormt de basis voor een geloofwaardig handhavingbeleid. Met een actueel plan en een goede handhaving van het hierin vastgelegde beleid kunnen de kwaliteiten van het buitengebied worden beschermd en ruimtelijke ontwikkelingen (voor zover aanwezig) beter worden gestuurd. Zowel burgers als de uitvoeringsambtenaar moeten snel inzicht krijgen in wat er wel of niet in bepaalde omstandigheden is toegestaan.

Een nieuw bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om een nulsituatie vast te leggen met betrekking tot de aanwezige gebouwen en het gebruik van de gronden en de bebouwing. Hiertoe wordt een inventarisatie uitgevoerd aan de hand van verleende milieu- en bouwvergunningen, meldingen en luchtfoto's.

Situaties waarbij in afwijking van het huidige bestemmingsplan gronden zijn ingericht en activiteiten worden uitgeoefend, zijn bij het toekennen van een bestemming als volgt beoordeeld:

- Strijdige zaken worden door de vaststelling van het bestemmingsplan niet automatisch legaal;
- Activiteiten zijn positief bestemd wanneer afzonderlijke besluitvorming die de strijdigheid opheft (vergunning) is afgerond (en daarmee passen binnen de kaders van het nieuwe beleid); op overeenkomstige wijze is gehandeld bij activiteiten, niet thuishorend in het buitengebied die in eerste instantie legaal zijn ontstaan als nevenactiviteit en uiteindelijk zijn uitgroeid tot hoofdactiviteit;
- Situaties die niet positief bestemd kunnen worden, worden waar mogelijk, gehandhaafd;
- Wanneer de situatie niet handhaafbaar is, is deze onder het overgangsrecht gebracht en dus niet positief bestemd.

9. PROCEDURE

9.1. Inspraak en vooroverleg

Het voorontwerp bestemmingsplan heeft met ingang van 14 juni 2012 gedurende 6 weken voor eenieder ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Tevens was het plan via de gemeentelijke website raadpleegbaar en is er een inloopbijeenkomst gehouden. Daarnaast is het plan toegezonden aan diverse overleginstanties.

Tijdens de terinzagelegging zijn 56 reacties ontvangen, waarvan 4 reacties afkomstig van vooroverleginstanties en belangenorganisaties en/of belangenbehartigers met een generieke reactie op het bestemmingsplan.

De reacties zijn in de Reactienota Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied en de Commentaarnota vooroverlegreacties bestemmingsplan Buitengebied samengevat en van commentaar voorzien. Deze nota's zijn als bijlage bij deze toelichting van het bestemmingsplan opgenomen.

De procedure voor de 'MER bestemmingsplan Buitengebied' is gestart met een bekendmaking via een openbare kennisgeving en een advertentietekst. De advertentietekst heeft met ingang van 23 augustus 2012 voor eenieder ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Daarnaast is de kennisgeving toegezonden aan diverse overleginstanties. Twee overleginstanties, de provincie Gelderland en de gemeente Renkum, hebben gereageerd en aangegeven geen opmerkingen te hebben. Tijdens de terinzagelegging van de kennisgeving zijn 3 zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn in de Nota van Inlichtingen 'Kennisgeving MER (Milieueffectrapport) bestemmingsplan Buitengebied Wageningen' samengevat en van commentaar voorzien. Deze nota is als bijlage bij deze toelichting van het bestemmingsplan opgenomen.

De binnengekomen reacties hebben aanleiding gegeven het voorontwerp bestemmingsplan op een beperkt aantal onderdelen aan te passen.

Daarnaast is het voorontwerp bestemmingsplan aangepast aan enkele ambtshalve wijzigingen, waaronder enkele wijzigingen in de begrenzing van het plangebied.

9.2. Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan en de daarvan deeluitmakende MER hebben conform artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening na publicatie op de website van de gemeente Wageningen, in de Staatscourant en op de gemeentelijke informatiepagina van De Stad Wageningen vanaf 28 februari 2013 gedurende zes weken analoog ter visie gelegen. Daarnaast

hebben het bestemmingsplan en de daarvan deeluitmakende MER vanaf 28 februari 2013 gedurende zes weken digitaal ter inzage gelegen op www.ruimtelijkeplannen.nl. Gedurende deze termijn heeft iedereen schriftelijk of mondeling een zienswijze bij de raad kunnen indienen.

Naar aanleiding van de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied” zijn 22 zienswijzen ingekomen. Deze zienswijzen zijn, met uitzondering van één zienswijze, binnen de daarvoor gestelde termijn ingediend en van een motivatie voorzien. De zienswijzen, met uitzondering van één zienswijze, zijn ontvankelijk. Eén zienswijze is op 12 april 2013 per email ontvangen. Dit is buiten de reactietermijn. De zienswijze is dan ook niet ontvankelijk.

In de in de bijlage opgenomen paragraaf wordt elke afzonderlijke zienswijze samengevat en van een beoordeling voorzien. Per zienswijze is in de conclusie aangegeven of er al dan niet wijzigingen in het vast te stellen bestemmingsplan zijn aangebracht.

10. JURIDISCHE TOELICHTING

10.1. Algemeen

Vergelijkbare bestemmingsplannen

SVBP 2008 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. Dit om de gewenste vergelijkbaarheid zeker te stellen. De standaarden hebben geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. De toelichting maakt immers - strikt juridisch gezien - geen deel uit van het bestemmingsplan.

De verbeelding van het bestemmingsplan bestaat uit een verzameling geografische bepaalde objecten, die zijn opgeslagen in een digitaal ruimtelijk informatiesysteem. De objecten zijn voorzien van bestemmingen met bijbehorende doeleinden en regels. Er wordt uitdrukkelijk op gewezen dat de standaarden geen betrekking hebben op de inhoud van een bestemmingsplan.

Bestemmingen

Het centrale onderdeel van een bestemmingsplan is de bestemming. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening worden aan de in het plan begrepen grond bestemmingen toegewezen met bijbehorende doeleinden. Aan de bestemmingen zijn regels gekoppeld over het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daar bevindende bouwwerken.

Dit bestemmingsplan bevat ook dubbelbestemmingen. Deze overlappen bestemmingen en geven eigen regels, waarbij sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen. Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken binnen een bestemming of dubbelbestemming nader of specifieker te regelen. Het gaat hierbij om specificaties met betrekking tot het gebruik of de bouwmogelijkheden. De aanduidingen hebben daardoor juridische betekenis en komen ook altijd in de regels van het bestemmingsplan voor.

Verbeelding

De verbeelding heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de gebruiks- en bebouwingmogelijkheden in het buitengebied. Daartoe zijn op de verbeelding bestemmingsvlakken en aanduidingen opgenomen.

Aan de ondergrondgegevens op de verbeelding, zoals ingetekende gebouwen, kunnen geen rechten worden ontleend. Daar staat tegenover dat het ontbreken van dergelijke ondergrondgegevens ook niet leidt tot een beperking van rechten. De ondergrondgegevens hebben dus uitsluitend een illustratief karakter. Deze gegevens zijn een hulpmiddel voor het bepalen van bestemmingsvlakken en bouwvlakken.

Bestemmingsregeling

Opzet regels

De opbouw van de regels is gelijk aan Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008. De opbouw is als volgt:

- betekenisafspraken (Hoofdstuk 1 Inleidende regels);
- de gebruiks- en bouwregels per bestemming (Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels);
- algemene regels (Hoofdstuk 3 Algemene regels);
- overige regels (Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels).

Een bestemmingsartikel (Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels) wordt uit de volgende leden in deze volgorde opgebouwd:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen
- afwijken van de bouwregels
- specifieke gebruiksregels;
- afwijken van de gebruiksregels;
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
- wijzigingsbevoegdheid.

De specifieke nadere eisenregelingen, afwijkingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden en mogelijk een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden zijn zoveel mogelijk per bestemming opgenomen.

Hierdoor wordt direct per bestemming inzicht geboden in de eventuele afwijkingsmogelijkheden en onnodig verwijzen naar andere artikelen voorkomen. Deze werkwijze bevordert de toegankelijkheid van het bestemmingsplan.

Flexibiliteitsregels

Aan het bestemmingsplan kan flexibiliteit worden toegevoegd door de bevoegdheid tot het verlenen van een (binnenplanse) omgevingsvergunning, of het stellen van nadere eisen op te nemen of een wijzigingsbevoegdheid.

Voor het opnemen van flexibiliteitsregels geldt als uitgangspunt dat flexibiliteitsregels alleen worden gebruikt als van een wezenlijke belangenafweging sprake kan zijn. Ontwikkelingen die niet in de regels mogelijk zijn gemaakt, zijn uitsluitend mogelijk via een buitenplanse procedure.

10.2. Wijze van toetsen

Onevenredige aantasting

Op de open norm 'onevenredige aantasting' wordt op diverse plaatsen in de regels teruggegrepen. Vooral in de criteria bij de

flexibiliteitsbepalingen (afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden) en omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden wordt regelmatig aangegeven dat “geen onevenredige aantasting” van bepaalde waarden mag plaatsvinden. Ook op een enkele plaats in de nadere detaillering van de doeleinden en in de nadere eisenregeling worden deze woorden aangetroffen. Deze terminologie vraagt om een op de specifieke situatie toegesneden beoordeling.

Voorbeeld

Het kappen van 20 bomen zal binnen een landschappelijk waardevol gebied waarschijnlijk leiden tot de conclusie dat er sprake is van een onevenredige aantasting, terwijl het kappen van 20 bomen in een bos van 5 hectare in beginsel geen onevenredige aantasting oplevert. In dit laatste geval kan wel weer sprake zijn van onevenredige aantasting indien het bijvoorbeeld een bijzondere boomsoort betreft of het bomen zijn van een vergevorderde leeftijd. Bij de beoordeling zullen dus steeds de bestaande situatie, de aanvraag, de tijdelijke gevolgen en de toekomsituatie moeten worden afgewogen. Er mag wel sprake zijn van een aantasting, maar deze mag niet dusdanig zijn dat de kwaliteit en/of kwantiteit van de te beschermen waarden in te grote mate afneemt. In de toelichting worden diverse handreikingen geboden ten aanzien van de doelstellingen en belangen die worden behartigd met het bestemmingsplan. Zo is beschreven welke waarden binnen het plangebied voorkomen en wat het karakter van die waarden is.

Afweging van belangen

Het bevoegd gezag mag zelfstandig afwegen of een omgevingsvergunning voor een werk of werkzaamheid kan worden verleend. Voor deze afweging is inzicht nodig in het belang van de uitvoering van desbetreffende werken en/of werkzaamheden enerzijds en de schadelijkheid voor de aanwezige waarden anderzijds. Vervolgens kan het belang van de ingreep worden afgewogen tegen de negatieve effecten op de aanwezige waarden.

Noodzakelijk

In de regels wordt op een aantal plaatsen de eis van ‘noodzakelijkheid’ gesteld. Dat is bijvoorbeeld het geval bij agrarische bouwvlakvergroting /-verandering (deze dient noodzakelijk te zijn vanuit het oogpunt van doelmatige bedrijfsvoering of bedrijfsontwikkeling). De noodzakelijkheid duidt op een zwaarwegend bedrijfsmatig belang dat aan de orde moet zijn.

Ten aanzien van de bouwvlakvergroting kan worden gesteld dat van noodzaak geen sprake is indien binnen het bouwvlak zelf nog voldoende ruimte is om de activiteiten te ontwikkelen. Noodzaak is evenmin aan de orde indien de agrariër een groter bouwvlak wenst omdat hij de hoeveelheid bijgebouwen ten behoeve van zijn bedrijfswoning wenst uit

te breiden. Dit heeft namelijk geen betrekking op het bedrijfsmatige aspect dat gediend moet worden.

Regeling bestemmingen

Voor de inhoudelijke regeling van de (gebieds)bestemmingen wordt verwezen naar de voorgaande hoofdstukken van deze toelichting. Daar wordt ingegaan op hoe de binnen het plangebied van dit bestemmingsplan voorkomende gebieden en functies zijn bestemd, en welke mogelijkheden en beperkingen verder zijn opgenomen.